

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI

Pedagogická fakulta

Katedra psychologie a patopsychologie

Helena Handlová

V. ročník-kombinované studium

Obor: Učitelství pro 1. stupeň základní školy

**VZTAHY ŠKOLA-RODINA-ŽÁK V KONTEXTU ŠKOLNÍHO KLIMATU
NA MÁLOTŘÍDNÍ ŠKOLE**

Diplomová práce

Vedoucí práce: doc. PhDr. Alena Petrová, Ph.D.

OLOMOUC 2011

Prohlašuji, že jsem předloženou diplomovou práci vypracovala samostatně a použila jen uvedených pramenů a literatury.

V Olomouci, 30. 03. 2011

---

vlastnoruční podpis

Děkuji doc. PhDr. Aleně Petrové, Ph.D., za odborné vedení práce, poskytování rad a materiálových podkladů k práci, děkuji rodičům a žákům Základní školy v Louce, se kterými jsem prováděla svůj výzkum a díky nimž jsem se rozhodla pro výše uvedené téma, děkuji Mgr. Mileně Mikulkové za poskytnutí materiálů a v neposlední řadě děkuji mé mamince a celé rodině za podporu a slova povzbuzení při mém studiu.

MOTTO:

Je-li dítě káráno, naučí se odsuzovat.

Žije-li dítě v nepřátelství, naučí se útočit.

Žije-li dítě v posměchu, naučí se vyhýbavosti.

Žije-li dítě v povzbuzení, naučí se smělosti.

Žije-li dítě s pochvalou, naučí se oceňovat.

Žije-li dítě v toleranci, naučí se trpělivosti.

Žije-li dítě v poctivosti, naučí se spravedlnosti.

Žije-li dítě v bezpečí, naučí se věřit.

Žije-li dítě přijímáno a obklopeno přátelstvím,

naučí se ve světě hledat lásku.

OBSAH

ÚVOD.....	- 6 -
1 SOCIÁLNÍ INTERAKCE.....	- 8 -
2 OSOBNOST UČITELE	- 9 -
2.1 Profese-učitel	- 11 -
2.2 Náplň práce učitele	- 12 -
2.3 Úspěšnost učitele.....	- 14 -
2.4 Spolupráce učitelů jako klíčový faktor rozvoje školy	- 14 -
3 VEDENÍ ŠKOLY	- 16 -
3.1 Typy klimatu podle vedení školy.....	- 17 -
4 STRUČNÁ CHARAKTERISTIKA DÍTĚTE ŠKOLNÍHO VĚKU.....	- 19 -
5 ŠKOLNÍ VZTAHY A KOMUNIKACE.....	- 23 -
5.1 Vztahy mezi žáky a učitelem.....	- 23 -
5.2 Vztahy mezi školou a rodiči na málotřídní škole	- 25 -
5.2.1 Formy spolupráce rodičů a školy	- 28 -
6 KLIMA ŠKOLY	- 30 -
6.1 Teoretické přístupy	- 31 -
6.2 Typy školního klimatu	- 33 -
6.2.1 Typy školního klimatu podle chování účastníků školy.....	- 33 -
6.2.2 Pozitivní a negativní klima školy.....	- 33 -
6.2.3 Typy klimatu školy podle různých vztahů a percepce.....	- 35 -
6.3 Třídní klima.....	- 36 -
7 CÍLE A ZÁMĚRY	- 40 -
7.1 Charakteristika výzkumného vzorku	- 40 -
7.2 Použité metody a organizace šetření	- 42 -
7.3 Analýza dotazníku žáků	- 44 -
7.3.1 Analýza uzavřených otázek dotazníku žáků z roku 2006 a 2010	- 45 -
7.3.2 Analýza uzavřených otázek dotazníku žáků z roku 2010.....	- 55 -
7.3.3 Analýza otevřených otázek dotazníku žáků z roku 2006 a 2010	- 64 -
7.3.4 Analýza otevřených otázek dotazníku žáků z roku 2010	- 71 -
7.3.5 Diskuze k výsledkům analýzy dotazníku žáků	- 73 -
7.4 Analýza dotazníku rodičů	- 77 -
7.4.1 Analýza uzavřených otázek dotazníku rodičů z roku 2006 a 2010.....	- 77 -
7.4.2 Analýza uzavřených otázek dotazníku pro rodiče z roku 2010	- 98 -
7.4.3 Analýza otevřených otázek dotazníku rodičů z roku 2006 a 2010.....	- 106 -
7.4.4 Diskuze k výsledkům analýzy dotazníku rodičů	- 113 -
7.5 Diskuze k výsledkům šetření	- 116 -
ZÁVĚR.....	- 120 -
SEZNAM GRAFŮ	- 127 -
ANOTACE	- 129 -
SEZNAM PŘÍLOH.....	- 130 -

ÚVOD

Téma **Vztahy škola-rodina-žák v kontextu školního klimatu na málotřídní škole** jsem si vybrala z důvodu mé několikaleté práce ve školství. V oblasti vztahů s rodiči ve škole máme výborné zkušenosti. Kvalitní vztahy s rodiči se vytvářely v průběhu dvanácti let. Průlomovým zlomem byl školní ples, který jsme rozhodli s rodiči pořádat. Vztahy mezi rodiči a pedagogy se začaly utužovat a ovlivnily školní klima v pozitivním slova smyslu.

V roce 2006 proběhl ve škole průzkum pomocí dotazníku mezi žáky a rodiči, který sloužil jako jeden z podkladů při tvorbě Školského vzdělávacího programu základního vzdělávání. Domnívám se, že v průběhu čtyř let přišlo opět ke zkvalitnění vztahů, které mají vliv na pozitivní školní klima. Proto jsem se rozhodla uskutečnit v roce 2010 stejný výzkum mezi rodiči a žáky. Analýza dotazníkového šetření by měla potvrdit či vyvrátit mé domněnky o zkvalitnění vztahů mezi školou, rodiči, žáky a vzrůstajícím pozitivním klimatu naší málotřídní školy.

Jsem si vědoma, že vztahy nejsou jediný faktor, který ovlivňuje školní klima, ale v dnešní hektické době, plné spěchu, faktor velmi důležitý pro vývoj naší mladé generace.

V teoretické části se pokusím stručně nastínit roli vedení školy a bude mou snahou i krátký rozbor osobnosti učitele a jeho práce, jelikož správné postoje učitele ke svému povolání jsou důležité pro pozitivní školní klima. Vše, co pedagogové činí, by měli činit se svým nejlepším svědomím a vědomím pro žáky. Radost z výuky, spokojenost žáků ve školním prostředí, to by měl být prvořadý úkol všech učitelů. Domnívám se, že v dnešní době budou mé řádky mnohým připomínat utopii, ale věřte, že lze kladných vztahů a pozitivního klimatu školy docílit. (viz příloha č. 1)

Krátce budu charakterizovat školní věk, školní vztahy a komunikaci. Správnou komunikaci pokládám za důležitý prvek při vytváření kladných vztahů s rodiči i žáky.

V kapitole šesté se zaměřím na typy klimatu školy.

Stěžejní kapitolou mé diplomové práce je kapitola sedmá, ve které charakterizuji výzkumný vzorek a dokládám vše, co přispělo ke kladným vztahům s rodiči a žáky. Z grafů a tabulek analyzuji a komentuji úsudky žáků a rodičů o spokojenosti se školním životem s odstupem čtyř let.

Má diplomová práce je spíše vedena v pozitivním duchu. Z jiných škol jsem obeznámena s tím, jak se pracuje učitelům při negativních vztazích s rodiči, žáky i kolegy. Znáám problematiku špatného klimatu školy, a proto si vážím toho, že pracuji na málotřídní škole vesnického typu, kde práce je časově náročná, ale obklopují mě kladné vztahy dětí i rodičů. Občas se vyskytnou drobná nedorozumění, ale správná komunikace vždy problém vyřeší.

Ráda bych touto prací byla nápomocna začínajícím pedagogům a ukázala jim cestu k vytváření hezkých vztahů s rodiči. Jestliže na školách nebudou dobré vztahy s rodiči, nebudeme moci očekávat dobré vztahy žáků s učiteli, i když se pedagogové budou snažit všemožně.

Dnešní školní vzdělávací program klade velký důraz i na připravenost dětí do života a vztahy, ty nás provází po celou dobu žití. Naučme proto dnešní děti žít v kladných vztazích, vždyť i cesta dlouhá tisíc mil začíná prvním krokem.

1 SOCIÁLNÍ INTERAKCE

*„Sociální psychologie se zajímá o to, co se děje, když se setká člověk s člověkem, se skupinou lidí, když člověk jedná v rámci určité sociální skupiny. Tyto a další situace se běžně vyskytují také **ve škole**.*

Ve školních pedagogických situacích vystupují jednotliví lidé (učitel, žák), malé skupiny lidí (např. skupiny žáků v rámci školní třídy) i větší skupiny lidí, jako jsou školní třídy, učitelský sbor apod.“

(J. Mareš, J. Křivohlavý, 1989, s. 9)

Ve školním prostředí mluvíme o **záměrné sociální interakci**, tedy o působení učitelů na žáky s cílem vzdělávacím a výchovným.

„...učitel působí na žáky: sděluje jim poznatky, klade na ně požadavky a hodnotí jejich plnění, svým chováním dává žákům příklad, svými citovými projevy ovlivňuje jejich náladu apod. Přitom je učitelovo působení ovlivňováno zvenčí-osnovami, učebnicí, příkazem ředitele školy, ale také chováním žáků, jejich reakcí na učitelův výklad, na jeho úsměv i přísný tón.“(J. Čáp, 1997, s. 23)

Podle Křivohlavého (1977) můžeme sociální interakci dělit:

- **Převážně jednosměrné působení subjektů**-při této interakci působí učitel na žáka např. pohledem, pokyny, hodnocením atd.
- **Oboustranné působení dvou subjektů**-oba subjekty jsou při této interakci aktivní, ovlivňují se navzájem.

Čáp (1997) uvádí jako důležitou součást sociální interakce komunikaci.

Ve výchovně-vzdělávacím procesu mluvíme o **pedagogické komunikaci**. Je to vzájemná výměna informací mezi všemi účastníky školy, která se podílí nejen na formování žáků. Plnohodnotná pedagogická komunikace je důležitým aspektem učitele, zajišťuje výchovně-vzdělávací proces, vytváří vztahy mezi všemi účastníky školního života a podílí se na tvorbě pozitivního školního klimatu.

2 OSOBNOST UČITELE

„...těmto dětem nebyl nejprospěšnější jako tvůrce chytrých pomůcek, který ve svém životě dělal pár zajímavých věcí, který měl spoustu zájmů, měl rád knihy, čtení, psaní, sport a ze všeho nejvíce hudbu, který s nimi měl většinou trpělivost a byl laskavý, ale který se také občas uměl pořádně rozzlobit, který nepředstíral, že je něčím jiným, než čím byl, ale obvykle říkal, co si myslí a dával najevo, co cítí, a především je měl rád, těšil se z nich a respektoval je...“ (J. Holt, 1994, s. 118)

Učitel v sociálně pedagogickém pojetí má neskutečně široké pole působnosti. Předpokládá to ovšem jeho **sociálně pedagogické dovednosti, manažerskou přípravu, organizační podmínky a oporu ze strany školy**. K jeho základní výbavě patří **orientace na principy**, ne na konkrétní postupy, schopnost integrovat vědomosti a dovednosti a kreativně přistupovat k problémům jako výzvam.

Učitel-vzor, který působí a podílí se celou svou osobností na vývoji žáka během celé jeho školní docházky. Učitel působí ovšem i jako vzor dospělého člověka-mravními zásadami, svými postoji, vyspělostí, atd.

Existují desítky definic osobnosti učitele, ale přitom vytvořit jednu definici snad ani nelze.

Každá společnost má určité představy o tom, jaké charakteristické vlastnosti by měl učitel mít.

D. Fontana (1997, s. 363) si klade otázku, kdo je dobrý učitel.

„Je dobrým učitelem ten, kdo především podporuje společensko-citový vývoj dítěte, nebo ten, kdo především podněcuje rozumový vývoj dítěte? Je lepší ten, kdo je především naučí znalostem, nebo ten, který je dovede k úspěšnému absolvování zkoušek?“

Existuje ideální učitel? Na tuto otázku by asi nejlépe odpověděli samotní žáci. První autoritou v životě dítěte je samozřejmě rodič. Na

počátku školní docházky se **učitel** stává pro dítě **druhou autoritou v jeho životě**.

Žáci nemohou vnímat učitele pouze jako autoritu, která jim:

- zajímavou formou výuky předává vědomosti, dovednosti a rozvíjí u nich způsoby myšlení
- rozvíjí jejich zájmy, postoje, schopnosti, ale i jako toho,
- kterému se mohou svěřit s jejími radostmi i „zármutkem“
- se kterým se mohou podělit o zážitky všedních dnů
- se kterým se mohou radovat z jejich úspěchů ve škole
- ke kterému se mohou „přitulit“ při jejich neúspěších
- který je spravedlivý ke všem
- který je povzbuzuje k dalším výkonům
- který má smysl pro humor
- který svou důsledností a pokáráním vychovává
- který je učí kooperaci
- kdo si na ně „udělá čas“ ..... prostě ten, kdo je má rád (s profesionálním odstupem a citem odpovědnosti).

*„Nejambicióznější výzkum osobnosti učitele a jejího vztahu k učitelské účinnosti byl proveden Ryansem (1960) v USA. Ryans vytvořil Posuzovací stupnici učitele (Teacher Characteristics Rating Scale) a zjistil, že úspěšný učitel bývá **vřelý, chápavý, přátelský, odpovědný, soustavný, vynalézavý a nadšený**, nicméně důležitost těchto kvalit znatelně klesá s věkem vyučovaných dětí. Jinak řečeno, děti na druhém školním stupni se zřejmě lépe přizpůsobují učitelům z tohoto hlediska hůře vybaveným než děti na prvním stupni.“ (Fontana, 1997, s. 364)*

Podle Laška (2001) učitelské přístupy při výchově a vzdělání žáků můžeme rozdělit:

- *Vyučovatelský přístup*

Učitel-vyučovatel pracuje především globální metodou, užívá tradičních přístupů, vyžaduje přesné definování pojmů.

Takový učitel nerozvíjí u žáků jejich myšlení, neučí je vlastním názorům, dává malý prostor k jejich vyjádření, málo u žáků podporuje zdravou komunikaci.

- *Interaktivní přístup*

Učitel se snaží, aby žáci více komunikovali, není tak rigidní jako předchozí typ.

- *Řídící přístup*

Učitel výrazně direktivní, vše musí mít pod kontrolou, i aktivitu žáků. Žáci většinou nemají prostor k vyjádření vlastního názoru. Učitel, který upřednostňuje řídící typ je u žáků málo oblíbený.

- *Supervizorský přístup*

Učitel, který zaměřuje svou práci na komplexní vývoj žáka, aktivity žáků spíše koriguje, než přísně kontroluje.

Právě i na přístupu učitele hodně záleží. Žáky jsou preferováni učitelé sociálně zdatní, kteří jim dávají prostor k diskuzi, vyjádření vlastních názorů. Mohou se spolupodílet na organizování třídního i školního „života“, navrhovat různé aktivity i mimo výuku.

Učitel má mimo přímé práce s dětmi i další povinnosti, které vyplývají z jeho náplně práce.

2.1 Profese-učitel

„Učitel-profese, o níž byly napsány miliony stránek nejrůznějších textů, psány divadelní hry, natáčeny filmy, profese chválená, kritizovaná i pomlouvaná. Kde by však společnost byla, kdyby této profese nebylo?“

(M. Soldán, in. Průcha, 2002, s. 7)

Učitel-jakou funkci ve společnosti tato profese vůbec zastává?

V první řadě by měl být tím správným ukazatelem na cestě života ke správné výchově a vzdělání dětí. Aby byl učitel tím správným ukazatelem

na cestě života dítěte, měl by splňovat určité způsobilosti, které okolí od něj očekává.

„...před lety odlišoval V. Pařízek (1988) několik složek způsobilosti učitele pro úspěšný výkon jeho povolání:

- *Odborná způsobilost (na základě pedagogické, didaktické, psychologické aj. přípravy)*
- *Výkonová způsobilost (pracovní zdatnost podmíněná fyzickou a neuropsychickou schopností k zvládnutí pracovního vypětí aj.)*
- *Osobnostní způsobilost (vlastnosti vůle a charakteru, sociální zralost, schopnost mezilidských vztahů aj.)*
- *Společenská způsobilost (především morální vlastnosti učitele jako nositele určitých hodnot)*
- *Motivační způsobilost (ztotožnění s rolí učitele, angažovanost pro její realizaci)“ (J. Průcha, 2002, s. 32)*

Výše uvedené způsobilosti se prohlubují po celou dobu kantorské práce. Nelze tvrdit, že dobrým učitelem se může člověk stát za dva, tři roky své praxe. Člověk se vzdělává, učí se, i ze svých vlastních chyb, po celý svůj život.

Učitel je důležitý faktor ovlivňující pozitivní prostředí školy.

2.2 Náplň práce učitele

V náplni práce učitele, vedle hlavního-vyučování, je i:

- dozor o přestávkách a u obědů
- doučování a nápravná cvičení
- vedení zájmových kroužků
- příprava na vyučování, opravy žákovských prací, zhotovování pomůcek do výuky
- vedení inventárních sbírek
- účast na poradách, seminářích

- konzultace s vedením, kolegy a s pracovníky poraden
- studium, sebevzdělávání
- příprava dětí na veřejná vystoupení a prezentaci školy
- vedení učitelské agendy
- **spolupráce s rodiči**
- spolupodílení na výzdobě školy
- zapojení do různých projektů
- **příprava a organizace mimoškolních aktivit ...**

„...poznatky o faktické náplni práce českých učitelů:

- **Vyučování** je sice nejvíce zastoupenou činností v souboru aktivit učitelů, ale představuje jen zhruba 1/3 v celkovém objemu jejich pracovního času za týden.
- **Činnosti související s vyučováním** tvoří také skoro 1/3 v objemu pracovního času (přípravy na vyučování, opravy žákovských prací aj.)
- **Jiné činnosti**, zvláště mimoškolní, mají v objemu pracovního času učitelů velmi malý podíl-např. spolupráce s rodiči (1,1-1,9%), veřejná činnost (0,5-0,6%) atd.“ (J. Průcha, 2002, s. 40)

Hlavním objemem pracovního času učitelů by mělo být vyučování, ale velmi důležité jsou právě zmiňované **jiné činnosti**, obzvláště spolupráce s rodiči, kteří se podílí svou aktivitou a postojem ke škole na tvorbě pozitivního klimatu školy.

Nemůžeme s určitostí konstatovat, že pracovní náplň a nasazení je u všech pedagogů stejná. Mezi učiteli existují individuální rozdíly v pracovní zátěži.

Sklobení přímé a nepřímé práce učitele, zejména na málotřídní škole, je velmi náročný úkol, který ale časem může přinést plody učitelovy práce v podobě krásných dětských vzpomínek na školní léta, což je největší odměnou pro kantora samotného.

2.3 Úspěšnost učitele

„Učitel je zásadním činitelem klimatu školy. Jeho věk, pohlaví, motivy, hodnoty, zájmy, postoje k výuce atd. ovlivňují různou intenzitou klima školy.“ (H. Grecmanová, 2008, s. 63)

Úspěšnost učitele můžeme posuzovat z vícera hledisek.

Někteří učitelé mohou být úspěšní v prohlubování sociálně-emocionálního vývoje žáků, další učitelé zase mohou být více úspěšní při předávání vzdělání, jiní jsou úspěšnější při organizaci atd. Posuzovat úspěšnost učitele není jednoduché. Záleží rovněž, kdo učitelovu úspěšnost posuzuje. Zda vedení školy, kolegové z učitelského sboru, rodiče či samotní žáci.

U jedné skupiny žáků může být učitel úspěšný, u druhé skupiny žáků, tentýž učitel, může být posuzován jako neúspěšný.

Záleží na každém učiteli, jakou měrou rozvíjí posuzovací škálu úspěšnosti po celou dobu praxe. Úspěšní učitelé se ve srovnání se svými méně úspěšnými kolegy **důkladně připravují** na vyučovací hodiny, **tráví více času mimotřídními a mimoškolními aktivitami** a projevují **větší zájem o jednotlivé žáky**.

Úspěšní učitelé bývají vybaveni něčím, co lze označit jako „žádoucí profesionální postoje“. To znamená, že mají kladné postoje k odpovědnosti a k náročné práci, že pojmají svou roli jako něco, co přesahuje pouhé vzdělávání dětí, a co překračuje časový úsek jejich povinného pobytu ve škole.

2.4 Spolupráce učitelů jako klíčový faktor rozvoje školy

Spolupráce učitelů je zásadní podmínkou rozvoje vnitřního života školy. Vytvářet a rozvíjet fungování spolupráce je náročným a dlouhodobým úkolem.

Pol a Lazarová (1999) uvádějí ve spolupracující škole jako základní prvky:

- přesvědčení, že kvalita výchovy a vzdělání je silně podmíněna tím, co se ve škole jako celku děje
- přesvědčení, že vyučování je nejefektivnější v takovém školním prostředí, kde platí normy koležičtosti a stálého zkvalitňování
- přesvědčení, že učitelé jsou odborníky odpovědnými za vyučovací proces a jeho výsledky
- uplatňování široké škály postupů a struktur, umožňujících vedení školy a učitelům pracovat na zkvalitnění práce školy společně
- zapojení učitelů do rozhodování o cílech školy a o prostředcích jejich dosahování

Spolupracující kolektiv učitelů se vyznačuje několika znaky:

- vytváření a hodnocení vyučovacích materiálů
- diskuze o výuce a výchově žáků
- vzájemné předávání pedagogických zkušeností, poznatků a materiálů
- diskuze o nových trendech ve školství
- společné plánování školních a mimoškolních aktivit

Podle Pola a Lazarové (1999) nutnou podmínkou dobré spolupráce není shodnost v názorech, společné zájmy, rovnocenné vědomosti a dovednosti.

Právě naopak, učitelé si rozšiřují okruh svých zájmů, obohacují se o nové vědomosti a dovednosti.

Elán, komunikace, spolupráce, naslouchání, kreativita, důvěra, ochota, spontánnost, zdravá empatie by měly být **vlastnostmi spolupracujících učitelů při rozvoji školy.**

Sejde-li se na škole učitelský sbor, který chápe učitelování nejen jako profesi, ale hlavně jako poslání, pak je to nejlepší start pro kvalitní školní klima, které je tak důležité pro výchovu a vzdělání dětí.

3 VEDENÍ ŠKOLY

„Všechna čest ředitelům, kterým se daří vytvářet dobré klima.“

(P. Beňo, in: H. Grecmanová, 2008, s. 72)

Vedení školy by mělo být hlavním tvořitelem školního klimatu. Od dobrého vedení se odvíjí i spokojenost všech pracovníků školy, a tím i jejich nasazení při práci.

Při spolupráci mezi vedením a učitelským sborem by měli mít učitelé možnost spolurozhodovat o chodu školy, o organizování mimoškolních aktivit, o modernizaci školy, o výběru pomůcek a učebnic atd.

Direktivnost je totiž největší zbraň proti pozitivnímu klimatu školy.

Řídící činnost by měla být orientována na otevřenou spolupráci s kolegy, žáky a jejich rodiči i se zástupci obce. Vedení by mělo být otevřené pro novátorské způsoby výuky, které ovlivňují výkony žáků.

Ředitel školy, který se snaží, aby na škole byly dobré vztahy nejen mezi pedagogy, nepedagogickými pracovníky, ale hlavně mezi samotnými žáky, musí jít sám vzorem.

Nezáleží, zda ředitel školy je ve své funkci dvacet či více let, ale hlavním pilířem musí být snaha o každý krok dopředu při jeho práci, při vedení školy tzn. **nový způsob myšlení** při výchově a vzdělávání dnešní generace.

Pedagogové očekávají od vedení podporu, vzájemnou komunikaci, povzbuzení, uznání, elán při každé nové iniciativě, která se týká vzdělání i výchovy. Jestliže se vedení školy staví po delší dobu negativně k různým návrhům a aktivitám ze strany pedagogů, může dojít u učitelů k syndromu vyhoření.

Projevem tohoto syndromu je zejména chronický stav vyčerpání a útlum v dřívějších aktivitách a činnostech, depresivní nálada a ztráta ideálů, změny v postoji k činnosti, snížené sebehodnocení a v neposlední řadě i různé somatické obtíže.

Dobré vedení školy by proto nemělo dopustit, aby u pedagogů k tomuto syndromu přišlo.

Je všem totiž známo, že nálady učitele se snadno přenášejí na žáky, což negativně ovlivňuje jejich postoje k učiteli, k výuce, následně se odráží do klimatu třídy a posléze i klimatu školy.

3.1 Typy klimatu podle vedení školy

Podle Grecmanové (2008) můžeme dle způsobu vedení školy dělit klima následovně:

- **Škola vedená autokraticky, od života izolujícím způsobem**-školní život je veden pouze ředitelem školy a skupinou několika učitelů. Žáci ani rodiče se nemohou spolupodílet na tvorbě školního klimatu. Rodiče nemají žádnou „váhu“. Ředitel si nikoho do vedení školy „nepustí“. Školu pojímá pouze jako zprostředkovatele vzdělávání. Pomoc „zvenčí“ odmítá, jelikož tuto pomoc bere jako „škodlivou“. Ředitel není flexibilní, různé nové způsoby výuky sám nezavádí, ba naopak odrazuje v novém způsobu myšlení i své podřízené. Kromě výuky a nejzákladnějších aktivit je vše nepotřebné, jelikož, aby řediteli, mu „přidělávají“ práci. Prosazuje zejména pouze své zájmy. Škola se málo prezentuje na veřejnosti.
- **Škola vedená autokraticky, životu blízkým způsobem**-ředitel a dominující učitelé určují a pořádají veškeré dění na škole jako např. různé besedy s významnými osobnostmi, exkurze, výstavy, výlety atd. Tito učitelé si prosadí u ředitele i různé nové způsoby výuky, kterým se musí podříditi i ostatní učitelé. Ostatní jsou spokojeni s tím, co se připraví od dominujících učitelů. V případě snahy o prosazení vlastních iniciativ je vládnoucí skupina zamítne. Učitelé se pak pouze zapojují do již určených aktivit a stávají se z nich pasivní jedinci

učitelského sboru, tudíž se již nesnaží o nic „nového“, co by zkvalitnilo školní klima.

- **Škola vedená demokraticky, od života izolujícím způsobem-** spolupráce mezi školou, rodiči a žáky se pomalu rozvíjí, a to pouze na úrovni školy. Aktivity, které by měly probíhat mimo školu, nejsou u vedení příliš vítány. Kooperace mezi učiteli je vítanou složkou pro zlepšování školního klimatu. Bohužel spolupráce s „vnějším“ světem chybí.
- **Škola vedená demokraticky, životu blízkým způsobem-** v posledním typu, dle vedení školy, se uplatňuje **spolupráce mezi všemi zúčastněnými**. Učitelé, žáci i rodiče jsou rovnocennými partnery. Žáci jsou zapojováni do organizování školních i mimoškolních aktivit. Rodiče jsou ochotni vypomoci škole i v nestandardních situacích. Spolu s učiteli pořádají různé akce pro děti ve školním prostředí, podílejí se i na organizaci různých aktivit mimo školu, což v kladném slova smyslu prezentuje školu na veřejnosti. Učitelé prohlubují své znalosti z pedagogické praxe, jsou otevřeni novým způsobům výuky a vedení je v jejich iniciativách podporuje, jelikož je si vědomo, že je to ve prospěch výchovy a vzdělání dětí. Nasazení učitelů je velké, jsou si vědomi, že spolupráce s rodiči má velkou „váhu“ ve vztahu učitel a žák.

4 STRUČNÁ CHARAKTERISTIKA DÍTĚTE ŠKOLNÍHO VĚKU

Dítě postupně vrůstá do společnosti, v níž žije. Nejprve se seznamuje s pravidly, která platí v jeho vlastní rodině, pak ve společenství dětí, s nimiž se stýká, poté v předškolním zařízení a konečně ve škole. Ve škole panuje určité psychosociální klima, které určité hodnoty schvaluje, k jiným je lhostejné a některé odmítá. Dítě se učí hodnotit své jednání i jednání druhých lidí. Učí se posuzovat, co je dobré, co je špatné, co je spravedlivé, co naopak není. Získává nové zkušenosti, odlišné od těch, které mu doposud dávala rodina. (Ježek, 2004)

Nástup do školy představuje pro dítě důležitý sociální mezník, škola se pro dítě stává významnou institucí. Nástup do školy zcela určitě ovlivňuje další rozvoj dětské osobnosti.

Ve škole se rozvíjejí schopnosti a dovednosti dítěte, zásadně je ovlivňováno dětské sebehodnocení. Na základě úspěšnosti dítěte ve škole je předurčována budoucí sociální pozice žáka, úspěšnost ve škole představuje tedy základ profesní volby.

M. Vágnerová (2000, s. 148) dělí školní věk na „tři dílčí fáze:

1) Raný školní věk

Trvá od nástupu do školy, tj. přibližně od 6-7 let do 8-9 let a je charakteristický změnou životní situace a různými vývojovými změnami, které se projevují ve vztahu ke škole. Ty se pak projevují především ve vztahu žáka ke škole.

2) Střední školní věk

Trvá od 8-9 let do 11-12 let, tj. do doby, kdy dítě přechází na 2. stupeň základní školy a začíná dospívat. V průběhu této fáze dochází k mnoha změnám, které jsou podmíněny nejen sociálně, ale i biologicky. Lze to považovat za přípravu na období dospívání.

3) **Starší školní věk**

Navazuje na období středního školního věku a trvá do ukončení základní školy, to znamená přibližně do 15 let. Toto období bývá označováno jako pubescence.“

Socializace dítěte raného školního věku

„Socializace osobnosti můžeme definovat jako proces utváření a vývoje člověka působením sociálních vlivů a jeho vlastních aktivit, kterými na tyto sociální vlivy odpovídá. Vyrovnává se s nimi, podléhá jim, či je tvořivě zvládá.“ (Z. Helus, 2007, s. 71)

Děje se tak:

- Začleňováním dítěte do mezilidských vztahů- zejména těch vztahů, kde nachází své místo, postavení, rozvoj, kde může smysluplně žít.
- Zapojováním dítěte do společných činností-zejména těch, ve kterých spolu s druhými vytváří společenství, spoluvytváří produkty, nachází uplatnění, uskutečňuje vedle svých cílů i cíle společné.
- Integrováním dítěte do společensko-kulturních poměrů-především do pospolitosti všech, kteří mají určité hodnoty, zásady a chování.

Zahájení školní docházky je v životě dítěte důležitým sociálním mezníkem.

Socializační vývoj dítěte probíhá postupně. Dítě ovlivňují během předškolního života různé sociální skupiny, které ho obklopují a působí na něj. Působením různých skupin získává zkušenosti, které rozvíjí jeho osobnost.

Při vstupu do školy je obklopeno další socializační skupinou, kterou je třída. V tomto věku má ještě větší socializační význam pro dítě učitel. Po adaptaci začíná vnímat i další důležitou skupinu, kterou je škola.

- **Role žáka**

„Chtěl bych se hezky učit, aby na mě byli máma s tátou hodní.“

(Tomáš, 7 let, podle Vágnerové, 2000, s. 163)

V době nástupu do školy přináší dítěti mnoho nových životních zkušeností a vyšší sociální prestiž.

“Role žáka není výběrová, dítě ji získá automaticky, bez ohledu na vlastní přání.”(M. Vágnerová, 2000, s. 159) Tato role má přesná pravidla a určitý rituál, určený společností. Ve škole dítě tráví většinu dne, počínaje školní výukou a konče např. zájmovými kroužky, které působí při základní škole. Nachází se v prostředí, kde nemá takový pocit jistoty a bezpečí jako doma. Dítě je nuceno se osamostatnit, přijímá určitou míru zodpovědnosti za své jednání a zároveň za ně nese i následky. Novou skutečností pro dítě je učitel-pro dítě raného školního věku je učitel nová autorita. Dítě si vytváří ke každému člověku určitý citový vztah, ať už kladný či záporný. V tomto období je velmi důležité, aby učitel vzbudil u dítěte pocit jistoty a bezpečí, které v neznámém prostředí potřebuje pro další vývoj.

- **Role spolužáka**

„Honza s Jardou mě chodili na škole v přírodě strašit. Hodili si košili přes hlavu a řvali na mě. Já brečel, ale pak jsem jim tu košili strhnul a nadával jsem jim, že jsou volové přiblblí. Ale oni nepřestali. A to jsem jim předtím dal žvejkačku.“

(Lukáš, 8 let, Strašíková, 1999 in: Vágnerová, 2000, s. 167)

Každý žák má možnost získat rovnocenně určitou pozici mezi spolužáky. Dítě se učí spolupráci, solidaritě, komunikaci, sebeovládání apod. Ve třídě díky dovednosti sociální interakce pak získává různé pozice, které také ovlivňují jeho vztah ke škole. Zkušenosti z dětského kolektivu, které se nadále rozvíjejí, mají velký význam pro jeho další socializaci v životě.

- **Komunikace dítěte**

Komunikace dítěte raného školního věku se liší podle toho, ve které sociální skupině se momentálně nachází. Jinak komunikuje se svými spolužáky (slang, citoslovce, neverbální komunikace, hlučnost) a jinak komunikuje s učitelem (užívání celých vět, zdvořilost, naslouchání, atd.). Úkolem učitelů je u dětí i rozvoj správné komunikace. Oba způsoby komunikace jsou pro dítě přínosem do budoucnosti.

- **Pravidla chování dítěte**

„Já jsem se vám hned nepřiznal, že jsem shodil tabuli, protože jsem si myslel, že by to bylo zbytečné, kdybyste mě bili, kdybych za to dostal dvojku z chování.“

(Lukáš v raném školním věku, Strašíková, 1999, in: Vágnerová, 2000, s. 161)

Chování dítěte ve škole je souhrnem nových pravidel, která si musí osvojit. Od prvopočátku by měl učitel dítěti tato pravidla podat tak, aby dítě pochopilo, že pravidla jsou určena proto, aby se všem ve škole líbilo, aby rádi chodili do školy. Pravidla, to jsou i mnohá omezení, která musí dítě dodržovat a mohou být i velkou zátěží. Děti raného školního věku přijímají pravidla jako fakt a o jejich obsahu příliš neuvažují, neboť jsou prezentována učitelem, od kterého mají potřebu kladného hodnocení. Od prvního ročníku by měl proto učitel vést děti k utváření třídních pravidel (kreslená), od druhého ročníku je žádoucí, aby si děti pravidla chování již začaly určovat samy. Pravidla ovlivňují třídní klima, které úzce souvisí s klimatem školy.

5 ŠKOLNÍ VZTAHY A KOMUNIKACE

„...lidé se nejenom prostě stýkají při plnění různých společenských funkcí, ale stýkají se vždy při nějaké činnosti, „z důvodů“ činnosti. Činný člověk se stýká s jinými lidmi a jeho činnost se nutně prolíná s činností druhých. Právě průnik činností vytváří určité vztahy...“

(J. Mareš, J. Křivohlavý, 1989, str. 12)

Vzájemné vztahy ve školním prostředí ovlivňují nejen výchovu a vzdělání dětí, ale i celkové klima školy.

5.1 Vztahy mezi žáky a učitelem

Pro dobrou atmosféru v třídním kolektivu jsou nepochybně nutné vztahy:

- **Žák-žák**
- **Učitel-žák**
- **Učitel-třída**
- **Učitel-skupina žáků** (A. Nelešovská, 2005, s. 29)

Učitel vede žáky k partnerské spolupráci, k pomoci slabšímu a tomu, kdo pomoc potřebuje, k zodpovědnému plnění své role ve skupině, k poznání, že každý je pro skupinu nutný, k toleranci k odlišnostem, a tím vytváří zároveň hezké vztahy mezi samotnými žáky. Hezké vztahy mezi žáky jsou nepostradatelné pro spokojenost žáků ve skupině.

Vztah učitel-žák má stejnou váhu jako vztah žák-učitel. Úkolem učitele je vytvoření harmonických vztahů ve třídě. Žáci si utváří k učiteli vztah, který se neustále vyvíjí. Vzájemné kladné vztahy ovlivňují nejen pozitivní klima třídy, ale i klima školy. Žákům se bude lépe dařit v prostředí, kde jsou vztahy založeny na vzájemné úctě.

Pro vytvoření vzájemné úcty je důležité, aby žáci nahlíželi na učitele s pocitem, že se zajímá o jejich pokroky, zájmy, starosti, radosti, atd. Žáky vede k úctě k učiteli i možnost otevřené **vzájemné komunikace**, která je při tvorbě vztahů nejdůležitější. (Číhalová, Mayer, 1999)

Učitel by měl být svým chováním určitým příkladem nebo vzorem. *„Pokud od žáků vyžadujete upravenou práci, musí být Váš zápis na tabuli také upravený. Očekáváte-li, že se žáci budou chovat civilizovaně, neměli byste ztrácet nervy ani zraňovat jejich city sarkasmem. Chcete-li, aby daná činnost byla pro žáky zajímavá, měli byste o ni v jejím průběhu sami dávat najevo zájem.“* (Ch. Kyriacou, 1991, s. 86)

Při tvorbě kladných vztahů musí mít učitel na paměti:

- Nešetřit chválou a povzbuzovat.
- Být spravedlivý.
- Dát dětem možnost volby a vedení.
- Motivací vést **všechny** žáky (nadané i méně nadané) k vyšším cílům.
- Ve všem se snažit hledat klady a ne jenom zápory.
- Být zodpovědný a předávat odpovědnost.
- Být důsledný a učit děti důslednosti.
- Být akční.
- Zaměřovat se na to, co je nutné, aby daná otázka byla vyřešena správně, lépe nebo jinak.
- Zvyšovat sebeúctu a sebedůvěru u žáků.
- Jednat tak, jak si přejete, aby se děti chovaly.
- Více se smát, než „mračit“, více si s dětmi hrát.
- Vytvářet dětem hezké okamžiky, na které budou vzpomínat po celý svůj život.
- Pomáhat si navzájem.

5.2 Vztahy mezi školou a rodiči na málotřídní škole

Na počátku této podkapitoly si položíme otázku: “Jsou lépe dosažitelné kladné vztahy mezi školou a rodiči na plně organizované škole, či na málotřídní škole?” Odpověď není jednoduchá. Museli bychom se následně zamyslet, zda škola patří mezi venkovské nebo městské školy, jaké je vedení školy a pedagogický sbor, jaké je sociální složení rodičů atd. Těchto zamyšlení je vícero.

U nás pomalu „zatracované“ málotřídní školy mají určitě velký význam při tvorbě vzájemných vztahů. Málotřídní školy jsou většinou zřizovány v malých vesnicích, kde panuje větší pospolitost, než ve velkých městech.

Grecmanová (2008) uvádí jako jeden z faktorů školního klimatu právě **region**, ve kterém se škola nachází. Málotřídní škola je chápána i jako „centrum kulturního dění“ a propojenost s obcí bývá samozřejmostí. Škola málotřídní je v mnoha případech označována za školu rodinného typu.

„Škola a rodina musí spolu komunikovat a kooperovat.“

(J. Průcha, 2000, s. 170)

Rodiče nemají být pouze pasivními pozorovateli výchovy a vzdělání svých dětí, ale mají se školou spolupracovat, pomáhat při edukaci. Dobré vztahy mezi školou a rodiči ovlivňují úspěšné vzdělávání dětí.

V rámci **vzdělání** se rodiče:

- spolupodílejí na „životě školy“ jako členové školské rady, Unie rodičů nebo neformálního sdružení rodičů

V rámci **výchovy** rodiče:

- spoluorganizují různé mimotřídní a mimoškolní aktivity pořádané pro děti a širokou veřejnost např. besedy, exkurze, školní plesy, vánoční či velikonoční dílničky, společné ukončení školního roku atd.

Při výše uvedené spolupráci se navzájem rodiče s učiteli blíže poznávají, vytváří si ke škole vztah a následně mají ke škole větší důvěru.

Lazarová (1998) uvádí **typologii vztahů** z pohledu učitele s rodiči následovně:

- *Vztahová situace narušující spolupráci*
  - rodič nemá zájem o komunikaci a spolupráci s učitelem, snaha o navázání komunikace a spolupráce je na straně učitele, učitel se snaží uplatnit svůj učitelský takt
  - rodič má zájem o spolupráci, která ale není tou správnou spoluprací, je aktivní, snaží se neustále prosazovat. Může se jednat i o agresivního rodiče. Při této vztahové negativní spolupráci by měl učitel využít svých dovedností jako například obranu proti kritice, odmítnutí požadavku rodiče apod.
- *Vztah klientský*-učitel vůči rodičům je nedůvěřivý, málo otevřený, chladný. Komunikaci s rodiči vede těžkopádně, nepodává důležité informace, které rodič od učitele očekává. V klientském vztahu nemůžeme očekávat spolupráci ze strany rodičů. Jestliže se spolupráce naváže, je povrchní. Výše dva uvedené vztahy neprospívají k utváření pozitivního školního klimatu.
- *Vztah partnerský*-tento vztah můžeme charakterizovat jako rovnocenný vztah dvou subjektů, spolupráce je oboustranná. Učitelé i rodiče mají **otevřený vztah**, navzájem spolu **komunikují**, předávají si zkušenosti, společně navrhují a plánují. Váží si jeden druhého. Jsou si vědomi toho, že vše, co činí, činí ku prospěchu dětí. Partnerský vztah je vrcholem vztahů mezi rodiči a školou.

Škola, coby institut vzdělávání, musí umět naslouchat i straně rodičovské, přijímat návrhy, nápady i připomínky, musí být otevřená ke

správné **komunikaci** a spolupráci. Tam, kde vážne komunikace s rodiči, vážne i rozvoj pozitivního školního klimatu.

Neměli bychom zapomínat, že vztahy se vyvíjejí neustále a **vztah partnerský** mezi rodiči a pedagogy se ve školním prostředí nevyvine ihned na počátku. **Vztahy se zakládají na komunikaci**. Jestliže chceme dosáhnout partnerského vztahu mezi rodiči a školou, musí být učitel obdařen **komunikační dovedností**.

Rozšířme rady Lazarové (1998) při komunikaci s rodiči:

- při rovnocenném vztahu nepoužívat nadřazenosti a výrazů jako např. „musíte“, „je nutné“, ale pokusme se je nahradit vstřícnějšími výrazy jako např. „měli bychom“
- při komunikaci s rodiči využívat empatie
- nechat dokončit „myšlenku“ rodiče, a pak reagovat
- dbát na to, kde rozhovor s rodiči vedeme, není vhodné některé záležitosti rozebírat např. na chodbě školy, kde se momentálně nachází i jiné děti
- pochvala nepůsobí jenom na děti, ale i na dospělé
- při rozhovoru začít příjemnou zprávou, pochválit dítě, a pak můžeme teprve přejít na rozbor nějakého problému s dítětem, na konci rozhovoru povzbudit rodiče
- naslouchat rodičům, někdy v komunikaci ze strany učitele je „méně lepší, než více“
- nebýt pesimisty při řešení jakéhokoliv problému, ale dát rodičům najevo, že je zájem danou věc vyřešit
- navrhnout společné řešení, nebýt pasivní
- uvědomit si, že i učitel je člověk omylný a v případě chyby se snažit o nápravný krok
- nevést hovor pokaždé „jiným směrem,“ s cílem být „dobrým učitelem“
- nesnažit se za každou cenu jen radit
- úsměv je kouzelný a úspěchanost v době komunikace nechat stranou
- při rozhovoru se nebát stát za svým opodstatněným názorem

5.2.1 Formy spolupráce rodičů a školy

Rodiče se mohou různou měrou podílet na rozvoji školního života. Skupinky rodičů se mnohdy seskupují do **neformálních spolků** nebo vytvářejí **kluby rodičů**, kteří jsou ochotni spolupracovat se školou, a tím se spolupodílet na tvorbě školního klimatu. Skupinky rodičů mohou udělat pro školu daleko více než jednotlivci.

Neformální seskupení rodičů nemá v podstatě žádné pravomoci, nemůže dávat právně závazná rozhodnutí, nemůže mít vlastní účet v bance. Většinou členové těchto neformálních sdružení organizují spolu s učiteli různé mimoškolní akce pro děti, pro děti a rodiče a mnohdy i pro širší veřejnost. Neformální fungování těchto spolků či klubů má velkou výhodu a je nenahraditelné. Jejich energie i čas mohou prosadit mnoho pozitivního. Spojení rodičů a učitelů je pro školu velkým přínosem. Učitel má spíše roli koordinátora různých aktivit.

Oproti tomu **občanská sdružení rodičů** při škole vznikají na základě zákona 83/1990 Sb. mají své stanovy, které musí být zaregistrovány na Ministerstvu vnitra České republiky. Občanskému sdružení rodičů je přiděleno IČO, vlastní účet v bance a může například podnikat na komerční bázi. Unie rodičů dané školy je členskou organizací Unie rodičů ČR.

Posláním Unie rodičů při dané škole je spolupráce rodiny a školy při výchově a vzdělávání, pořádání různých akcí a vyvíjení hospodářské činnosti za účelem zisku ve prospěch žáků.

Unie rodičů může získávat finanční prostředky formou členských příspěvků, grantů, sponzorských darů i výtěžků z různých akcí.

Další formou spolupráce je **školská rada**. Zřizovatelem školské rady je obec, kraj nebo správní orgán. Je založena na třetinovém principu. Třetinu volí rodiče, třetinu volí učitelé a třetinu jmenuje zřizovatel školy. Prostřednictvím školské rady mohou rodiče vznášet na vedení školy své požadavky, návrhy...

„Zdravé vedení“ školy přijímá připomínky, podněty i požadavky školské rady jako žádoucí podněty pro rozvoj školy. Školskou radu vnímá vedení školy jako rovnocenného partnera a ne jako kritizující orgán.

Škola, která má být „centrem vzdělanosti obce“, musí být otevřená pro všechny, kteří přichází s nejrůznějšími úkoly a cíli.

Uvedme pravomoci školské rady podle §168:

- vyjadřuje se k návrhům školského vzdělávacího programu a jeho následnému uskutečňování
- schvaluje výroční správu o činnosti školy
- schvaluje školní řád
- schvaluje pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků
- podílí se na zpracování koncepčních záměrů rozvoje školy
- projednává návrh rozpočtu na příští rok, vyjadřuje se k rozboru hospodaření a navrhuje opatření ke zlepšení hospodaření
- projednává inspekční zprávy České školní inspekce
- podává podněty a oznámení řediteli školy a zřizovateli, orgánům vykonávajícím státní správu ve školství a dalším orgánům státní správy

6 KLIMA ŠKOLY

Škola není pouze institut, kde děti rozšiřují své vědomosti, dovednosti, postoje, návyky... Na školní léta každý z nás vzpomíná. Vzpomínky mohou být hezké, méně hezké i negativní. Vše, co mohou vzpomínky na léta strávená ve škole ovlivnit, zkoumá **školní klima**. Klima neovlivňuje pouze výkony dětí, ale i výkony učitelů a nepedagogických pracovníků. Jednotnou charakteristickou definici školního klimatu snad v žádné literatuře nenajdeme, ba dokonce samotní odborníci se nemohou shodnout, co patří či nepatří do tohoto pojmu. Setkáváme se s proměnnými typu: zařízení školy, procesy, které probíhají na škole, způsob řízení školy, pedagogická práce, zvláštnosti učitelského sboru, využití metod a forem práce učitele, morální kvalita učitelů aj. Můžeme tedy konstatovat, že klima školy je vše, co působí a ovlivňuje všechny zúčastněné v daném prostředí, a tím je škola. Klima nevzniká samo, ale **neustále se vytváří**. Aktéry klimatu jsou žáci, učitelé, rodiče a všichni ostatní, kteří mají co do činění se školním prostředím. Důraz je kladen na percepci samotných aktérů.

Vytvářené klima je účastníky zpětně vnímáno a prožíváno převážně emocionálně a zásadně ovlivňuje kvalitu práce a spolupráce pedagogického i nepedagogického personálu. Ukazuje se, že i když jsou některé aspekty klimatu nepříznivé (ekologické, ekonomické, školu omezující), přesto skutečné klima na určité škole může mít dobrou úroveň. Pedagogové si intenzivněji uvědomují, že by nepříznivé podmínky neměly narušovat každodenní vztahy. Příznivé lidské klima kompenzuje některé nejistoty a ekonomické nedostatky školy.

Čáp, Mareš (2001) uvádí hlediska při tvorbě školního klimatu:

- **prostředí školy**-nejobecnější termín, který má široký rozsah. Prostředí školy zahrnuje mimo jiné i:

- aspekty architektonické-v jaké části obce je škola situována, rozmístění tříd, učeben, šaten, jídelny i tělocvičny ve škole a jejich vybavení může mít také vliv na učení žáků a vztahy mezi žáky
  - aspekty hygienické- osvětlení, vytápění, akustika aj.
  - aspekty ergonomické-velikost a podoba školního nábytku a jeho rozmístění ve třídě
  - aspekty organizační-počty žáků ve třídě, provoz školy (příchody a odchody ze školy, režim přestávek, spojování tříd, využívání prostor školy mimo vyučování) aj.
- **sociální klima školy**-na sociálním klimatu školy se podílí vedení školy, učitelé, žáci, rodiče, zaměstnanci školy. Důležitým prvkem školního klimatu je klima tříd, klima učitelského sboru. Jedná se o dlouhodobý jev.
  - **sociální atmosféra školy**-atmosféra školy je krátkodobý jev, který se mění podle dané situace, např. atmosféra o přestávkách, při mimoškolních akcích, při zkoušení, při zahájení či ukončení školního roku

6.1 Teoretické přístupy

Jak jsme již uvedli, je obtížné vymezit přesný pojem klima školy. Různí autoři různě přistupují k tomuto složitému jevu. V literatuře se můžeme setkat s teoretickými přístupy. Čáp, Mareš (2001) předkládají:

- Přístup zaměřený na vedení a organizaci školy-tento přístup je považován za důležitý prvek klimatu školy. Fungování školy ovlivňují čtyři faktory:
  - lidé ve škole-vedení školy, učitelé, žáci a ostatní zaměstnanci školy

- školní vzdělávací program-cíle, výchovné metody a formy práce, způsoby vytváření tříd aj.
  - organizační systém školy-způsob organizování chodu školy, rozdělení práce mezi vedením a učitelským sborem
  - okolí školy-vztahy ve školní správě, spolupráce s rodiči a veřejností, způsob financování školy, vztahy mezi jinými školami
- Přístup zaměřený na učitelský sbor-učitelé se podílí na chodu a fungování školy. Nejdůležitější pro tvorbu klimatu je spokojenost učitele v povolání i ve způsobu, jak vnímá a hodnotí kvalitu své pedagogické práce.
  - Přístupy zaměřené na vztahovou dimenzi-vztahová dimenze se netýká výkonu, úspěchu, ale vztahů mezi učitelem a žáky, vztahů mezi školou a rodiči. Pozitivní vztahy ve škole velmi ovlivňují postoje žáka ke škole.
  - Komplexnější přístupy-zahrnují sociodemografické složení žáků, zařazení rodičů do chodu školy, charakteristiku školy, podporu žákovského učení při výuce a spokojenost rodičů s prací školy. Každá z těchto složek má ještě své podložky. Například charakteristika školy se dělí do dvou typů-strukturálního a sociálně-environmentálního. Do strukturální charakteristiky školy patří např. kapacita školy, aktuální využití školy, počet žáků ve škole, počet žáků ve třídě, kvalifikovanost a délka praxe pedagogů. Mezi sociálně-environmentální charakteristiku školy patří například názory žáků na pomoc ze strany učitelů, žákovské názory na vybavení školy, pocit bezpečí žáků ve škole, názory rodičů na klima školy. Vše výše uvedené má vliv na výsledky žáků a spokojenost rodičů se školou.

6.2 Typy školního klimatu

Typy klimatu školy můžeme třídit z různých hledisek. V odborné literatuře se můžeme seznámit s různými typologiemi školního klimatu. Záleží, na co se daný odborník zaměří při popisu daného typu klimatu. Uvedme pouze některé typy.

6.2.1 Typy školního klimatu podle chování účastníků školy

Škola svými postoji, názory, výsledky výuky a vzděláním může dosáhnout následujících typů školního klimatu:

- **otevřené školní klima**-vyznačuje se vzájemnou důvěrou, zaujetím všech učitelů pro svou pedagogickou práci. Ředitel školy spolupracuje se svými podřízenými. Pravidla chování a chodu školy jsou jasná. *“Hlavním znakem při popisu tohoto klimatu je autentičnost chování účastníků života školy.”* (H Grecmanová, 2008, s. 83)
- **uzavřené školní klima**-je opakem předchozího a je pro něj typická vzájemná nedůvěra a nechuť pedagogů se angažovat v pedagogické práci. Jsou apatičtí, až lhostejní ke svým výsledkům. Ředitel je neosobní, nejeví pochopení pro své podřízené, školu řídí formálně a byrokraticky, nedovede ocenit kvalitní práci svých kolegů. *“Chování se může popisovat jako neautentické, jeví se, že organizace stagnuje, je nečinná.”* (H. Grecmanová, 2008, s. 83)

Cílem všech zúčastněných by měla být snaha o vytvoření otevřeného školního klimatu.

6.2.2 Pozitivní a negativní klima školy

„Na některých školách je mnohem lehčí být učitelem, než na jiných. Pro učitele je štěstím, když může pracovat v pozitivně organizovaném klimatu.“ (H Grecmanová, 2008, s. 84)

U každého typu klimatu můžeme určit, zda má příznivý nebo negativní vliv na aktéry školy.

Jestliže se vytváří dobré podmínky pro plnění úkolů a povinností, dosahuje se dobrých výsledků ve škole i na veřejnosti. Žáci, učitelé i ostatní pracovníci pracují ve škole s radostí, můžeme hovořit o **pozitivním klimatu školy**.

Pozitivní klima školy lze vyjádřit několika výrazy: jistota, bezpečí, důvěra, radost, vstřícnost, ochota, flexibilita, kreativnost, úcta, otevřenost, ohleduplnost, spolupráce, tolerance, pracovitost, důslednost.

Ve škole, kde vládne pozitivní školní klima, jsou učitelé mnohem více oblíbení u žáků i rodičů. Vztahy s rodiči jsou při pozitivním klimatu školy na velmi dobré úrovni.

Pozitivní klima školy musí mít svobodné učitele.

Učitel je empatický, nesnaží se být vůči žákům direktivní, přistupuje k nim spíše kamarádsky. Dává žákům prostor k vyjádření vlastního názoru. Při výuce je akční, využívá moderního způsobu vyučování, svým „učitelským umem“ dokáže zaujmout všechny žáky. Spolu s ostatními učiteli a rodiči organizuje pro žáky různé mimotřídní i mimoškolní aktivity, kde má možnosti „hlubšího poznání“, než při výuce. Dokáže s žáky komunikovat o věcech „běžných i neběžných“. Pěstuje u všech dětí zdravou sebedůvěru a sebevědomí.

V případě, že podmínky ve škole jsou nežádoucí, nepříznivě ovlivňují školní život, dochází až ke ztrátě motivace, ke špatným výsledkům ba dokonce k neuróze či zhoršení zdravotního stavu, mluvíme o **negativním školním klimatu**.

Negativní klima školy můžeme popsat několika výrazy: strach, nervozita, agrese, smutek, žalování, posmívání, ponižování, chaos, nuda, pasivita, lenost, nepřejícnost...

6.2.3 Typy klimatu školy podle různých vztahů a percepce

Grecmanová (2008) rozlišuje dle různých vztahů, postojů a pocitů čtyři druhy klimatu:

- **Osobnostně orientovaný typ klimatu**-založený na snášenlivosti žáků mezi sebou. Žáci si navzájem pomáhají. Vztahy mezi žáky a učiteli, vzájemné vztahy mezi samotnými učiteli i vztahy učitelů s vedením školy jsou velmi příznivé. Žáci rádi chodí do školy, po prázdninách se těší na návrat do školy. Strach ze školy se objevuje jen výjimečně. Učitelé svým přístupem povzbuzují všechny žáky. Rodiče hodnotí výsledky učitelů velmi dobře. Celkově můžeme shrnout, že kladné vztahy všech aktérů školy ovlivňují školní klima.
- **Diskrepantní klimatický vliv**-práci školy vnímají rozdílně žáci s rodiči a jinak učitelé s vedením. Mezi žáky a učiteli je nesoulad. Učitelé hodnotí vztahy s žáky a rodiči pozitivně. Naproti tomu žáci s rodiči hodnotí vztahy spíše negativně. Žáci pociťují velký strach ze školy a jejich vzájemné vztahy jsou rovněž nehezké. Rodiče posuzují klima školy nepříznivě.
- **Funkčně orientovaný typ klimatu**-vztahy mezi žáky a učiteli jsou špatné. Žáci k učitelům mají nedůvěru, projevuje se netolerance mezi žáky, učitelé se málo zapojují do školního života a jejich nasazení při výkonu práce je velmi malé. Učitelé vyžadují u žáků přísnou disciplínu, neumožňují rozvoj jejich komunikace, vyžadují od žáků nepřiměřené výkony. Žáci nejsou mezi sebou soudržní, spíše mezi nimi panuje velký konkurenční boj. Vztahy mezi učiteli jsou dobré, ale vztahy mezi učiteli a vedením spíše stagnují. Učitelé i rodiče vnímají školní klima negativně.
- **Distanční klimatický typ**-vztahy mezi žáky a učiteli jsou negativní, naproti tomu vztahy mezi žáky jsou velmi dobré. Učitelé si od žáků „drží odstup“. Žáci nemají možnost zapojení do školního života, učitelé jim nedávají možnost angažovanosti. Při výuce jsou na žáky kladeny vysoké nároky, učitelé žáky málo motivují pro lepší výsledky. Žáci mají

nechuť k učení, ale nemají strach ze školy. Vztahy mezi učiteli a vedením nejsou dobré. Z pohledu rodičů je školní klima velmi negativní.

6.3 Třídní klima

„Klima třídy se vytváří jak ve výuce, tak o přestávkách, na výletech a při dalších akcích třídy.“ (Grecmanová, 2008, s. 49)

Při posuzování třídního klimatu se více zaměříme na sociálně psychologické a pedagogicko-psychologické činitele. Sociální klima, které žáci společně s učiteli vytvářejí, se projevuje v rovině, motivační, výkonové, emocionální, mravní, sociální apod.

Třídní klima je úzce spjata se školním klimatem. Celková spokojenost ve třídě ovlivňuje úspěch či neúspěch nejen žáků, ale i učitelů. Klima společně vytvářejí všichni žáci, kteří dochází do konkrétní třídy, ale také skupinky žáků, na které se třída většinou rozdělí a samozřejmě i všichni učitelé, kteří vyučují v dané třídě.

Klima třídy můžeme vyjádřit:

- *obsahově*-je to ustálený způsob vnímání, hodnocení a reagování všech výše uvedených aktérů na to, co se ve třídě děje, nebo co se dříve stalo, či co se očekává, že se bude dít. Důležité přitom je, jak klima vnímají všichni zúčastnění.
- *časově*-je to jev dlouhotrvající, typický pro danou třídu a její učitele

Těžištěm třídního klimatu je interakce **žák-žák**, **žák-učitel**, **učitel-žák**. Průcha (2002) uvádí, že vztahy mezi žáky a učitelem jsou ovlivňovány věkem, pohlavím, temperamentem, komunikativními dovednostmi, zkušenostmi, sebehodnocením a jinými osobnostními vlastnostmi učitele.

Někdo se může domnívat, že hlavním aktérem školního klimatu je **učitel**, který koordinuje třídní život. Do jisté míry závisí, jak učitel řídí

veškeré dění ve třídě. Klima třídy, které učitel navodí, může mít zásadní vliv na motivaci žáků a jejich postojů k učení.

Jestliže učitel bude povrchní, budou povrchní i žáci, jestliže učitel nedá žákům prostor pro vyjádření vlastních názorů, budou žáci málo komunikativní, jestliže učitel bude upřednostňovat některé žáky, v třídním kolektivu se začne projevovat nadřazenost oblíbených žáků nad ostatními, jestliže učitel nebude objektivní při hodnocení, budou „slabší“ žáci ztrácet snahu o lepší výsledky, jestliže učitel nebude kreativní, budou se žáci při výuce nudit, jestliže bude učitel jevit známky agresivity, může se začít projevovat šikana v kolektivu.

Těchto **negativních vlivů z pozice učitele** bychom mohli vyjmenovat daleko více, pro učitele je ale prvořadé **pozitivně ovlivňovat** třídní klima. Učitelovy dovednosti uplatňované při vytváření kladného klimatu třídy jsou velmi důležité. Pozitivní klima třídy můžeme charakterizovat jako cílevědomé, orientované na úlohy, uvolněné, vřelé, podporující žáky.

Uvedme některé faktory, které uplatňuje učitel při tvorbě pozitivního třídního klimatu:

- správná, otevřená komunikace-učitel svým chováním vytváří specifické komunikační klima. Při vstřícném komunikačním klimatu se aktéři navzájem respektují, sdělují si otevřeně své pocity, potřeby, názory, svá přání.
- výběr vhodných a zajímavých metod, forem při práci s žáky
- týmová práce žáků-kooperace je kategorií dneška i budoucnosti
- zájem o každého žáka ve třídě
- spravedlivé hodnocení
- oceňování převažující nad tresty
- čas věnovaný mimotřídním aktivitám
- klidné řešení problémů

Mnozí odborníci míní, že hlavními aktéry třídního klimatu jsou **žáci** se svými vlastnostmi, chováním a postoji. Velkou míru na chování i postoj žáků má samotný učitel.

„Žák, který se v takové třídě cítí dobře a který se může prosadit např. zajímavými názory či otázkami, se málokdy odváží k tomu, aby dělal problémy. Podle Seebauera (2005) žáci dokonce méně absentují ve výuce. Vcelku jsou také méně agresivní vůči učitelům, spolužákům i věcem. Prožívají intenzivnější přijetí a od učitelů akceptování.“

(H. Grecmanová, 2008, s. 87)

Třídní klima je ovlivňováno i **participací žáků ve vyučování**, tzn., jak často se žáci zapojují do vyučování, kteří žáci jsou aktivnější, kteří méně nebo dokonce, kteří jsou jen pasivní.

Mnozí teoretikové, kteří se zabývají modelovým vyučováním, zdůrazňují zapojení všech žáků do vyučování. Bohužel, zde se teorie rozchází s praxí. Například na málotřídní škole v oddělení dvou ročníků při počtu 20 žáků se teoretické poznatky těžko praktikují. Participace každého žáka je odlišná, v reálném vyučování jsou některé učební činnosti prováděny celou třídou, jiné jen některými žáky.

Při posuzování třídního klimatu však musíme brát v úvahu i **charakteristiku prostředí**:

- architektonické aspekty (řešení třídy, její vybavení, rozmístění a velikost nábytku)
- ergonomické aspekty (rozmístění pracovních míst žáků i učitele)
- hygienické aspekty (větrání, osvětlení, vytápění)
- akustické aspekty (odraz zvuku, úroveň hluku a šumu)

Nedílnou součástí třídního klimatu je i **klima výuky**, které se tvoří ve všech vyučovacích předmětech při interakci učitel-žák.

H. Grecmanová (2008, s. 48) uvádí definici klimatu výuky H. Dreesmanna jako *„přetrvávající kvalitu prostředí ve výuce, pro niž jsou*

charakteristické určité znaky, které mohou žáci prožívat a které mohou ovlivňovat jejich chování.“

Uvedme některé znaky, které mohou vnímat a ovlivnit žáka při výuce:

- výuka orientována na žáka, nebo na učitele
- výuka dominující, nebo integrující
- vnímání dosaženého výkonu
- hodnocení výkonu
- jasná pravidla při výuce i o přestávkách (pravidla by měla zahrnovat školní návyky, komunikaci a vztahy)

Větší zmapování klimatu školních tříd v našich školách zřejmě ještě čeká na další průzkum. Práce to bude nesnadná, ale určitě užitečná, protože výsledky mohou pomoci žákům, učitelům, školním psychologům i pracovníkům poraden.

Tvorba třídního klimatu je jev dlouhodobý, který se neustále utváří a je ovlivňován všemi aktéry. Aby třídní klima bylo pozitivní, je žádoucí neustále na tvorbě pracovat:

- zjišťovat stav aktuálního klimatu ve třídě, a to z pohledu žáků i učitelů
- rozhodnout se, které jevy ve třídním klimatu zásadně změnit k lepšímu
- promyslet si pedagogické postupy, které zlepší třídní klima (vztahy mezi žáky, zájem žáků o výuku, klid a pořádek ve třídě)
- efektivně využívat učební čas
- zadávat pro všechny splnitelné úkoly (pocit zažití úspěchu všem)
- vštěpovat smysl pro pořádek ve třídě (pořádek ve třídě není přežitek, celkový vzhled třídy je pro žáky důležitý, čistá a útulná třída napomáhá vzniku kladného vztahu žáka k výuce)

7 CÍLE A ZÁMĚRY

Cílem vlastního zkoumání byla snaha o analýzu kvality vztahů mezi školou, žáky a rodiči včetně ověření předpokládaného pozitivního charakteru školního klimatu.

Záměrem zkoumání bylo zjištění kvality výše uvedených vztahů a jejich vliv na pozitivní školní klima z hlediska komplexnějšího přístupu na základě dotazníkového šetření.

První výzkum byl uskutečněn na málotřídní škole v Louce roku 2006 v rámci vypracování Školského vzdělávacího programu pro základní vzdělávání a v roce 2010 byl proveden druhý výzkum mezi žáky a rodiči s cílem porovnání kvality vztahů a školního klimatu s odstupem čtyř let.

7.1 Charakteristika výzkumného vzorku

Výzkum jsem prováděla v málotřídní škole, kde pracuji 21 let. Tento výzkum lze použít nejen na málotřídních školách, ale i na školách plně organizovaných.

U zrodu kvalitní spolupráce školy a rodičů byla keramická pec. Snem učitelů i dětí bylo zakoupení keramické pece, ale bohužel financování koupě pece nebylo možné z rozpočtu školy, proto přišlo ke schůzce pedagogického sboru s rodiči a bylo navrhnuo ze strany učitelů pořádání školního plesu. Výtěžek rodiče darovali škole na zakoupení keramické pece. Školní ples se stal tradicí a úspěch sklízí i v širokém okolí obce. Na přípravě školního plesu se podílí i samotní žáci. Každoročně připravují výzdobu sálu, pomáhají s organizací, nacvičují zahajovací taneční program.

Spolupráce s rodiči žáků se neustále rozvíjí a je na velmi dobré úrovni. Neformální rada rodičů spolu s učiteli pořádají různé aktivity pro děti i pro veřejnost. Velmi oblíbené jsou například „vánoční dílničky“ s kulturním programem, kterých se zúčastňují nejen rodiče, ale i

prarodiče. Další akcí je pořádání oslavy Dne dětí, která se koná o víkendu na školní zahradě. Neoddělitelnou součástí oslavy je i opékání selátka. Den plný her a zábavy bývá pro děti ukončen v podvečerních hodinách, a pak následuje posezení pedagogického sboru s rodiči a vedením obce. Každoročně žáci s učiteli připravují pro maminky kulturní program k příležitosti jejich svátku, který probíhá druhou květnovou nedělí v kulturním zařízení v Louce.

Spolupráce s rodiči je na tak dobré úrovni, že rodiče s učiteli organizují například turnaj v bowlingu. Turnaj vyšel z iniciativy rodičů.

Učitelství s rodiči se zúčastňuje „školního majálesu“, který pořádá naše družební zahraniční škola Viestova Myjava ze Slovenska. Paradoxem je, že tato škola je plně organizovaná s počtem 550 žáků. Vztahy s rodiči a organizace našeho školního plesu byla příkladem pro pořádání jejich majálesu.

V rámci dobrých vztahů se rodiče s dětmi a učitelé setkávají na „společném víkendovém ukončení školního roku“, který probíhá každoročně poslední víkend školního roku na rodiči a učiteli vybraném rekreačním středisku.

Všech výše uvedených aktivit se zúčastňují i některé děti s rodiči, které již naši školu nenavštěvují, což samo vypovídá o kvalitě vztahů.

Formální spolupráce rodičů, školy a obce se uskutečňuje v rámci školské rady, která byla na škole ustanovena po řádných volbách od roku 2005.

Rodiče žáků dostávají pravidelně informace o výsledcích vzdělávání na třídních schůzkách, osobně či telefonicky, dle přání rodičů. Mají možnost konzultačních dnů první pondělí každého měsíce. Rodiče mají možnost se vyjadřovat k aktuálním problémům vzdělávání a výchovy dětí.

O činnosti školy je široká veřejnost informována prostřednictvím místního „luckého zpravodaje“, regionálního tisku a na webových stránkách školy.

7.2 Použité metody a organizace šetření

K vlastnímu sběru dat bylo použito dvou dotazníků, a to pro rodiče a děti. Využito bylo skutečnosti, že v roce 2006 proběhlo na naší škole dotazníkové šetření v rámci vypracování Školského vzdělávacího programu pro základní vzdělávání. Cílem šetření v roce 2006 bylo zjištění spokojenosti, návrhů, přání nebo požadavků jak rodičů, tak žáků naší školy, tzn. zjištění školního klimatu z pohledu rodičů a žáků.

Z výsledků výzkumu například škola využila disponibilních hodin pro posílení předmětu informatiky a jazyka anglického, což bylo právě přáním rodičů.

Výzkum byl založen na metodě dotazníku (viz příloha č. 2), který byl oproti roku 2006 upraven o několik nových otázek, ze kterých budu vyhodnocovat vztahy mezi školou, rodiči a žáky, zapojení rodičů do školního života a spokojenost žáků naší školy.

Rodiče jsem oslovila a požádala na třídních schůzkách v měsíci červnu o vyplnění dotazníku. Měli možnost anonymně dotazník uložit do předem připravené, uzavřené schránky, která byla umístěna na stole hlavní chodby školy. V roce 2010 jsem analyzovala dvacet osm navrácených dotazníků a v roce 2006 byl průzkum prováděn rovněž z dvaceti osmi dotazníků rodičů.

Otázka první až čtrnáctá je porovnávací roku 2006 a 2010. Otázky patnáct až dvacet tři jsou nově položené pouze pro rok 2010. Otázky dvacet čtyři až dvacet šest jsou otázky porovnávací otevřené, ve kterých měli rodiče prostor k volnému vyjádření svých názorů. Pro velký počet odpovědí rodičů je otázka dvacet čtyři rozdělena do čtyř grafů a rovněž otázka dvacet pět je uvedena ve dvou grafech.

Za grafy je provedena diskuze k výsledkům analýzy dotazníků rodičů. Úvodní tabulka v diskuzi je seřazena podle nejčastěji použitých odpovědí rodičů na otázku dvacet čtyři „Co považujete za silné stránky školy?“. Následuje tabulka nejčastějších odpovědí rodičů na otázku dvacet pět „Co považujete za slabé stránky školy?“.

Z výsledků šetření jsem zjišťovala zapojení rodičů do školních aktivit, spokojenost se školou, kterou navštěvují jejich děti a zda účast rodičů na školních akcích má vliv na pozitivní vztahy mezi nimi a školou.

Dotazník s dvaceti dvěma otázkami jsem **žákům** zadala na konci školního roku 2009-2010. Důvod, proč jsem vybrala měsíc červen, byl ten, aby žáci prvního ročníku dokázali zapsat své odpovědi sami a byli samostatní ve svém názoru na odpověď. Pouze jsem jim pro lepší srozumitelnost četla dané otázky. Žákům druhého až pátého ročníku jsem vysvětlila práci s dotazníkem a následně již ponechala dostatek času pro jejich vyjádření. Žáci při vyplňování dotazníku nepociťovali časovou tíseň ani obavy ze svých odpovědí. Zdůraznila jsem jim, že dotazník je vyjádřením pouze jejich názoru a ne názoru spolužáků. V roce 2006 byla analýza prováděna od třiceti čtyř respondentů. V roce 2010 jsem analyzovala třicet tři dotazníků dětí.

Otázka první až desátá je otázkou porovnávací roku 2006 a 2010. Otázka jedenáctá až devatenáctá je nově položená pouze pro rok 2010. Otázky jedna až devatenáct jsou uzavřené, které nabízí hotové alternativy odpovědí. Žáci zde zaznamenávali pouze jednu odpověď, která jim nejvíce vyhovovala.

Otázky dvacet a dvacet dva jsou porovnávací, při nichž měli žáci možnost volně vyjádřit svůj názor bez jakéhokoliv omezení. Dvacátou otázkou jsem pro velký počet odpovědí rozdělila do pěti grafů. Dvacátá druhá otázka byla použita pouze pro rok 2010 a je opět rozdělena pro větší počet odpovědí žáků do dvou grafů.

Otázky porovnávací jsou doplněny tabulkou s výsledky grafů. Pro přehlednost je každý graf s tabulkou uveden samostatně na nové straně.

Dotazník je ukončen diskuzí k výsledkům analýzy dotazníku žáků, při které jsem se zaměřila na vztahy mezi žáky, vztahy mezi učiteli a žáky, spokojenost s prostředím školy, na výuku, vyučovací předměty, učitele, školní družinu, zájmové kroužky, akce školy, školní jídelnu, vybavenost a vzhled školy. Výše uvedené rozčlenění je okomentováno fakty z dotazníku žáků.

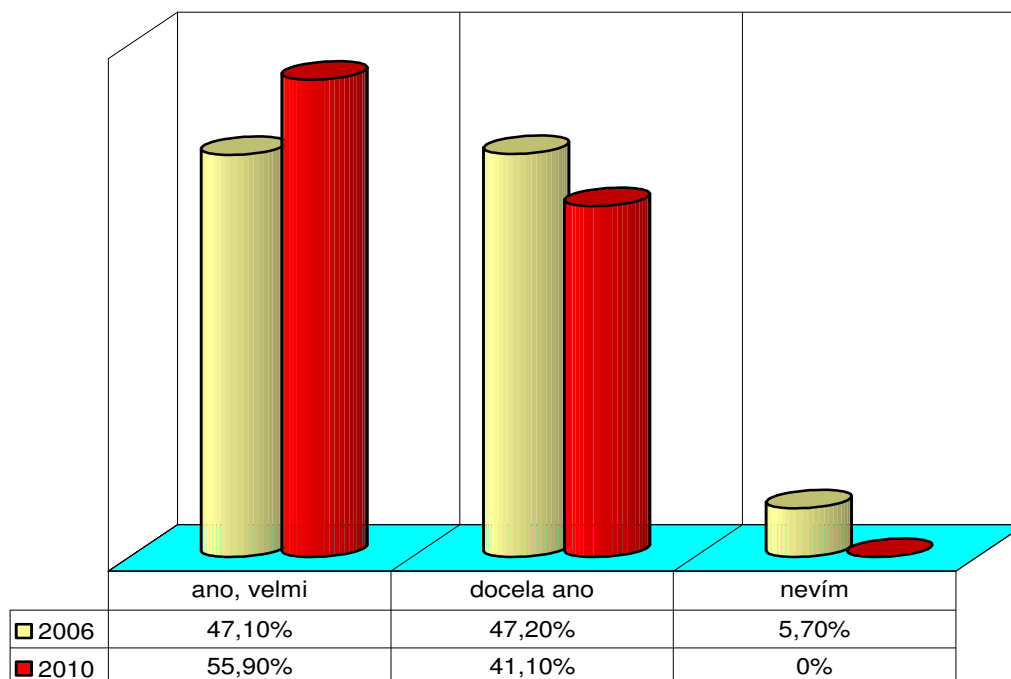
Dotazník pro žáky a dotazník pro rodiče je ukončen celkovou diskuzí k výsledkům šetření, ve kterém komentují vytváření vztahů mezi školou a rodiči vzhledem k účasti rodičů na školních akcích, a zda vztahy během čtyř let pozitivně ovlivnily školní klima na naší málotřídni škole.

7.3 Analýza dotazníku žáků

Zaměříme se na analýzu dotazníku žáků. Výsledná data shrnují následující grafy a tabulky.

7.3.1 Analýza uzavřených otázek dotazníku žáků z roku 2006 a 2010

1. Líbí se ti prostředí školy ?

Graf 1 – odpovědi žáků na otázku č. 1

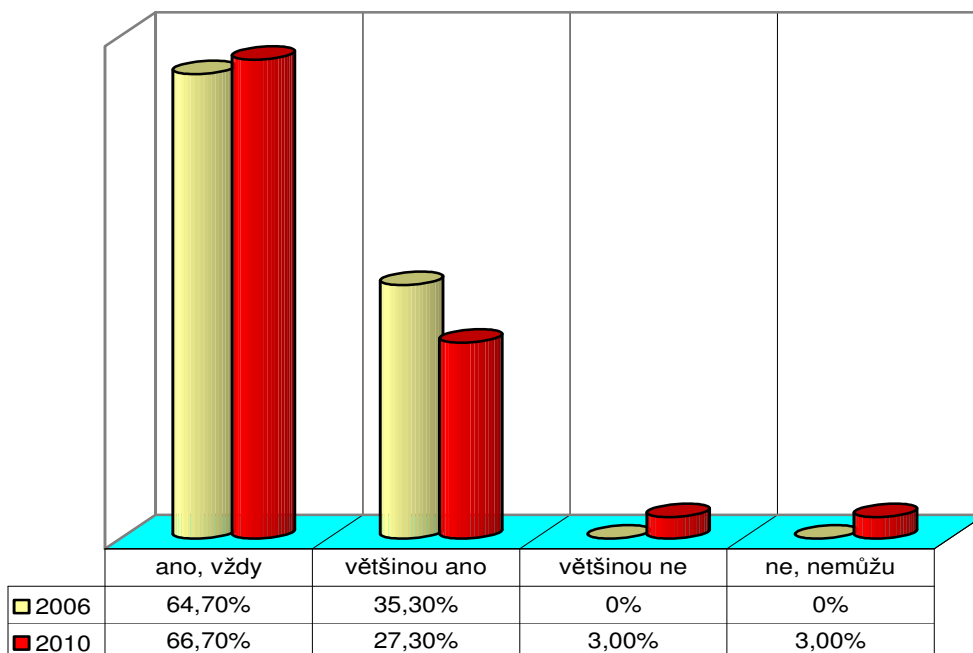
<i>Odpověď</i>	<i>2006</i>	<i>2010</i>	<i>Porovnání</i>
Ano, velmi	47,10%	55,90%	+8,80%
Docela ano	47,20%	41,10%	-6,10%
Nevím	5,70%	0%	-5,70%

Tabulka 1- tabulka grafu č. 1

Z tabulky č. 1 můžeme konstatovat, že v roce 2010 odpověď „ano, velmi“ byla navýšena o 8,80%, odpověď „docela ano“ klesla o 6,10% a odpověď „ne“ klesla o 5,70%.

Žáci v roce 2010 posuzovali lépe prostředí školy než v roce 2006.

2. Můžeš se zeptat paní učitelek, když něčemu nerozumíš ?

Graf 2 – odpovědi žáků na otázku č. 2

Odpověď	2006	2010	Porovnání
Ano, vždycky	64,70%	66,70%	+2,00%
Většinou ano	35,30%	27,30%	-8,00%
Většinou ne	0%	3,00%	+3,00%
Ne, nemůžu	0%	3,00%	+3,00%

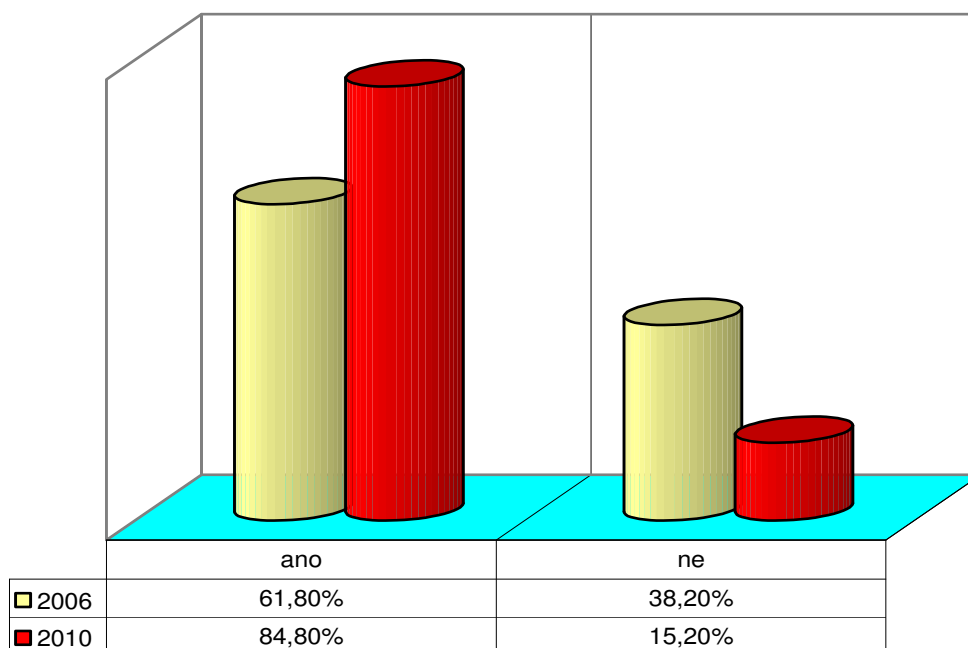
Tabulka 2 – tabulka grafu č. 2

Z tabulky č. 2 vyplývá, že v roce 2010 odpovědělo o 2,00% více žáků, „většinou ano“ o 8,00% méně žáků, odpověď „většinou ne“ uvedlo o 3,00% více žáků a odpověď „ne, nemůžu“ o 3,00% více žáků než v roce 2006.

Z grafu odpovědí můžeme konstatovat, že žáci v roce 2010 měli menší možnost dotazů na vysvětlení učiva, kterému nerozumí.

Jednou z možných příčin může být výuka žáků ve spojených ročnících.

3. Máš na výběr dostatek kroužků ?

Graf 3 - odpovědi žáků na otázku č. 3

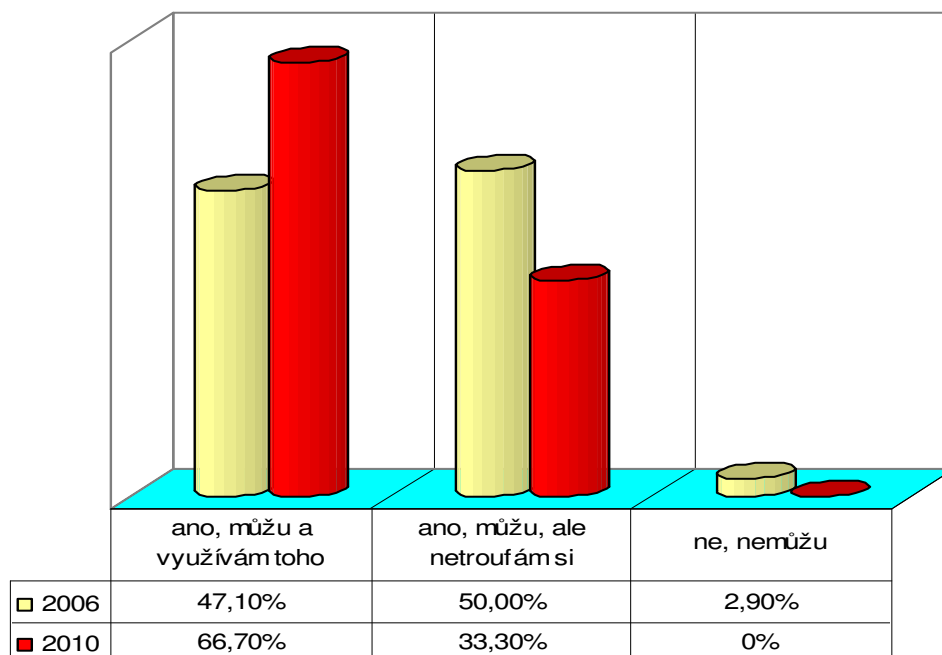
Odpověď	2006	2010	Porovnání
Ano	61,80%	84,80%	+23,00%
Ne	38,20%	15,20%	-23,00%

Tabulka 3 – tabulka grafu č. 3

Z tabulky č. 3 vyplývá, že v roce 2010 bylo o 23,00% žáků více spokojeno se zájmovými kroužky než v roce 2006.

V roce 2009 začal pracovat na naší škole kroužek mažoretek a žáci měli větší možnost výběru v zájmové aktivitě.

4. Můžeš se svěřit paní učitelkám, když máš nějaké problémy, trápení ?

Graf 4 - odpovědi žáků na otázku č. 4

<i>Odpověď</i>	<i>2006</i>	<i>2010</i>	<i>Porovnání</i>
Ano, můžu a využívám toho	47,10%	66,70%	+19,60%
Ano, můžu, ale netroufám si	50,00%	33,30%	-16,70%
Ne, nemůžu	2,90%	0%	-2,90%

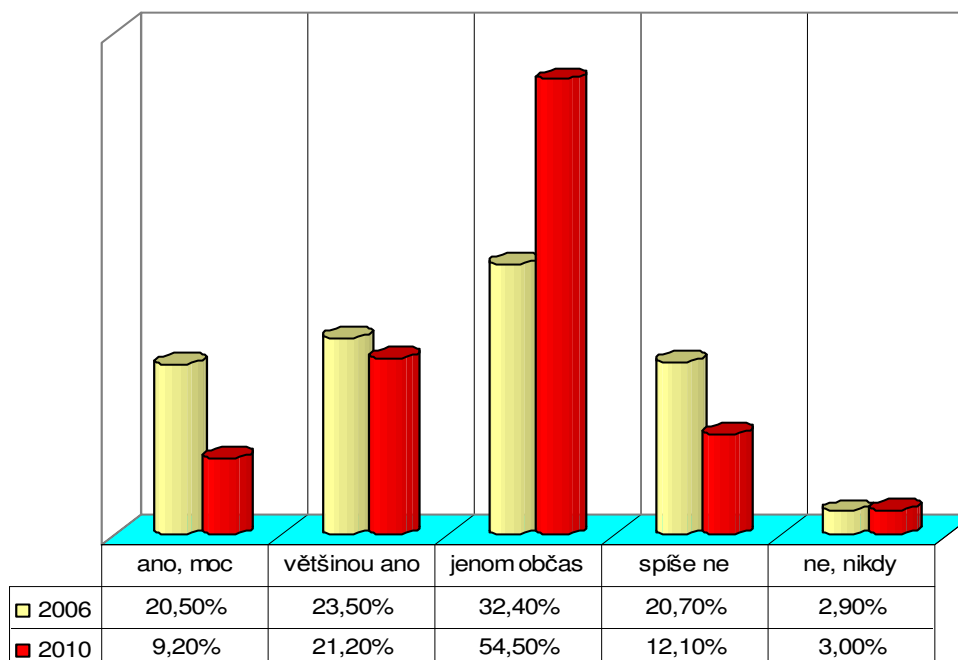
Tabulka 4 – tabulka grafu č. 4

Tabulka č. 4 udává, že v roce 2010 o 19,60% žáků více se svěřuje učitelům se svými problémy a 16,70% žáků méně své problémy netroufá učitelům říci. Nikdo z žáků neuvedl, že nemá možnost sdělení svých problémů a trápení.

Oproti roku 2006 důvěra vůči pedagogům vzrostla a žáci se více svěřují učitelům se svými problémy nebo trápením.

5. Myslíš si, že dostáváš příliš domácích úkolů?

Graf 5 - odpovědi žáků na otázku č. 5

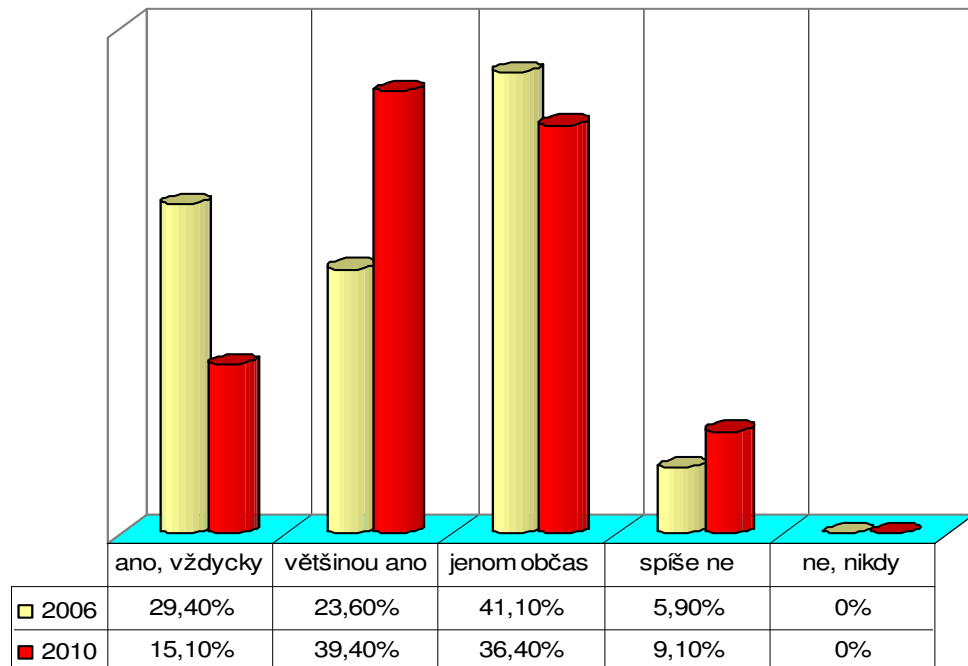
Odpověď	2006	2010	Porovnání
Ano, moc	20,50%	9,20%	-11,30%
Většinou ano	23,40%	21,20%	-2,20%
Jenom občas	32,40%	54,50%	+22,10%
Ne, nikdy	2,90%	3,00%	+0,10%

Tabulka 5 – tabulka grafu č. 5.

Z tabulky č. 5 můžeme konstatovat, že v roce 2010 o 11,30% žáků méně udává přílišné zadávání domácích úloh, o 2,20% žáků méně uvedlo odpověď „většinou ano“. O 22,10% se navýšily odpovědi „jenom občas“.

Z grafu odpovědí je patrné, že žákům bývá zadáváno méně domácích úloh než v roce 2006. Polovina dotázaných žáků se domnívá, že jenom občas mají příliš domácích úloh. Tento fakt je možná způsoben tím, že učitelé žákům více osvětlují význam zadávání domácích úkolů.

6. Chutná ti jídlo v naší jídelně?

Graf 6 - odpovědi žáků na otázku č. 6

Odpověď	2006	2010	Porovnání
Ano, vždycky	29,40%	15,10%	-14,30%
Většinou ano	23,60%	39,40%	+15,80%
Jenom občas	41,10%	36,40%	-4,70%
Spíše ne	5,90%	9,10%	+3,20%
Ne, nikdy	0%	0%	0%

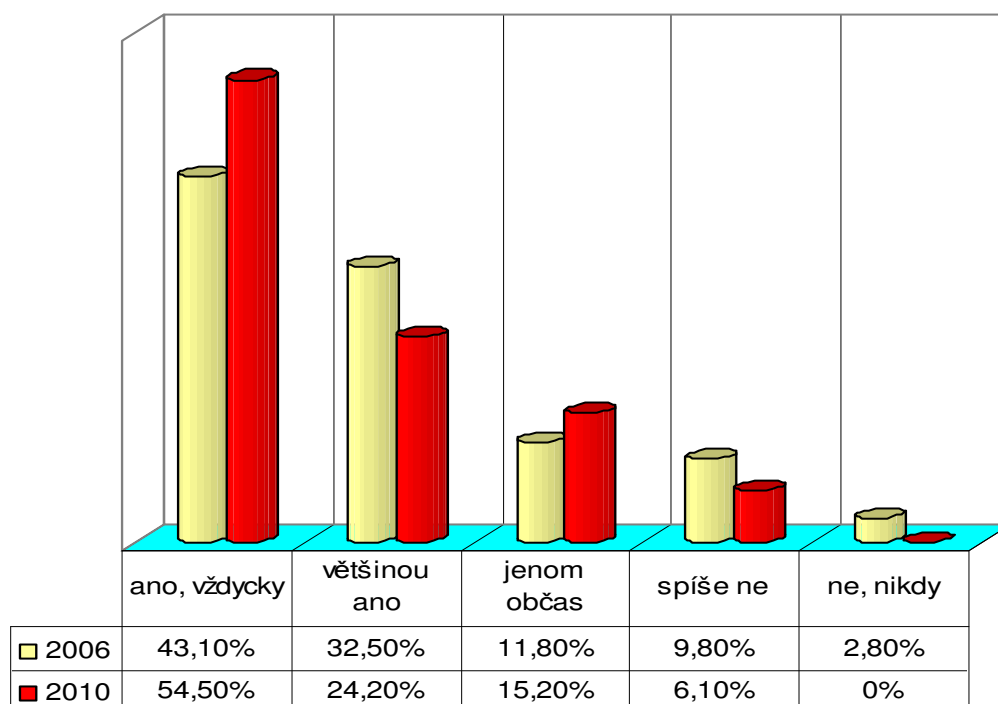
Tabulka 6 – tabulka grafu č. 6

Z tabulky č. 6 můžeme pozorovat, že v roce 2010 klesly odpovědi „ano, vždycky méně chutná jídlo“ o 14,30%. Vzrostl počet odpovědí „většinou ano“ o 15,80%, odpověď „jenom občas“ klesla o 4,70% a navýšily se odpovědi „spíše ne“ o 3,20%.

Odpověď „ano, vždycky“ uvedlo méně žáků a přibýlo odpovědí „většinou ano“. U těchto dvou odpovědí byl zaznamenán největší rozdíl.

Z grafu lze konstatovat, že žákům chutná jídlo ve školní jídelně méně než v roce 2006.

7. Cítíš se v naší jídelně dobře?

Graf 7 - odpovědi žáků na otázku č. 7

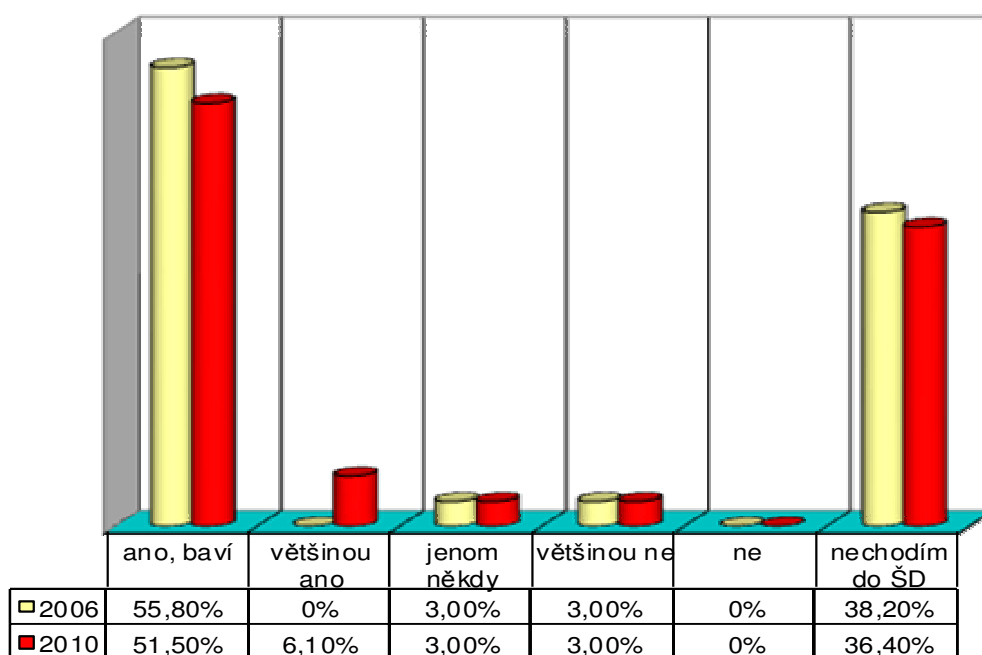
Odpověď	2006	2010	Porovnání
Ano, vždycky	43,10%	54,50%	+11,40%
Většinou ano	32,50%	24,20%	-8,30%
Jenom občas	11,80%	15,20%	+3,40%
Spíše ne	9,80%	6,10%	-3,70%
Ne, nikdy	2,80%	0%	-2,80%

Tabulka 7 – tabulka grafu č. 7

V roce 2010 se navýšil počet odpovědí „ano, vždycky“ o 11,40%, klesl počet odpovědí „většinou ano“ o 8,30%. Odpověď „jenom občas“ se zvýšila o 3,40% a odpověď „spíše ne“ klesla o 3,70%. U nikoho nebyla zaznamenána odpověď „ne, nikdy“.

Z tabulky č. 7 můžeme sledovat, že žáci v roce 2010 vnímali atmosféru ve školní jídelně o něco lépe. Jednou z možností lepší atmosféry ve školní jídelně může být zavedení pravidel chování při stolování, která si žáci s pomocí učitelů vytvořili.

8. Chodíš rád(a) do školní družiny, baví tě, co tam děláte ?

Graf 8 - odpovědi žáků na otázku č. 8

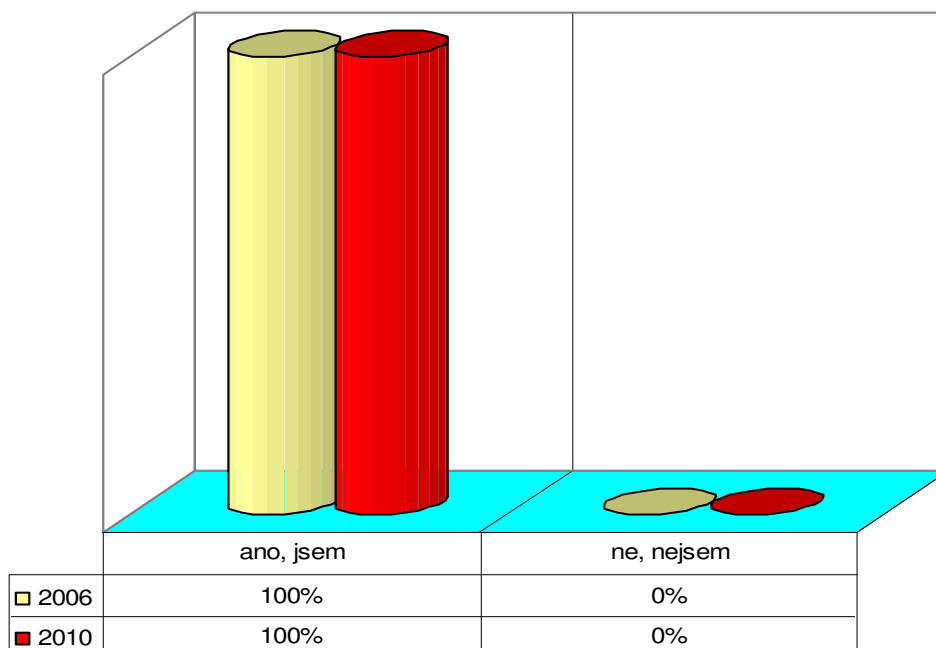
<i>Odpověď</i>	<i>2006</i>	<i>2010</i>	<i>Porovnání</i>
Ano, baví	55,80%	51,50%	-4,30%
Většinou ano	0%	6,10%	+6,10%
Jenom někdy	3,00%	3,00%	0%
Většinou ne	3,00%	3,00%	0%
Nechodím do školní družiny	38,20%	36,40%	-1,80%

Tabulka 8 - tabulka grafu č. 8

V roce 2010 klesla odpověď na otázku č. 8 „ano, baví“ o 4,30%, odpověď „většinou baví“ se navýšila o 6,10%. Z celkového počtu žáků ve škole navštěvuje školní družinu v roce 2010 o 1,80% méně než v roce 2006. Nikdo z žáků neuvedl odpověď „jenom někdy“ a „většinou ne“.

Celkově můžeme konstatovat, že přišlo k menšímu poklesu zájmu dětí o činnost ve školní družině. I přes tuto skutečnost lze posoudit, že volný čas strávený ve školní družině děti baví.

9. Jsi rád(a), že chodíš do této školy ?

Graf 9 - odpovědi žáků na otázku č. 9

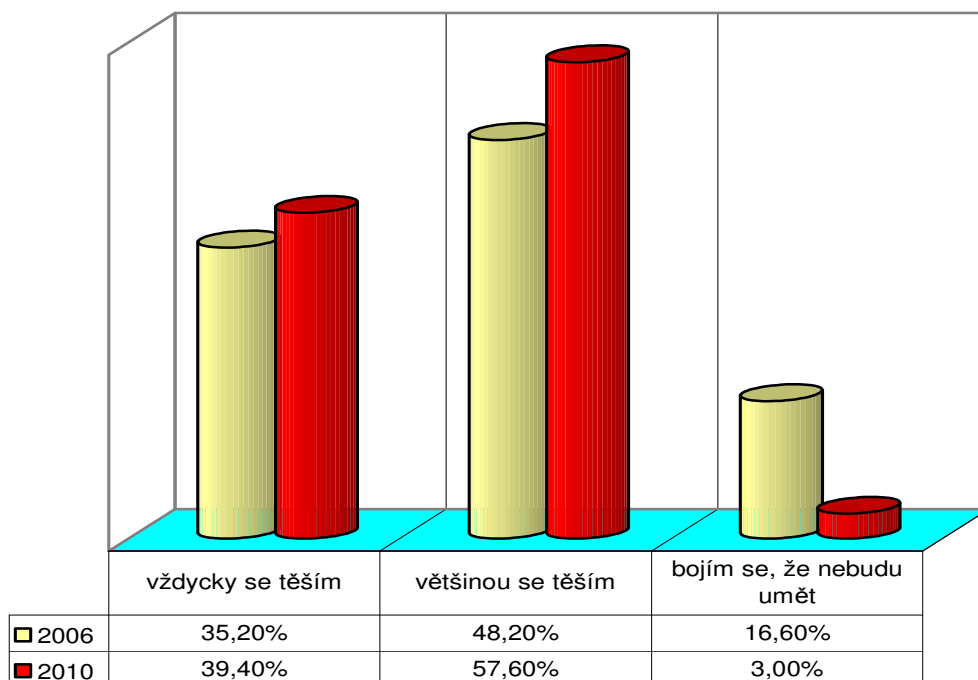
<i>Odpověď</i>	<i>2006</i>	<i>2010</i>	<i>Porovnání</i>
Ano, jsem	100%	100%	0%
Ne, nejsem	0%	0%	0%

Tabulka 9 - tabulka grafu č. 9

Z tabulky č. 9 lze konstatovat, že v roce 2010 odpovědělo „ano, jsem“ 100% žáků. Nikdo nevyužil odpovědi „ne, nejsem“. Odpovědi žáků v roce 2006 jsou totožné s rokem 2010.

Z analýzy grafu č. 9 můžeme konstatovat, že žáci rádi chodí do naší školy.

10. S jakými pocity chodíš do školy?

Graf 10 - odpovědi žáků na otázku č. 10

Odpověď	2006	2010	Porovnání
Vždycky se těším	35,20%	39,40%	+4,20%
Většinou se těším	48,20%	57,60%	+9,40%
Bojím se, že nebudu umět	16,60%	3,00%	-13,60%

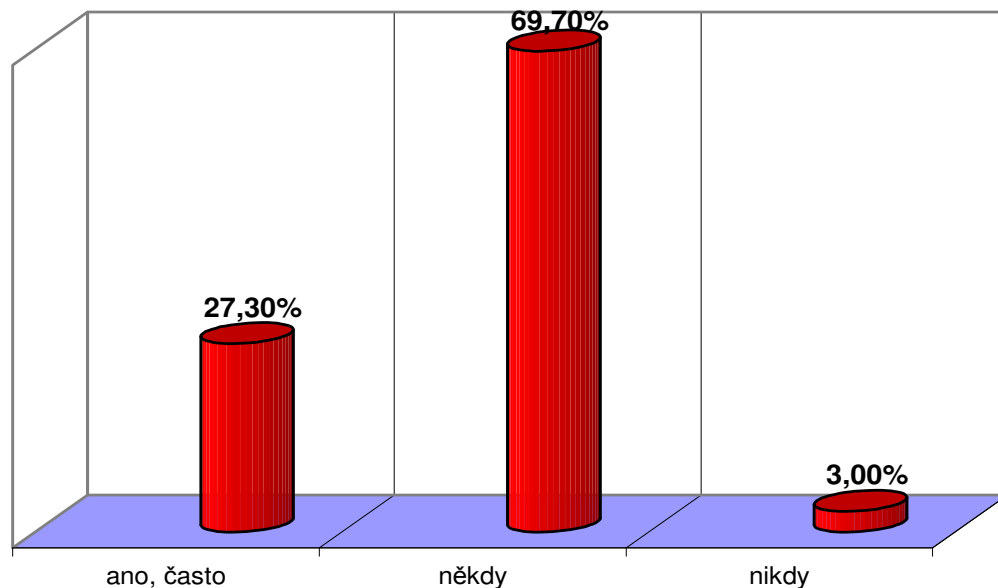
Tabulka 10 - tabulka grafu č. 10

Z tabulky č. 10 je patrné, že v roce 2010 odpověď „většinou se těším“ uvedlo o 4,20% žáků více než v roce 2006. Odpověď „většinou se těším“ stoupla o 9,40% a o 13,60% žáků méně využilo odpověď „bojím se, že nebudu umět“.

Můžeme konstatovat, že žáci se do školy těší. K výraznějšímu poklesu přišlo u odpovědi „bojím se, že nebudu umět“, což je velmi důležité pro celkový rozvoj osobnosti žáka. Radost a spokojenost z výuky převyšují obavy ze školy.

7.3.2 Analýza uzavřených otázek dotazníku žáků z roku 2010

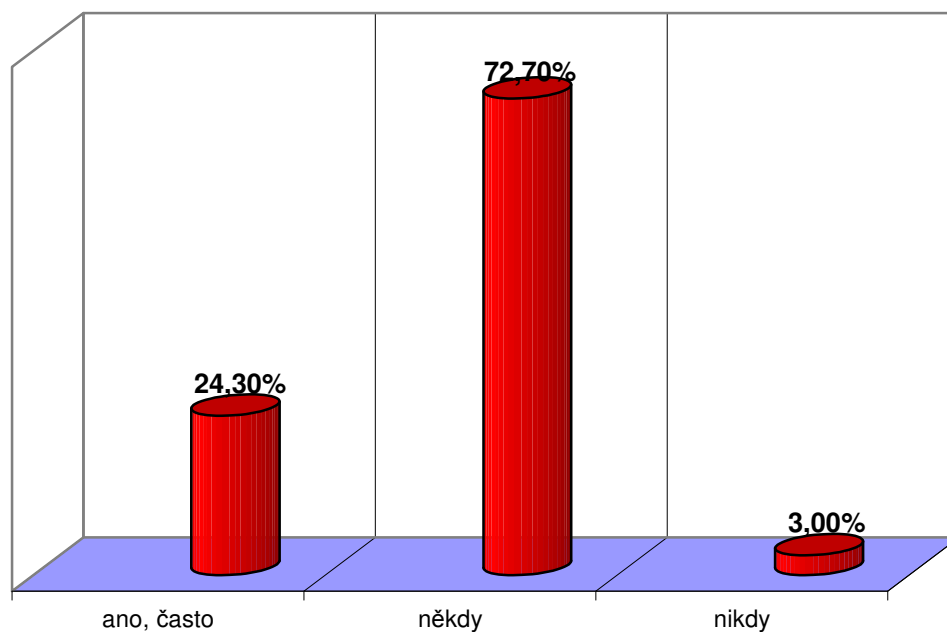
11. Ve vyučování paní učitelky pro nás připravují i různé hry, křížovky, osmisměrky, hádanky, pracujeme na interaktivní tabuli...

Graf 11 - odpovědi žáků na otázku č. 11

Z grafu č. 11 můžeme konstatovat, že odpověď „ano, často“ využilo 27,30% žáků. 69,70% žáků se domnívá, že učitelé „někdy“ hravou formou předávají nové učivo, upevňují i opakuji a 3,00% žáků udalo odpovědi, že učitelé „nikdy“ nevyučují hravě.

12. Paní učitelky mě často chválí za můj výkon

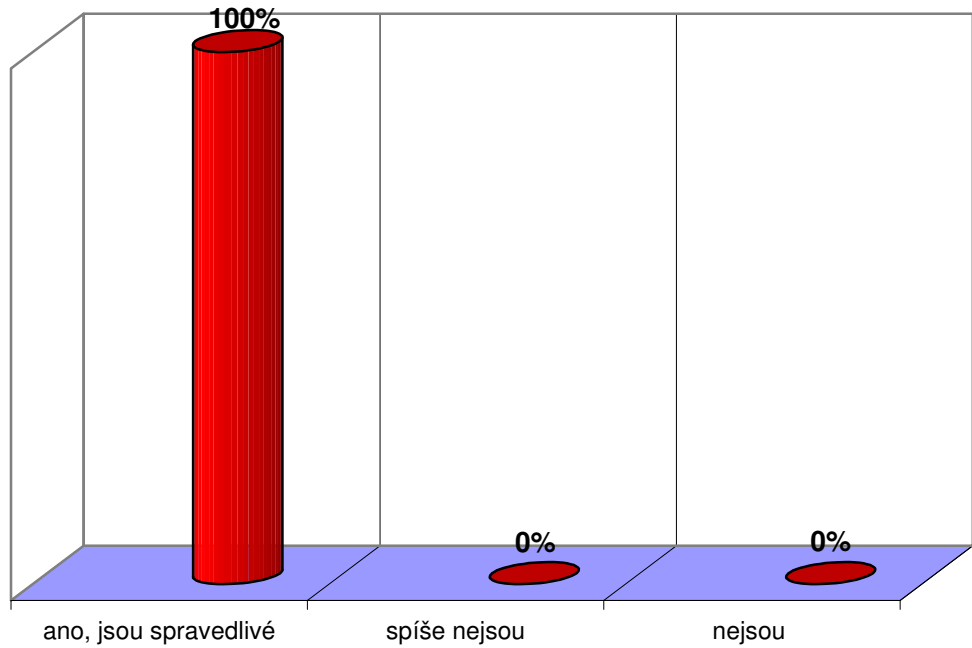

Graf 12 - odpovědi žáků na otázku č. 12

Z dotazovaných žáků se 24,30% domnívá, že učitelé je chválí často. Učitelé chválí žáky „někdy“ vnímá 72,70% žáků a 3,00% z dotázaných uvádí, že je učitelé vůbec nechválí.

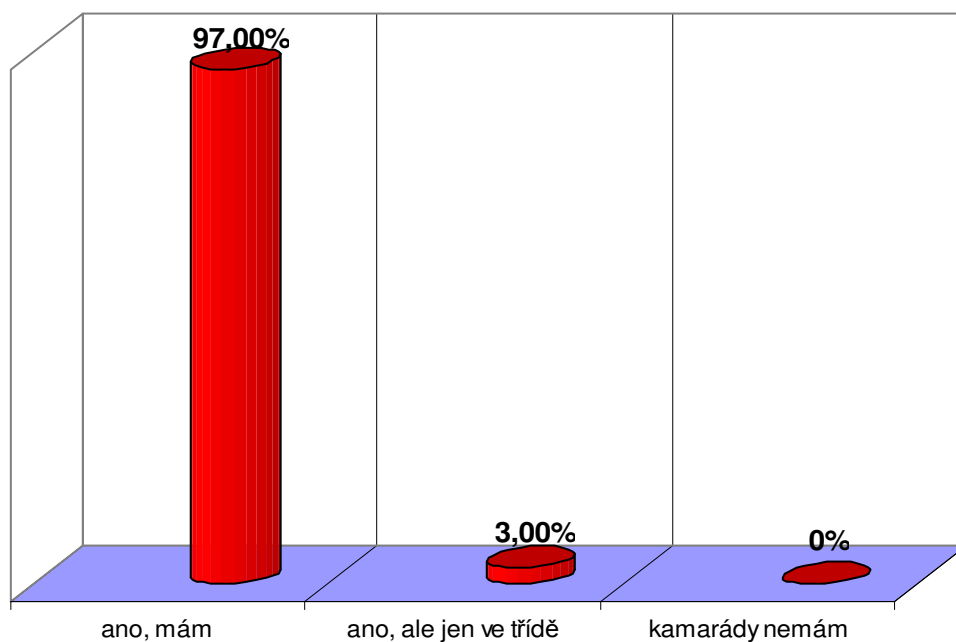
13. Paní učitelky jsou ke všem dětem spravedlivé

Graf 13 - odpovědi žáků na otázku č. 13

Všichni dotázaní žáci posuzují spravedlnost učitelů na 100%. Nikdo z žáků necítí vůči své osobě sebemenší nespravedlnost ze strany učitelů.

14. Ve škole mám spoustu kamarádů i z jiných tříd

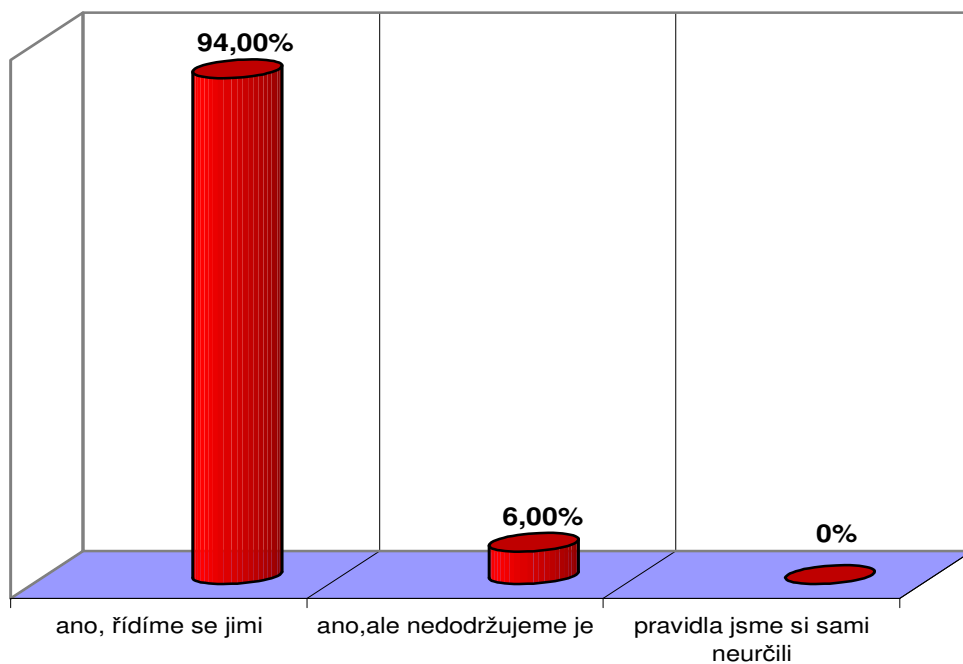

Graf 14 - odpovědi žáků na otázku č. 14

Většina žáků, a to 97,00%, uvedla kamarádství i v jiných třídách. Odpověď „ano, mám jen ve třídě“ byla vykázána u 3,00% žáků.

Odpovědi naznačují výhody spojených ročníků, co se týče výchovy. Starší žáci jsou nápomocni svým mladším spolužákům a věkové rozdíly ve třídách nevnímají nadřazeně.

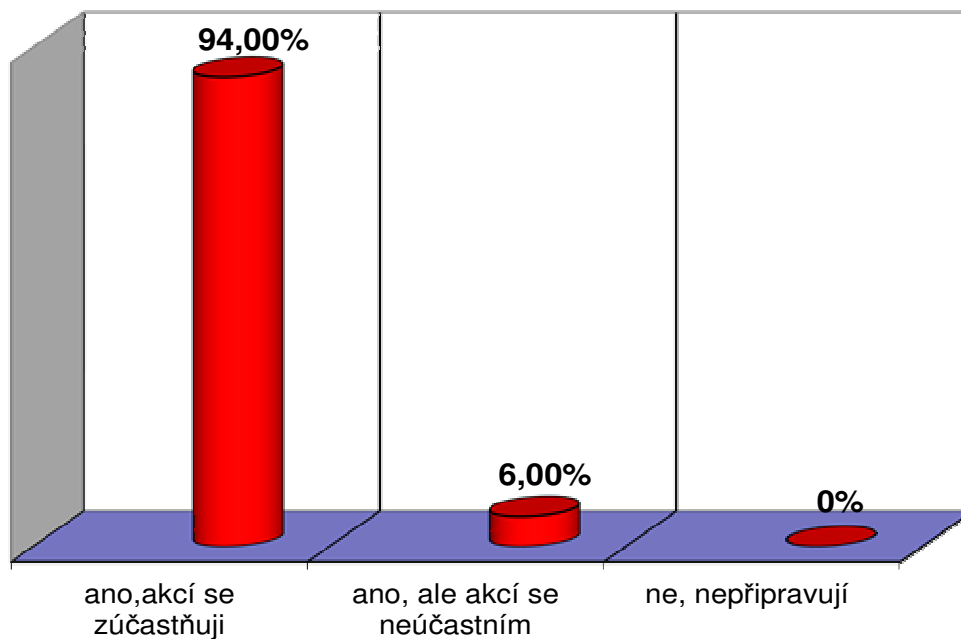
15. Ve škole se řídíme pravidly, která jsme si sami určili

Graf 15 - odpovědi žáků na otázku č. 15

U 94,00% dotázaných žáků zněla odpověď „ano, řídíme se jimi“. Odpověď „ano, ale nedodržujeme je“ uvedlo 6,00% žáků. Školní pravidla jsou nedílnou součástí pozitivního třídního klimatu. Na začátku školního roku si žáci sami určí pravidla a v průběhu roku doplňují dle potřeby.

16. Paní učitelky pro nás připravují různé akce (např. Den dětí, vánoční besídka....)

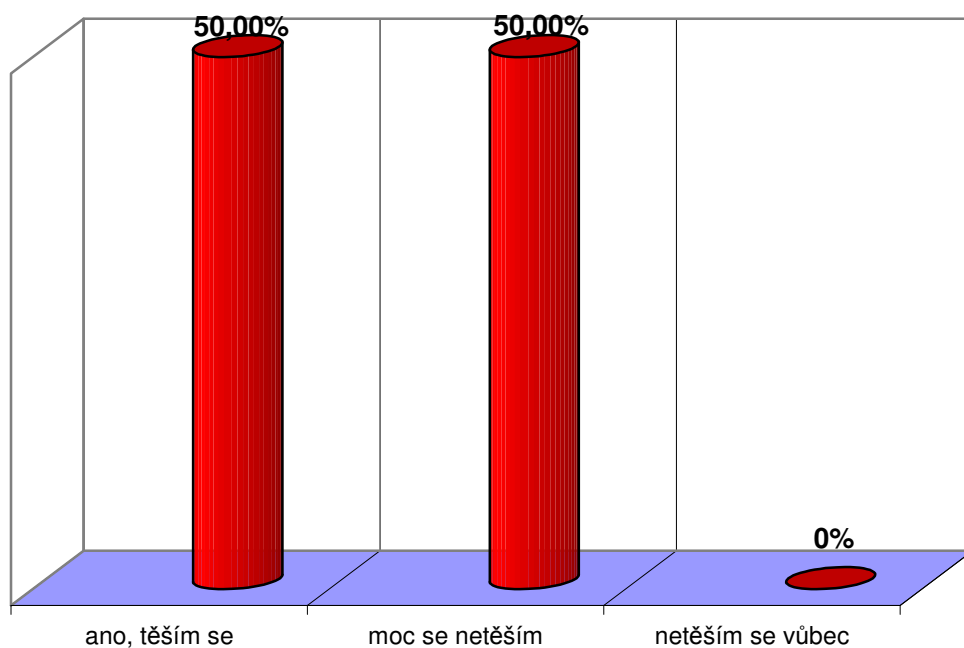

Graf 16 - odpovědi žáků na otázku č. 16

Školních i mimoškolních akcí se zúčastňuje 94,00% žáků. Odpověď „ano, ale neúčastním se“ uvedlo 6,00% dotázaných. Nikdo z žáků neuvedl, že akce se ve škole nepořádají.

Z grafu č. 16 můžeme pozorovat oblibu školních akcí u žáků.

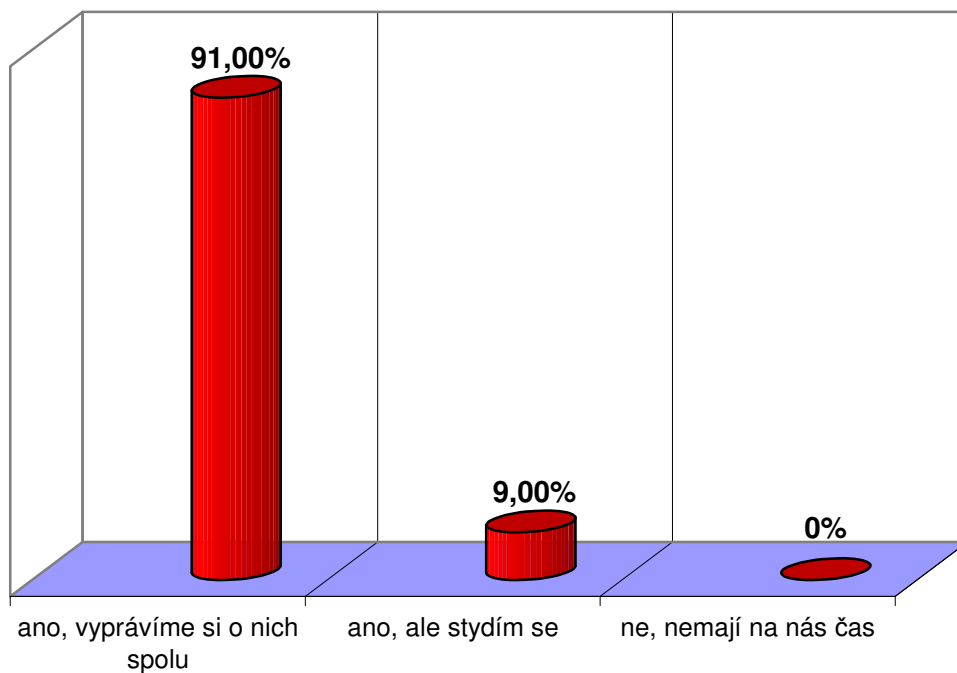
17. Po prázdninách se těším do školy

Graf 17 - odpovědi žáků na otázku č. 17

Z grafu č. 17 vyplývá, že po prázdninách se těší do školy 50,00% žáků a 50,00% žáků se moc do školy netěší. Odpověď „netěším se vůbec“ nikdo nevedl.

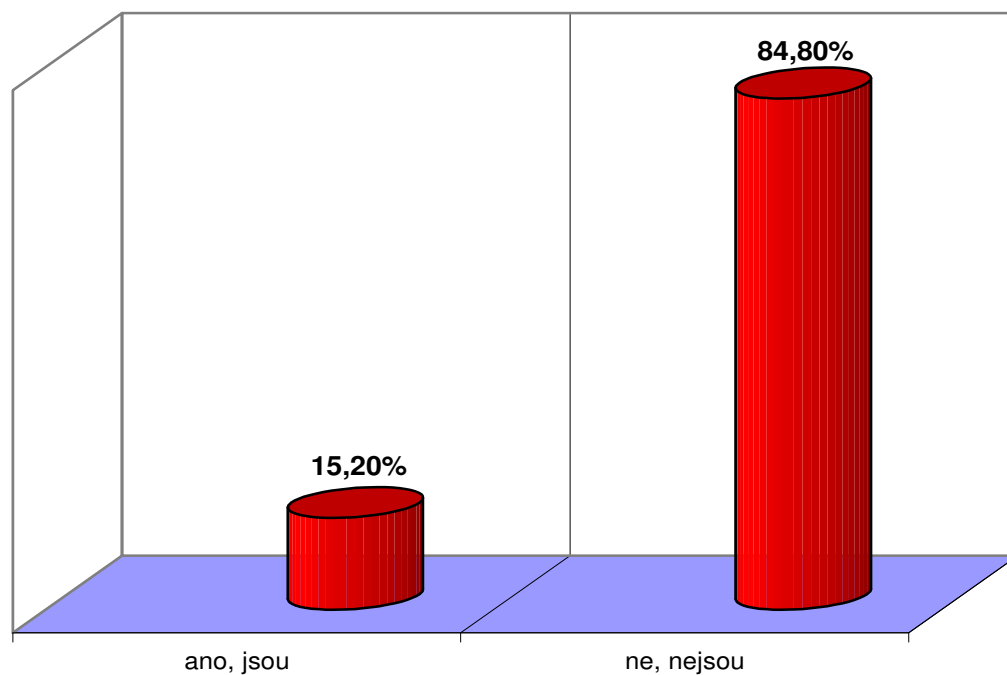
18. Učitelům se můžu svěřit se svými zážitky

Graf 18 - odpovědi žáků na otázku č. 18

V roce 2010 skutečnost, že se svěřují učitelům se svými zážitky, uvedlo 91,00% žáků a 9,00% dotázaných žáků se se svými zážitky stydí učitelům svěřit. Žádný žák neuvedl, že učitelé nemají na ně čas.

19.V naší škole jsou žáci, kterých se bojím

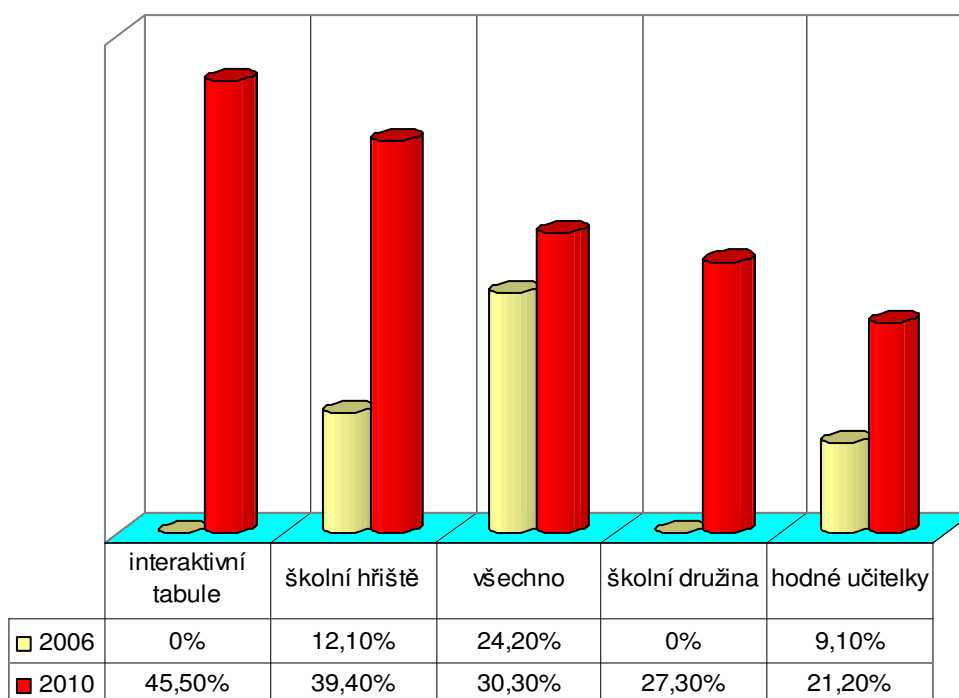

Graf 19 – odpovědi žáků na otázku č. 19

Odpověď „ano, jsou“ uvedlo 15,20% dotazovaných žáků naší školy. Je na pováženu zjištění důvodu odpovědi. Většina žáků se domnívá, a to 84,80%, že mezi nimi není důvod obavy z některého spolužáka.

7.3.3 Analýza otevřených otázek dotazníku žáků z roku 2006 a 2010

20. Žákům se ve škole líbí

Graf 20 - odpovědi žáků na otázku č. 20

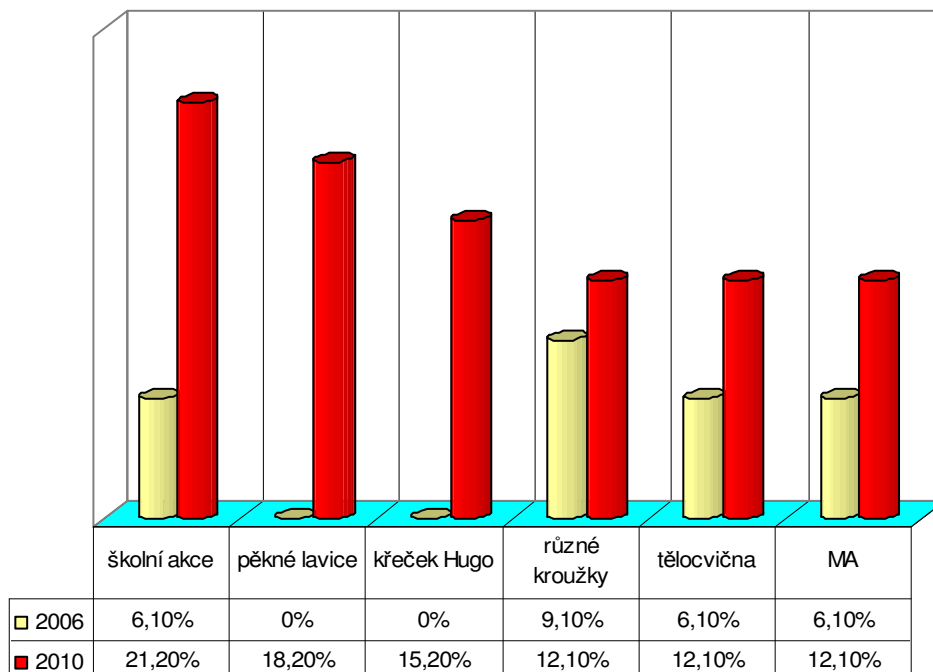
<i>Odpověď</i>	<i>2006</i>	<i>2010</i>	<i>Porovnání</i>
Interaktivní tabule	0%	45,50%	+45,50%
Školní hřiště	12,10%	39,40%	+27,30%
Všechno	24,20%	30,30%	+6,10%
Školní družina	0%	27,30%	+27,30%
Hodné paní učitelky	9,10%	21,20%	+12,10%

Tabulka 11 - tabulka grafu č. 20

Z tabulky č. 11 vyplývá, že žáci byli v roce 2010 více spokojeni se všemi výše uvedenými prvky odpovědí než v roce 2006. V roce 2010 se žákům nejvíce líbily interaktivní tabule, které byly pořízeny v roce 2008, takže v odpovědích z roku 2006 nefigurovaly. Stejně tak tomu bylo i u školního hřiště, které bylo vybudováno v roce 2009. Žáci uvedli i školní družinu, kterou v roce 2006 nikdo do svých odpovědí nezaznamenal. Potěšující je navýšení o 12,10% u odpovědi „hodné paní učitelky“.

20. Žákům se ve škole líbí (pokračování)

Graf 21 - odpovědi žáků na otázku č. 20 (pokračování)

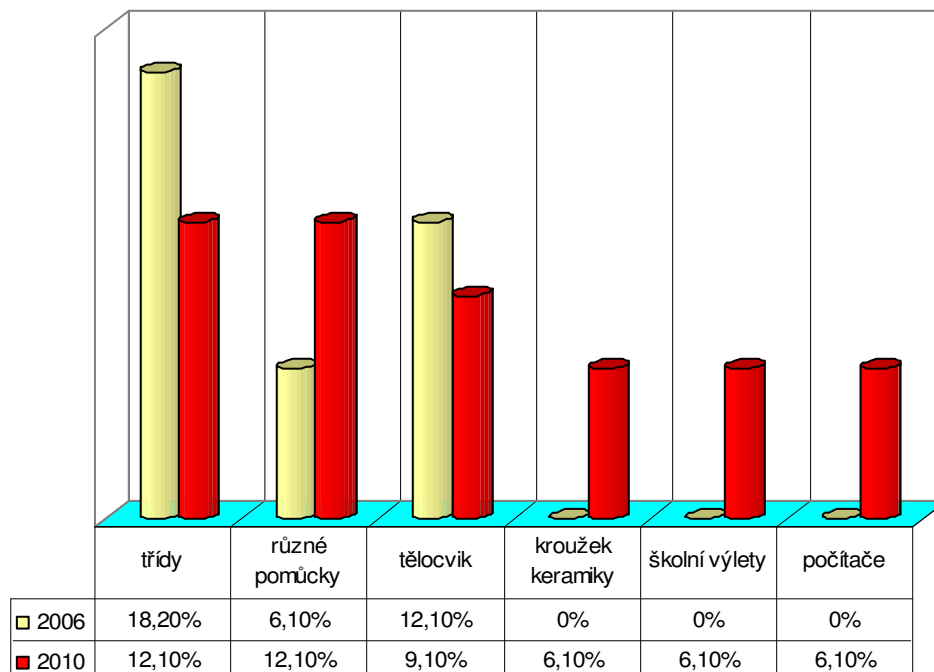
Odpověď	2006	2010	Porovnání
Školní akce	6,10%	21,20%	+15,10%
Pěkné lavice	0%	18,20%	+18,20%
Křeček Hugo	0%	15,20%	+15,20%
Různé kroužky	9,10%	12,10%	+3,00%
Tělocvična	6,10%	12,10%	+6,00%
Matematika	6,10%	12,10%	+6,00%

Tabulka 12 - tabulka grafu č. 21

Z tabulky č. 12 můžeme posoudit, že velkou oblíbenost v roce 2010 žáci zaznamenali u školních akcí a různých kroužků. Žáci uvedli nové prvky oblíbenosti, a to pěkné lavice a školního křečka Huga.

V roce 2007 byly dokoupeny do všech tříd nové školní lavice, které splňují hygienické požadavky. Na počátku roku 2010 byl žákům do školy pořízen křeček, o kterého se sami starají.

20. Žákům se ve škole líbí (pokračování)

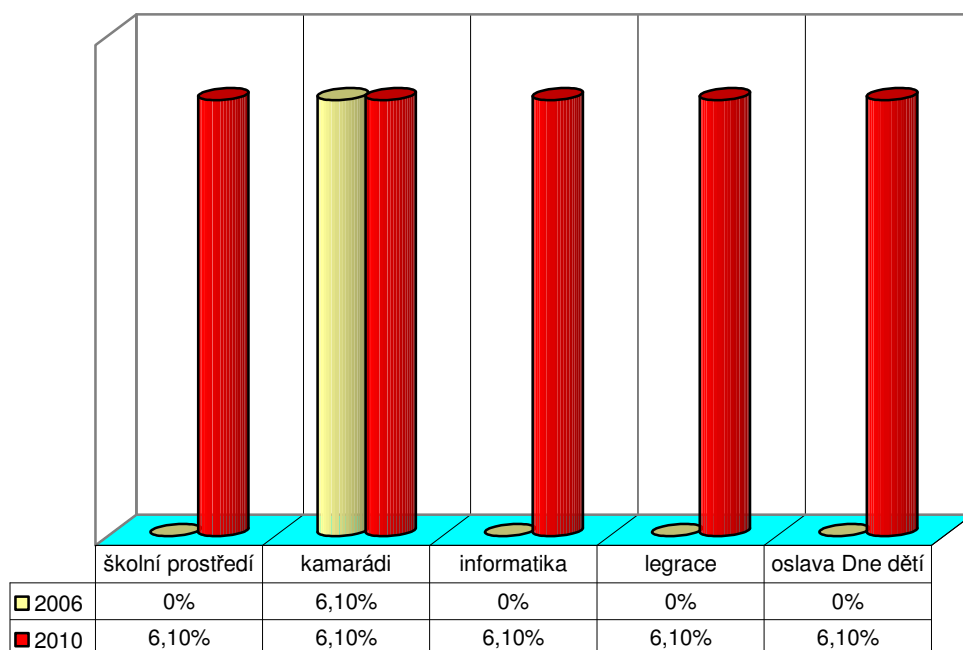
Graf 22 - odpovědi žáků na otázku č. 20 (pokračování)

<i>Odpověď</i>	<i>2006</i>	<i>2010</i>	<i>Porovnání</i>
Třídy	18,20%	12,10%	-6,10%
Různé pomůcky	6,10%	12,10%	+6,00%
Tělocvik	12,10%	9,10%	-3,00%
Kroužek keramiky	0%	6,10%	+6,10%
Školní výlety	0%	6,10%	+6,10%
Počítače	0%	6,10%	+6,10%

Tabulka 13 - tabulka grafu č. 22

Z tabulky č. 13 můžeme konstatovat, že oblíbenost všech prvků odpovědí byla, až na třídy a tělocvik, v roce 2010 větší. V roce 2010 žáci zaznamenali ve svých odpovědích nové prvky oblíbenosti, a to keramický kroužek, školní výlety a počítače.

20. Žákům se ve škole líbí (pokračování)

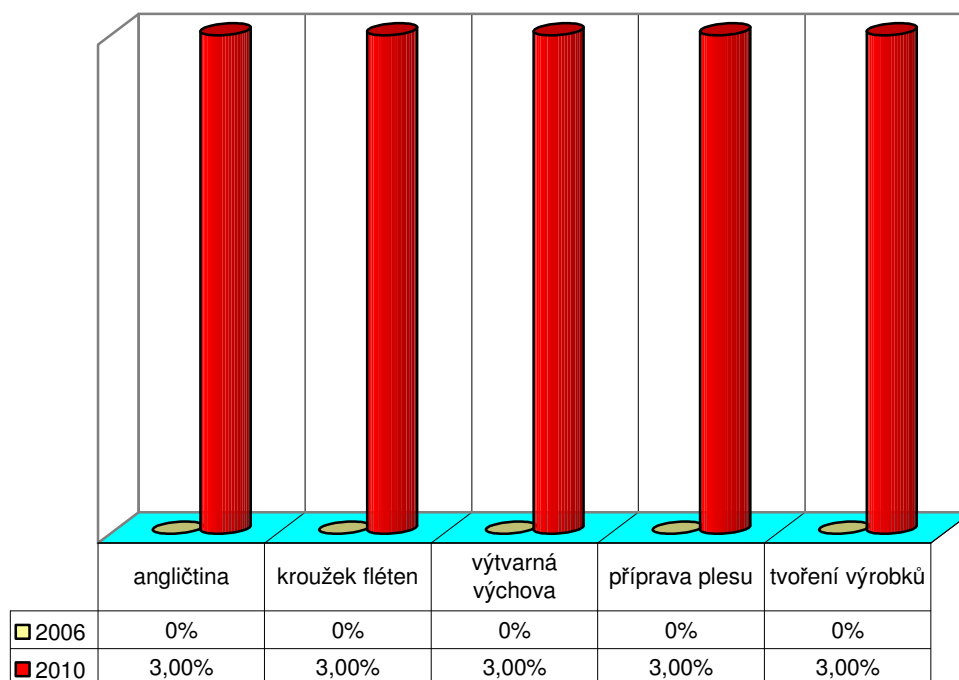
Graf 23 - odpovědi žáků na otázku č. 20 (pokračování)

<i>Odpověď</i>	<i>2006</i>	<i>2010</i>	<i>Porovnání</i>
Školní prostředí	0%	6,10%	+6,10%
Kamarádi	6,10%	6,10%	0%
Informatika	0%	6,10%	+6,10%
Legrace	0%	6,10%	+6,10%
Oslava Dne dětí	0%	6,10%	+6,10%

Tabulka 14 - tabulka grafu č. 23

V pokračování otázky č. 20 z roku 2010 žáci uvedli ve svých odpovědích výše uvedené nové prvky-školní prostředí, předmět informatika, legrace a oslava Dne dětí. Z tabulky č. 14 lze posoudit, že žáci jsou vnímavější, všemu co je ve škole obklopuje.

20. Žákům se ve škole líbí (pokračování)

Graf 24 - odpovědi žáků na otázku č. 20 (pokračování)

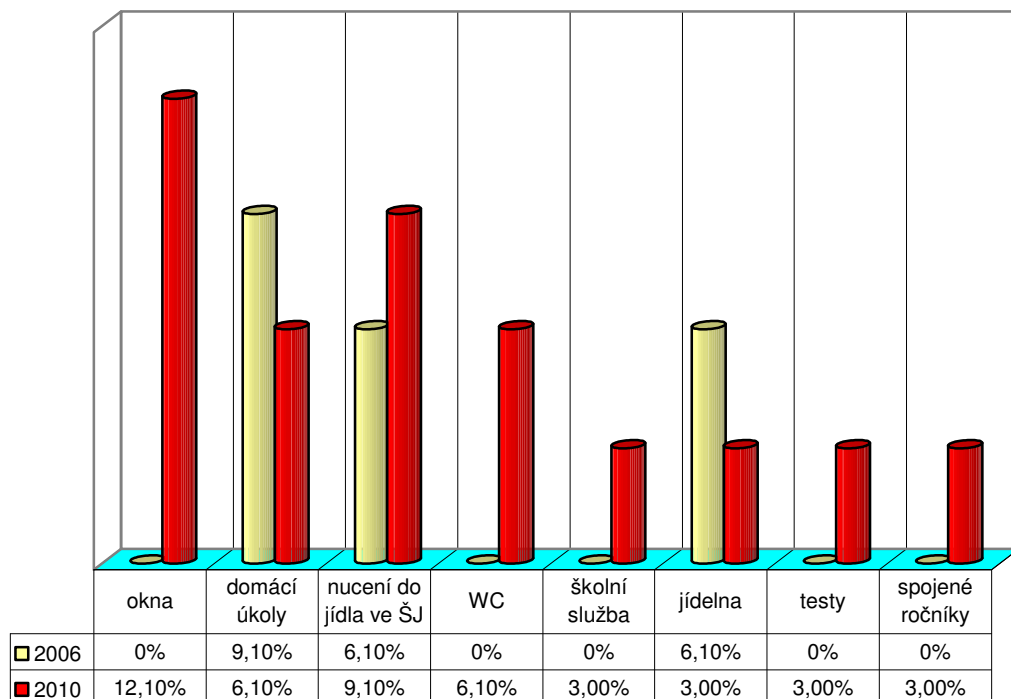
Odpověď	2006	2010	Porovnání
Angličtina	0%	3,00%	+3,00%
Kroužek fléten	0%	3,00%	+3,00%
Výtvarná výchova	0%	3,00%	+3,00%
Přípravy školního plesu	0%	3,00%	+3,00%
Tvoření výrobků	0%	3,00%	+3,00%

Tabulka 15 - tabulka grafu č. 24

Všechny poslední odpovědi otázky č. 20 byly v roce 2010 nově uvedené. Žáci zaznamenali oblíbenost předmětu angličtiny a výtvarné výchovy. Do oblíbenosti zařadili i kroužek fléten, přípravy na školní ples a tvoření výrobků.

Žáci se podílejí svými výrobky na výzdobě sálu kulturního domu, ve kterém každoročně škola pořádá tradiční školní ples.

21. Ve škole se žákům nelíbí

Graf 25 - odpovědi žáků na otázku č. 21

<i>Odpověď</i>	<i>2006</i>	<i>2010</i>	<i>Porovnání</i>
Okna	0%	12,10%	+12,10%
Domácí úkoly	9,10%	6,10%	-3,00%
Nucení do jídla ve ŠJ	6,10%	9,10%	+3,00%
WC	0%	6,10%	+6,10%
Školní služba	0%	3,00%	+3,00%
Jídelna	6,10%	3,00%	-3,00%
Testy	0%	3,00%	+3,00%
Spojené ročníky	0%	3,00%	+3,00%

Tabulka 16 - tabulka grafu č. 25

V otázce č. 21 se žáci soustředili na vybavení školy, školní jídelnu i na výuku.

V roce 2010 největší počet žáků zaznamenal svou nespokojenost se starými okny školy. Ani WC, které bylo v době vyplňování dotazníku zastaralé, se žákům nelíbilo. (viz příloha č. 3) Přitom tyto odpovědi

v roce 2006 nebyly použity ani u jednoho žáka. Ke konci hlavních prázdnin v roce 2010 přišlo k havárii chlapeckých i dívčích WC, které byly ihned zrekonstruovány do krásné nové podoby.

V roce 2010 se zlepšil názor žáků na zadávání domácích úkolů.

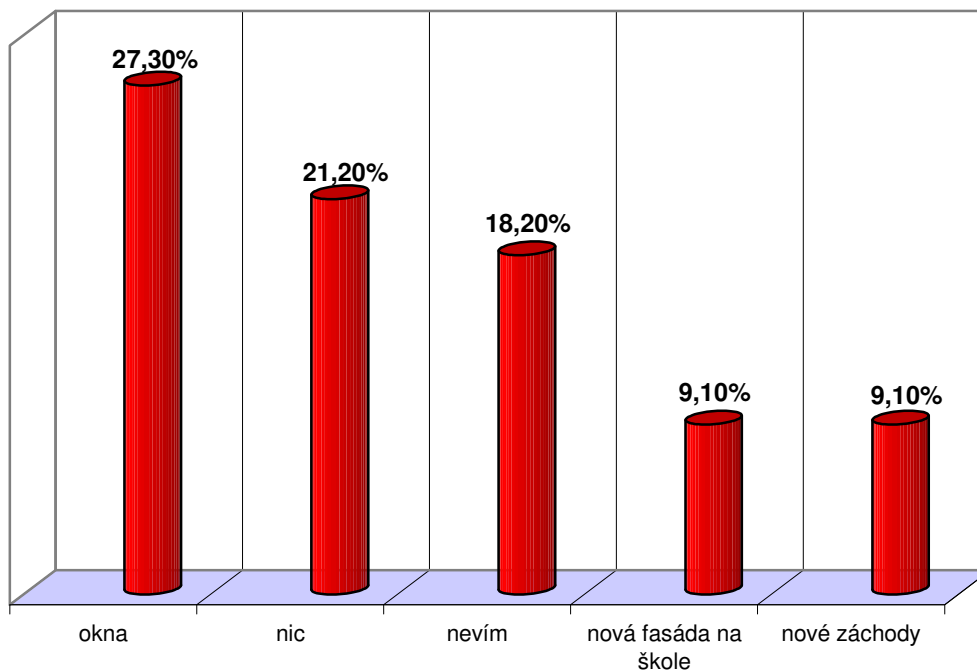
Zvýšila se nespokojenost s nucením do jídla paní kuchařkou ve školní jídelně. Tento fakt je otázka již dlouhodobějšího rázu, kterou vedení školy neřešilo. Až hromadná nespokojenost rodičů na třídních schůzkách přiměla vedení školy problém řešit.

Někteří žáci uvedli do svých odpovědí na otázku č. 21 vykonávání školní služby, psaní testů a spojené ročníky. Tyto názory žáků byly nově uvedeny v roce 2010 jen v nepatrné míře.

O něco lépe žáci hodnotili v roce 2010 školní jídelnu. V roce 2007 byla zavedena pravidla školní jídelny, která dopomohla k lepší atmosféře při stolování. Můžeme se domnívat, že žáci touto odpovědí vnímali atmosféru, neboť v průběhu čtyř let nepřišlo k žádným změnám ve výbavě jídelny.

7.3.4 Analýza otevřených otázek dotazníku žáků z roku 2010

22. Kdybych mohl(a) v naší škole něco změnit, změnil(a) bych

Graf 26 - odpovědi žáků na otázku č. 22

Nová okna na škole by si přálo 27,30% žáků, fasádu školy by změnilo 9,10% žáků a nové záchody by přivítalo 9,10% žáků. Nic by ve škole nezměnilo 21,20% žáků. Odpověď „nevím“ uvedlo 18,20% žáků.

Vnímání žáků a pravděpodobně i přebírání názorů rodičů způsobilo soustředěnost žáků na vybavení a vzhled školy.

22. Kdybych mohl(a) v naší škole něco změnit, změnil(a) bych (pokračování)

Graf 27 - odpovědi žáků na otázku č. 22 (pokračování)

Co se týče vyučovacích hodin, 6,10% žáků by si přálo více vyučovacích hodin tělocviku v týdnu a méně úkolů by přijala 3,00% žáků.

Změnu jídel ve školní jídelně si přeje 3,00% žáků. Velikost tříd by změnila 3,00% žáků naší školy.

Nic zásadního by žáci ve škole neměnili.

7.3.5 Diskuze k výsledkům analýzy dotazníku žáků

- **Vztahy mezi žáky**-vzhledem k tomu, že na naší škole jsou žáci vyučováni ve spojených ročnících, jsou téměř všichni dobrými kamarády. Starší žáci ve spojených třídách pomáhají svým mladším spolužákům. K dobrým kamarádským vztahům přispívá pobyt ve školní družině a v zájmových kroužcích. Občas se vyskytnou menší šarvátky, které se včas vyřeší. Odpovědi na tuto otázku mohou být posuzovány i z hlediska školy vesnického typu, kde se všichni navzájem znají. Z otázky položené v roce 2010 můžeme ale konstatovat, že ve škole někteří žáci prožívají strach ze svých spolužáků. I když se náznaky šikany ve škole neobjevují, je na pováženou zjištění důvodů odpovědí.
- **Vztahy mezi učiteli a žáky**-konstatujeme, že vztahy mezi učiteli a žáky na naší škole jsou na velmi dobré úrovni. Tento fakt vyplývá z otevřených otázek, kde žáci na čtvrtém místě v oblíbenosti na škole určili právě „hodné paní učitelky“. V uzavřené otázce o spravedlnosti paní učitelek žáci udali stoprocentní odpovědi. Většina žáků nemá problém se svěřit učitelům se svými problémy a téměř všichni žáci se s učiteli podílejí o své zážitky.

Z analýzy dotazníkového šetření je patrné, že žáci lépe posuzovali:

- **Spokojenost s prostředím školy**-z odpovědí žáků na dotazník z roku 2010 vyplývá, že spokojenost žáků s prostředím školy oproti roku 2006 vzrostla. Při vyplňování dotazníku žáci pojali prostředí školy jako vybavenost a vzhled učeben, dětské sportovní hřiště, které bylo vybudováno ve spolupráci školy, obce a rodičů. Žáci prvního, druhého a třetího ročníku nedokázali moc dobře na tuto otázku odpovědět. Při vyplňování se dotazovali, co vše do tohoto pojmu patří. Domnívám se, že tato otázka nebyla již v roce 2006 pro žáky prvního stupně dobře

formulována a je na zváženu, zda pro další šetření tuto otázku žákům pokládat. Spokojenost či nespokojenost vyplyne z celkové analýzy.

- **Výuku**-z dotazníků žáků je patrné, že na naší škole se učitelé snaží učivo předávat tak, aby žáky výuka zaujala. Pořízení interaktivních tabulí do každé třídy velmi pozitivně ovlivnilo zájem o výuku. Žáci s nadšením přijali i menší zadávání domácích úloh. I přes to, že se učitelé společně domluvili na určitých pravidlech (například-středa je dnem bez domácích úloh, ne příliš dlouhé úkoly, srozumitelnost zadávání, opakování hravou formou...), je zřejmé, že žáci s nelibostí vypracovávají domácí úkoly. Žáci čtvrtého a pátého ročníku již chápou, že domácí úkoly jsou v jejich prospěch. Upevňují si nově získané poznatky. Je žádoucí zamyšlení o zadávání domácích úloh a hledání cesty ke zvýšení přitažlivosti opakování a upevňování nového učiva formou domácích úloh. Dále by se měli učitelé zamyslet nad pochvalou žáků. Z odpovědí žáků na tuto problematiku je zřejmé, že učitelé žáky chválí, ale rezervy v udělování pochval stále ještě jsou. Pochvalou, ať již ústní nebo písemnou, bychom neměli šetřit. Také školní pravidla zlepšují atmosféru nejen výuky. Již několik let si žáci sami nebo za pomoci učitelů určují pravidla slušného chování. Žáci prvního ročníku si určí několik základních pravidel, které si výtvarně ztvární. Učitelé pouze dohlížejí a jsou nápomocni při formulaci pravidel, aby byla pravidla srozumitelná a dodržitelná pro všechny.
- **Vyučovací předměty**-v roce 2010 žáci do otevřených otázek více zaznamenávali oblíbenost různých předmětů, což je velmi potěšující zjištění (matematika, informatika, anglický jazyk a výtvarná výchova).
- **Učitelé**-žáci naší školy učitelům více důvěřují. Hlavně v době zájmových kroužků jsou žáci více otevření. Debatují s učiteli i o problémech, které se snaží společně vyřešit. Prostor mají žáci v době

přestávek, po vyučování, při různých mimoškolních akcích, ve školní družině, v kroužcích... Otázka č. 11,20 vypovídá o čase, který učitelé žákům věnují. V otevřené otázce č. 20 žáci na pátém místě uvedli, že se jim ve škole líbí hodné paní učitelky, které jsou spravedlivé.

- **Školní družina**-i když spokojenost s činností ve školní družině oproti roku 2006 mírně poklesla, v roce 2010 třetina žáků uvedla družinu jako nový prvek oblíbenosti ve škole.
- **Zájmové kroužky**-každý pedagog na naší škole vede zájmový kroužek. Žáci mohou v rámci školy navštěvovat kroužek keramiky, mažoretek, flétny, taneční kroužek či kroužek národopisný. Jsme si vědomi, že chybí kroužek ryze chlapecký. Tatínci měli ochotu vést kroužek turistický, ale jejich časová tíseň prozatím nedovolila zahájení kroužku. Věřím, že v příštím roce se nedostatek ryze chlapeckého kroužku již vyřeší.
- **Akce školy**- Z odpovědí žáků můžeme pozorovat oblíbenost různých školních aktivit. Učitelé se snaží, ať již zájmovými aktivitami nebo pořádáním školních akcí, uvádět do života žáků pravdivé heslo „Kdo si hraje, nezlobí.“ Na škole mají žáci možnost účastnit se již několika tradičních akcí. Velmi oblíbené jsou „vánoční dílničky“, které probíhají ve škole před vánočními svátky. Této akce se účastní rodiče i prarodiče. Každý učitel si připraví dílničku, ve které mají všichni možnost si vytvořit různá vánoční aranžmá. Po dílničkách následuje posezení u vánočního cukroví a kulturní program, který si připravují děti společně s učiteli. Další tradiční akcí školy je sobotní *oslava Dne dětí*. Ze sportovních aktivit je velmi oblíben „školní fotbalový turnaj“ (viz příloha č. 4), který si již chlapci částečně sami organizují. Děvčata připravují taneční vystoupení, kterým bývá fotbalový turnaj zahájen. Žákyně mají zase ryze dívčí „Miss aerobic“ (viz příloha č. 5) a na

oplátku chlapci figurují jako členové poroty. Mezi tradiční akce pro žáky můžeme uvést i „*hliněný den*“, kde mají žáci prostor pro uměleckou tvorbu. Do akcí pro žáky lze zahrnout oblíbené jednodenní či dvoudenní *školní výlety* environmentálního charakteru. Tímto směrem bývají i organizovány různé *výukové programy* vedené odbornými pracovníky Chráněné krajinné oblasti Bílých Karpat. Žáci se každoročně účastní dětského *folklorního festivalu „Mladé Horňácko“*, kde jsou vedeni k zachování lidových tradic svého regionu. Oblibu žáků si získal i „*Slet čarodějnic*“ nebo „*Karneval masek*“. Další školní akcí je *kulturní program ke „Dnu matek“*, při kterém žáci v místním kulturním zařízení předvedou své pěvecké, recitátorské, taneční i divadelní vlohy. Velkou akcí pro veřejnost je *školní ples*, který je bezesporu určen pro dospělé jedince, ale žáci jej vnímají i jako svou akci, protože ho každoročně zahajují tanečním vystoupením a vystoupením mažorettek. K akcím můžeme uvést, pro žáky snad nejoblíbenější, „*společné ukončení školního roku*“. Školní víkendová akce žáků, rodičů a učitelů na společně vybraném rekreačním středisku mívá velký ohlas i ze strany rodičů a dětí, které školu již nenavštěvují. Celoroční odměnou pro žáky je „*noc ve škole*“. Tato školní akce má svá pravidla a žáky vede k svědomitosti při plnění svých povinností. Je výbornou motivací k utváření jejich osobnosti.

Z analýzy dotazníkového šetření je zřejmé, že žáci hůře vyjadřovali nespokojenost s:

- **Jídelnou**- V roce 2010 klesla spokojenost žáků se stravou ve školní jídelně. Lepší propojenost a komunikace by měla nastat u vedení školy a vedoucí stravování, ale taky vstřícnější komunikace mezi samotnými pracovníci školní jídelny.

Z analýzy dotazníkového šetření vyplývá, že žáci by především ve škole změnili:

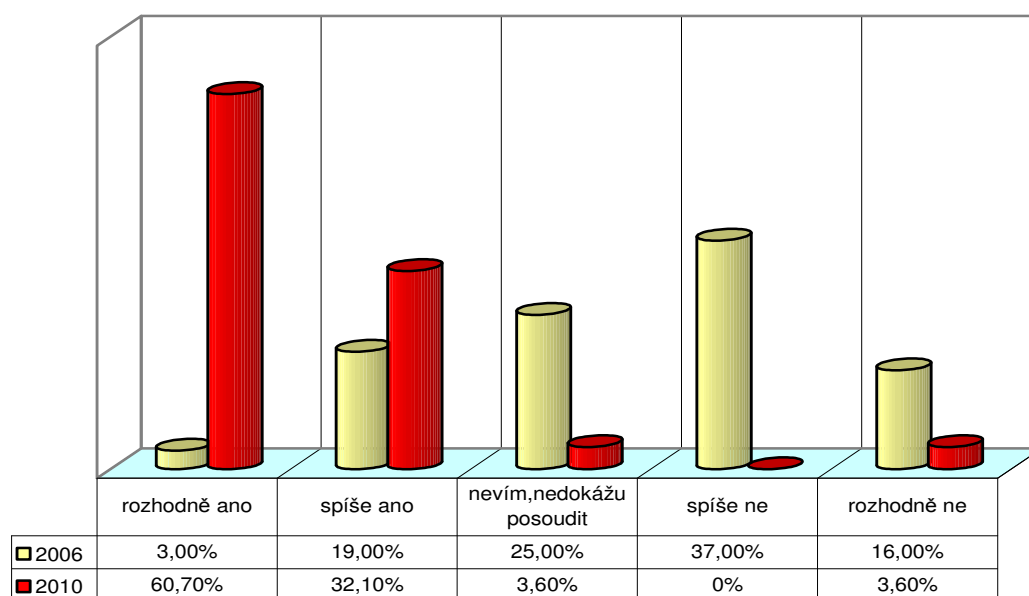
- **Vybavenost a vzhledem školy**-okna, nová fasáda a WC.

7.4 Analýza dotazníku rodičů

Zaměříme se na analýzu dotazníku rodičů. Výsledná data shrnují následující grafy a tabulky s komentářem.

7.4.1 Analýza uzavřených otázek dotazníku rodičů z roku 2006 a 2010

1. Je atmosféra školy, když ji navštívíte, podle Vás pozitivní ?

Graf 28 – odpovědi rodičů na uzavřenou porovnávací otázku č. 1

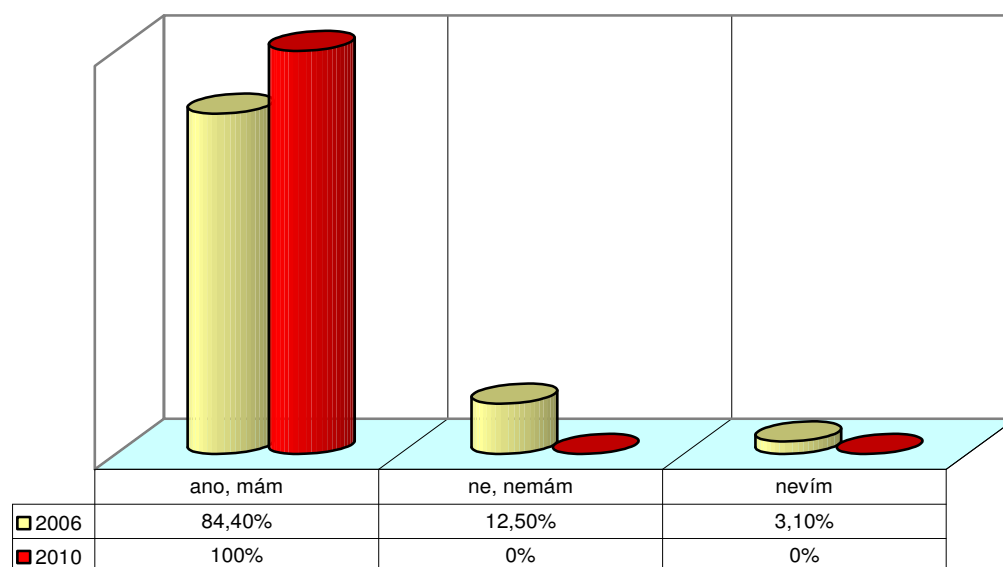
Odpovědi	2006	2010	Porovnání
Rozhodně ano	3,00%	60,70%	+57,70%
Spíše ano	19,00%	32,10%	+3,10
Nevím, nedokážu posoudit	25,00%	3,60%	-21,40%
Spíše ne	37,00%	0%	0%
Rozhodně ne	16,00%	3,60%	-12,40%

Tabulka 17 - tabulka grafu č. 28

V roce 2010 vstoupil počet odpovědí rodičů na otázku č. 1 „rozhodně ano“ o 57,70%, u odpovědi „spíše ano“ došlo k navýšení o 3,10%, odpověď „nevím, nedokážu posoudit“ klesla o 21,40%, odpověď „spíše ne“ nevedl nikdo z rodičů a u odpovědi „rozhodně ne“

přišlo k poklesu o 12,40%. V roce 2010 rodiče mnohem lépe hodnotili pozitivní atmosféru při návštěvě školy.

2. Máte dostatek informací o dění ve škole ?

Graf 29 - odpovědi rodičů na uzavřenou porovnávací otázku č. 2

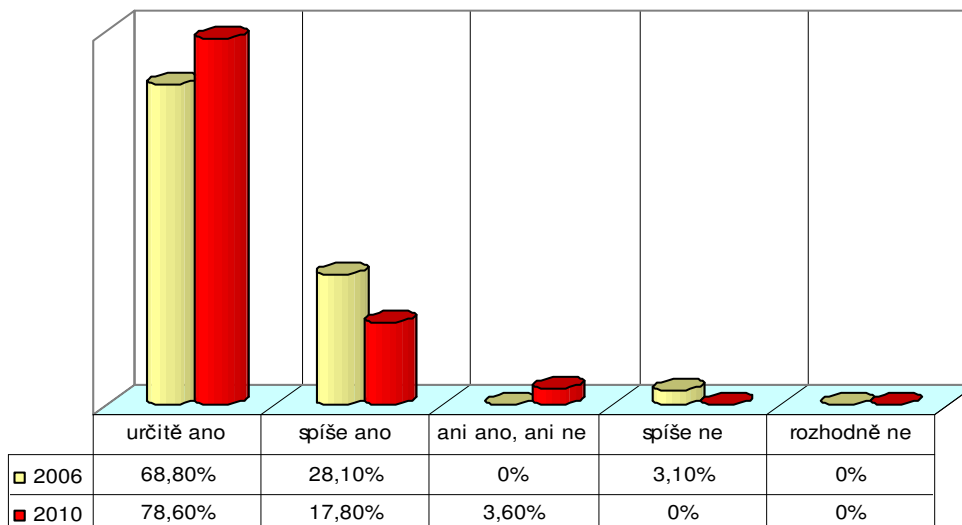
Odpověď	2006	2010	Porovnání
Ano, mám	84,40%	100%	+15,60%
Ne, nemám	12,50%	0%	0%
Nevím	3,10%	0%	0%

Tabulka 18 - tabulka grafu č. 29

V roce 2010 rodiče u otázky č. 2 odpověděli „ano, mám“ 100%. Nikdo z rodičů nevyužil odpovědi „ne, nemám“ a „nevím“.

Můžeme tedy konstatovat, že rodiče jsou o dění na škole velmi dobře informováni.

3. Můžete jako rodič kdykoliv konzultovat s učiteli záležitosti týkající se Vašeho dítěte ?

Graf 30 - odpovědi rodičů na uzavřenou porovnávací otázku č. 3

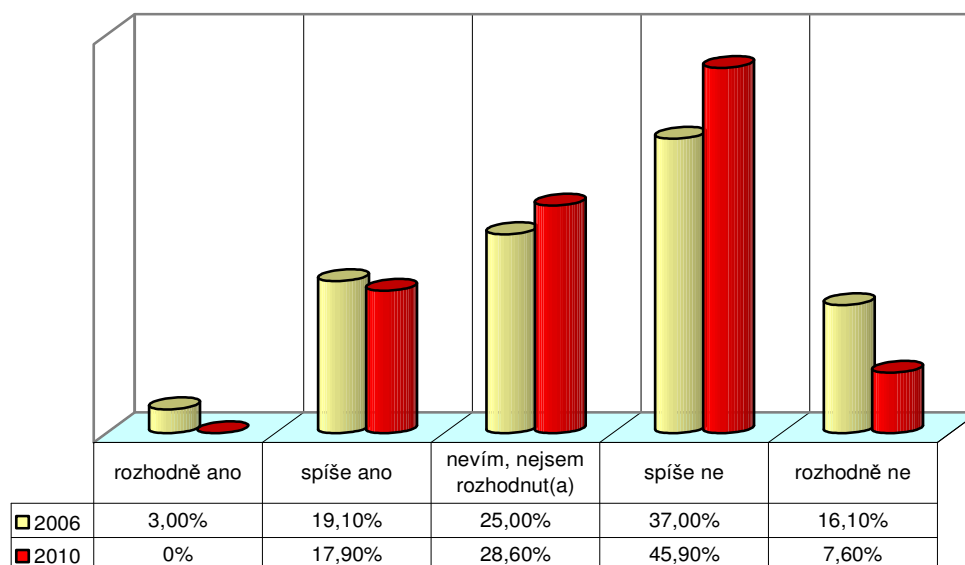
<i>Odpověď</i>	<i>2006</i>	<i>2010</i>	<i>Porovnání</i>
Určitě ano	68,80%	78,60%	+9,80%
Spíše ano	28,10%	17,80%	-10,30%
Ani ano, ani ne	0%	3,60%	+3,60%
Spíše ne	3,10%	0%	0%
Rozhodně ne	0%	0%	0%

Tabulka 19 - tabulka grafu č. 30

V roce 2010 odpověď „určitě ano“ vstoupila o 9,80%, odpověď „spíše ano“ klesla o 10,30%, odpovědi „ani ano, ani ne“ se navýšila o 3,60%, odpověď „spíše ne“ a „rozhodně ne“ neuvedl nikdo z rodičů.

Z grafu č. 30 lze konstatovat, že časová vstřícnost učitelů při konzultaci s rodiči se v roce 2010 zlepšila.

4. Upřednostnil(a) byste slovní hodnocení před klasickým známkováním ?

Graf 31 - odpovědi rodičů na uzavřenou porovnávací otázku č. 4

<i>Odpověď</i>	<i>2006</i>	<i>2010</i>	<i>Porovnání</i>
Rozhodně ano	3,00%	0%	0%
Spíše ano	19,10%	17,90%	-1,20%
Nevím, nejsem rozhodnuta	25,00%	28,60%	+3,60%
Spíše ne	37,00%	45,90%	+8,90%
Rozhodně ne	16,10%	7,60%	-8,50%

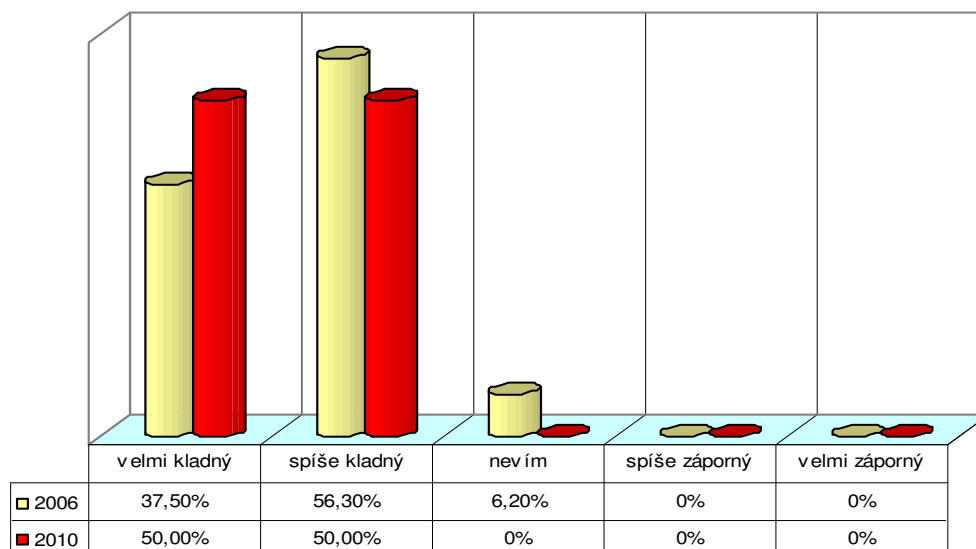
Tabulka 20 - tabulka grafu č. 31

V roce 2010 odpověď „rozhodně ano“ nevyužil nikdo z rodičů, odpověď „spíše ano“ klesla o 1,20%, odpověď „nevím, nejsem rozhodnut (a)“ se navýšila o 3,60%, odpověď „spíše ne“ byla více využita rodiči o 8,90% a odpověď „rozhodně ne“ klesla o 8,50%.

Rodiče žáků naší školy se v roce 2010 vyjádřili spíše pro klasické známkování, i když čtvrtina rodičů není ještě rozhodnuta.

5. Jaký máte pocit z jednání s pracovníky školy ?

Graf 32 - odpovědi rodičů na uzavřenou porovnávací otázku č. 5

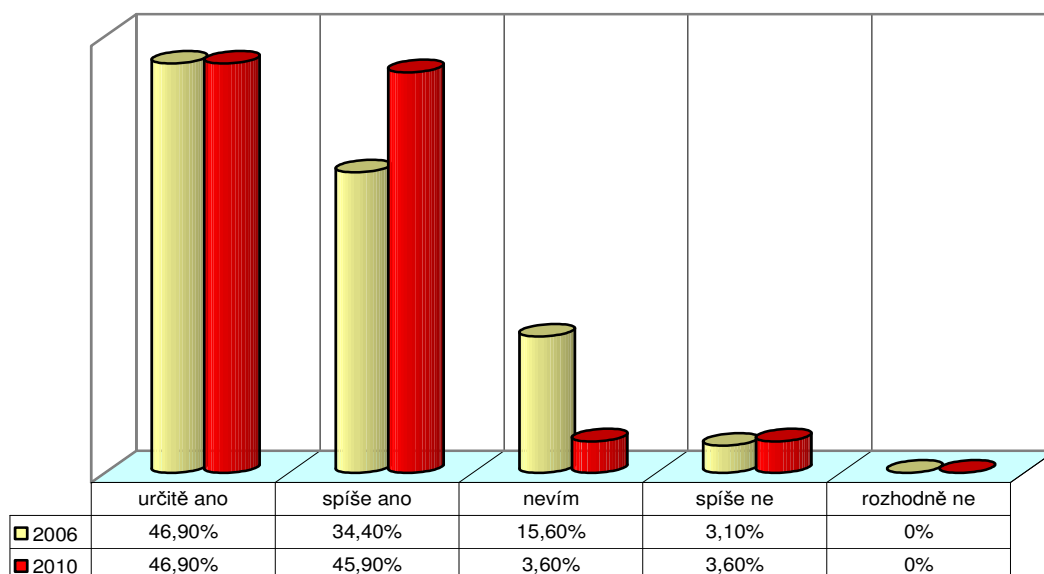
Odpověď	2006	2010	Porovnání
Velmi kladný	37,50%	50,00%	+12,50%
Spíše kladný	56,30%	50,00%	-6,30%
Nevím	6,20%	0%	0%
Spíše záporná	0%	0%	0%
Velmi záporný	0%	0%	0%

Tabulka 21 - tabulka grafu č. 32

V roce 2010 u otázky č. 5 přišlo k navýšení odpovědi „velmi kladný“ o 12,50%, odpověď „spíše kladný“ klesla o 6,30%. Odpovědi „nevím“, „spíše záporný“ a „velmi záporný“ nikdo z rodičů nevyužil.

Lze tedy zkonstatovat, že rodiče mají velmi dobrý pocit z jednání s pracovníky školy.

6. Mají učitelé důvěru Vašeho dítěte ?

Graf 33 - odpovědi rodičů na uzavřenou porovnávací otázku č. 6

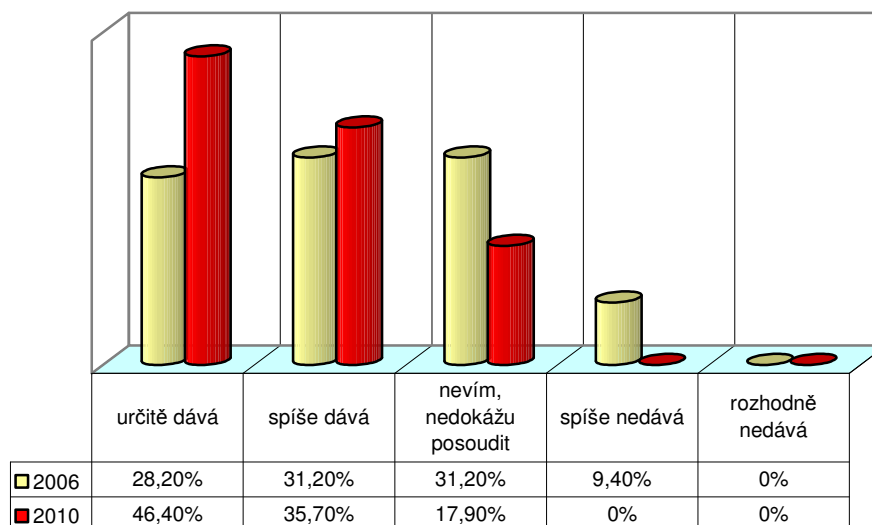
Odpověď	2006	2010	Porovnání
Určitě ano	46,90%	46,90%	0%
Spíše ano	34,40%	45,90%	+11,50%
Nevím	15,60%	3,60%	-12,00%
Spíše ne	3,10%	3,60%	0,50%
Rozhodně ne	0%	0%	0%

Tabulka 22 - tabulka grafu č. 33

Z tabulky č. 22 vyplývá, že odpověď „spíše ano“ byla navýšeno o 11,50%, odpověď „nevím“ využilo o 12,00% méně rodičů, než v roce 2006. Odpovědi „rozhodně ne“ nikdo z rodičů nevyužil. V roce 2010 odpověď „určitě ano“ byla na stejné úrovni jako v roce 2006.

Rodiče se v roce 2010 domnívali, že jejich dítě více důvěřuje učitelům naší školy.

7. Dává, podle Vás, úroveň výuky na naší škole dětem pevné základy pro další vzdělávání ?

Graf 34 - odpovědi rodičů na uzavřenou porovnávací otázku č. 7

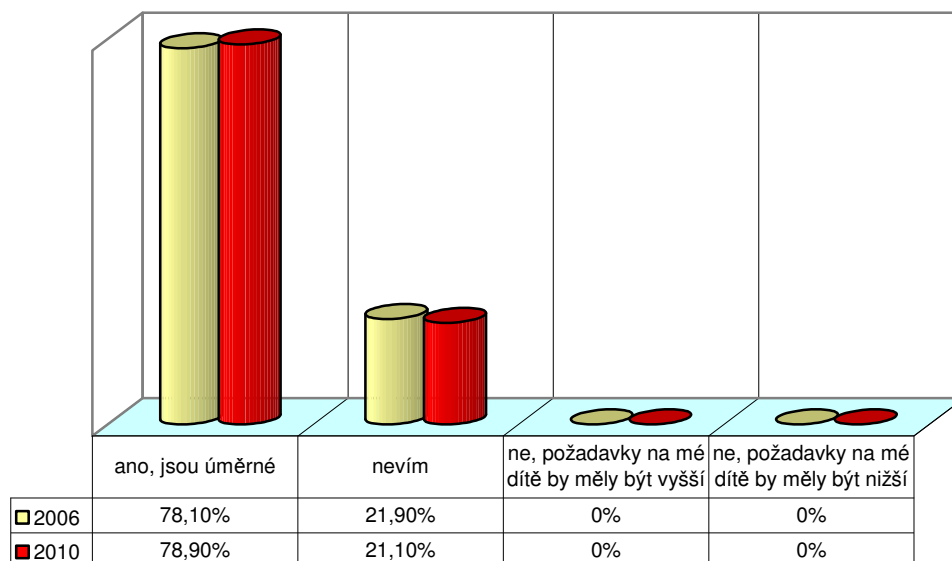
<i>Odpověď</i>	<i>2006</i>	<i>2010</i>	<i>Porovnání</i>
Určitě dává	28,20%	46,40%	+18,20%
Spíše dává	31,20%	35,70%	+4,50%
Nevím, nedokážu posoudit	31,20%	17,90%	-13,30%
Spíše nedává	9,40%	0%	0%
Rozhodně nedává	0%	0%	0%

Tabulka 23 - tabulka grafu č. 34

Z tabulky č. 23 konstatujeme, že v roce 2010 odpověď „určitě dává“ rodiče využili o 18,20% více, u odpovědi „spíše dává“ došlo k nárůstu o 4,50%. Odpovědi „spíše nedává“ a „rozhodně nedává“ neuvedl nikdo.

Rodiče v roce 2010 uvedli, že škola dává jejich dětem lepší základy pro další vzdělávání, než tomu bylo v roce 2006.

8. Jsou požadavky na znalosti úměrné schopnostem Vašeho dítěte ?

Graf 35 - odpovědi rodičů na uzavřenou porovnávací otázku č. 8

<i>Odpověď</i>	<i>2006</i>	<i>2010</i>	<i>Porovnání</i>
Ano, jsou úměrné	78,10%	78,90%	0,80%
Nevím	21,90%	21,10%	0,80%
Ne, požadavky na mé dítě by měly být vyšší	0%	0%	0%
Ne, požadavky na mé dítě by měly být nižší	0%	0%	0%

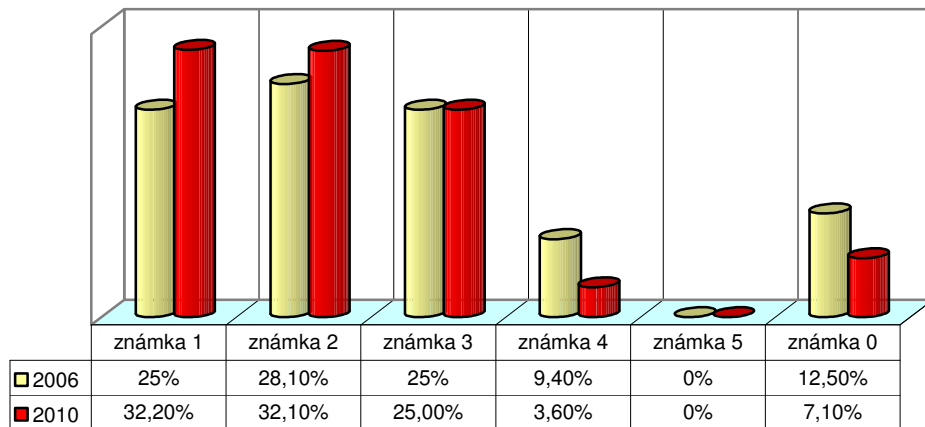
Tabulka 24 - tabulka grafu č. 35

V roce 2010 u otázky č. 8 byla odpověď „ano, jsou úměrné“ procentuálně na stejné úrovni jako v roce 2006. U odpovědi „nevím“ přišlo k poklesu o 0,80%. Odpovědi „ne, požadavky na mé dítě by měly být vyšší“ a „ne, požadavky na mé dítě by měly být nižší“ nikdo z rodičů nevyužil.

Lze tedy konstatovat, že názory rodičů v roce 2010 při posuzování úměrnosti požadavků na znalosti jejich dětí jsou stejné jako v roce 2006.

9. Hodnocení následujících bodů této otázky je známkou :
 1- velmi spokojen(a), 2 - spíše spokojen(a), 3 - průměr, 4 - spíše nespokojen (a) , 5 - velmi nespokojen (a) , 0 - nevím, nedokážu posoudit

a) nabídka zájmových kroužků

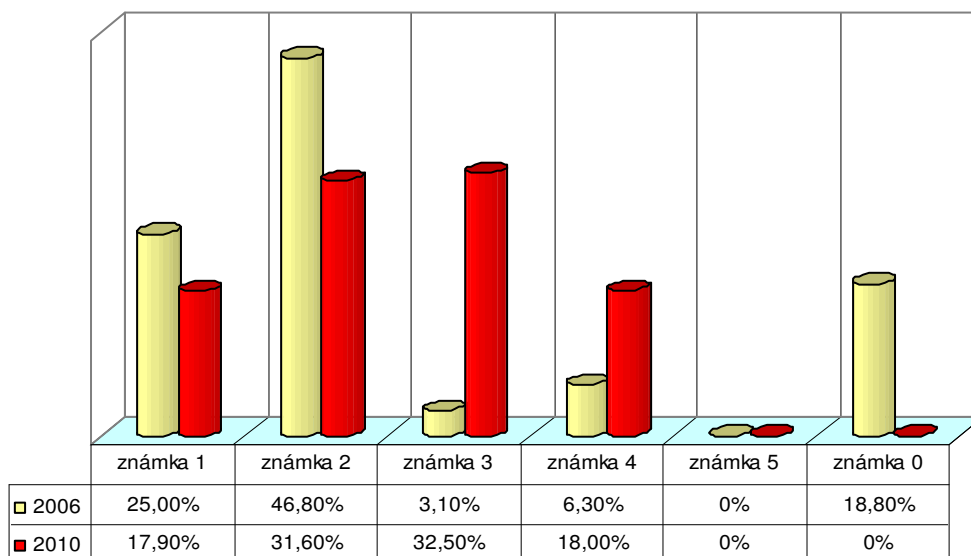
Graf 36 - odpovědi rodičů na uzavřenou porovnávací otázku č. 9a

<i>Odpověď</i>	<i>2006</i>	<i>2010</i>	<i>Porovnání</i>
Známka 1	25,00%	32,20%	+7,20%
Známka 2	28,10%	32,10%	+4,00%
Známka 3	25,00%	25,00%	0%
Známka 4	9,40%	3,60%	-5,80%
Známka 5	0%	0%	0%
Známka 0	12,50%	7,10%	-5,40%

Tabulka 25 - tabulka grafu č. 36

Dle porovnání z tabulky č. 25 můžeme uvést, že rodiče v roce 2010 lépe hodnotili nabídku zájmových kroužků na škole.

b) výuka angličtiny

Graf 37 - odpovědi rodičů na uzavřenou porovnávací otázku č. 9b

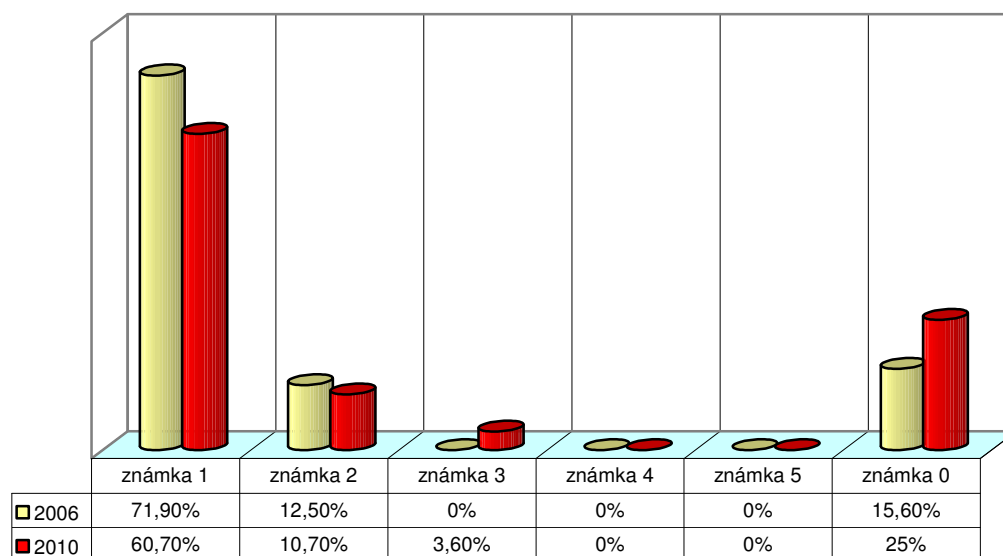
<i>Odpověď</i>	<i>2006</i>	<i>2010</i>	<i>Porovnání</i>
Známka 1	25,00%	17,90%	-7,10%
Známka 2	46,80%	31,60%	-15,20%
Známka 3	3,10%	32,50%	+29,40%
Známka 4	6,30%	18,00%	+11,70%
Známka 5	0%	0%	0%
Známka 0	18,90%	0%	0%

Tabulka 26 - tabulka grafu č. 37

Z tabulky č. 26 můžeme posoudit, že v roce 2010 hodnocení známkou „jedna“ a „dva“ pokleslo, zato známkou tři a čtyři hodnotilo mnohem více rodičů.

Výuka anglického jazyka v roce 2010 byla celkově hodnocena rodiči hůře.

c) školní družina

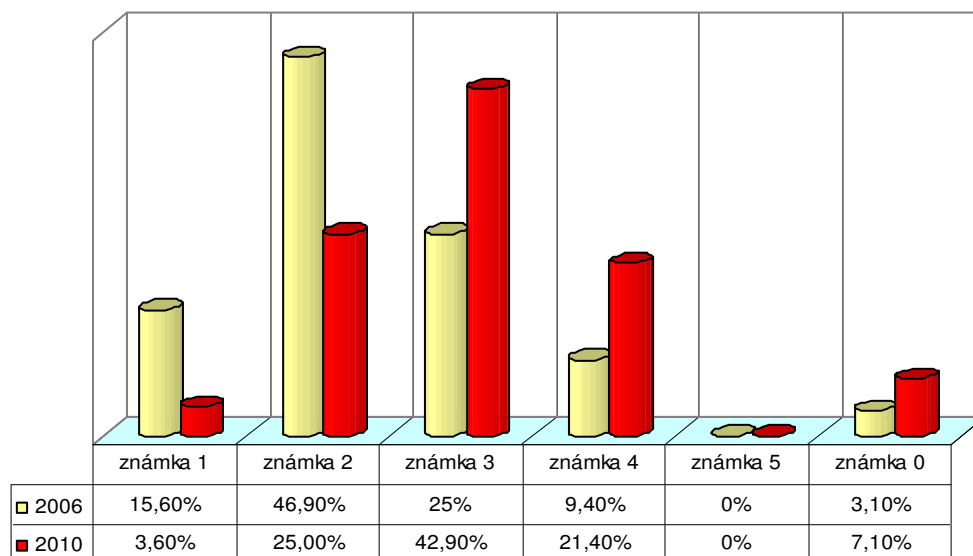
Graf 38 - odpovědi rodičů na uzavřenou porovnávací otázku č. 9c

Odpověď	2006	2010	Porovnání
Známka 1	71,90%	60,70%	-11,20%
Známka 2	12,50%	10,70%	-1,80%
Známka 3	0%	3,60%	+3,60%
Známka 4	0%	0%	0%
Známka 5	0%	0%	0%
Známka 0	15,60%	25%	+9,40%

Tabulka 27 - tabulka grafu č. 38

Z tabulky č. 27 vyplývá, že v roce 2010 byla rodiči školní družina posouzena hůře než v roce 2006. Výraznější pokles nastal u známky jedna a objevilo se vyhodnocení známkou tři, což v roce 2006 nebylo.

d) stravování

Graf 39 - odpovědi rodičů na uzavřenou porovnávací otázku č. 9d

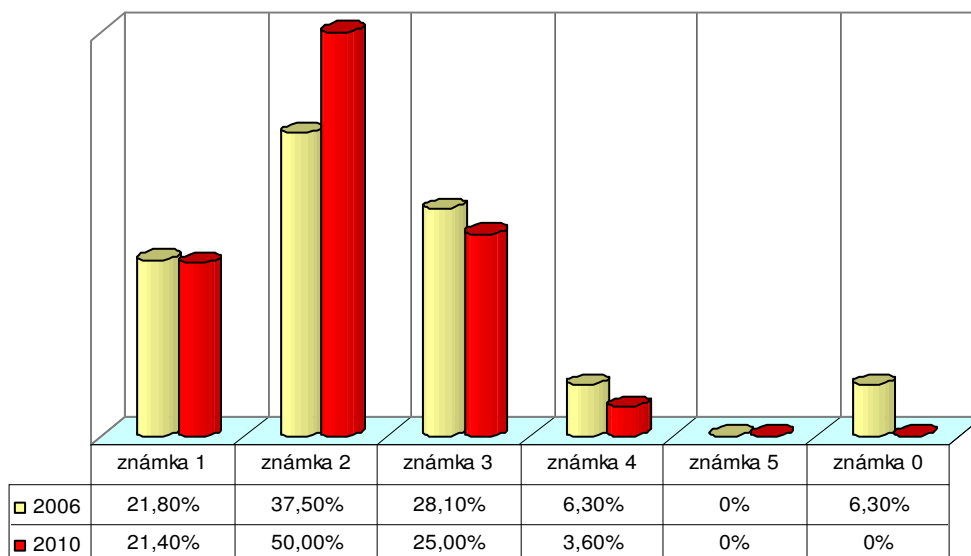
Odpověď	2006	2010	Porovnání
Známka 1	15,60%	3,60%	-12,00%
Známka 2	46,90%	25,00%	-21,90%
Známka 3	25,00%	42,90%	+17,90%
Známka 4	9,40%	21,40%	+12,00%
Známka 5	0%	0%	0%
Známka 0	3,10%	7,10%	4,00%

Tabulka 28 - tabulka grafu č. 39

Tabulka č. 28 uvádí, že v roce 2010 kleslo hodnocení známkou „jedna“ a výrazně kleslo hodnocení známkou „dva“. Rodiče více použili při hodnocení stravování známku „tři“ a „čtyři“. Stravování ve školní jídelně bylo rodiči v roce 2010 hodnoceno výrazně hůře.

e) učební pomůcky

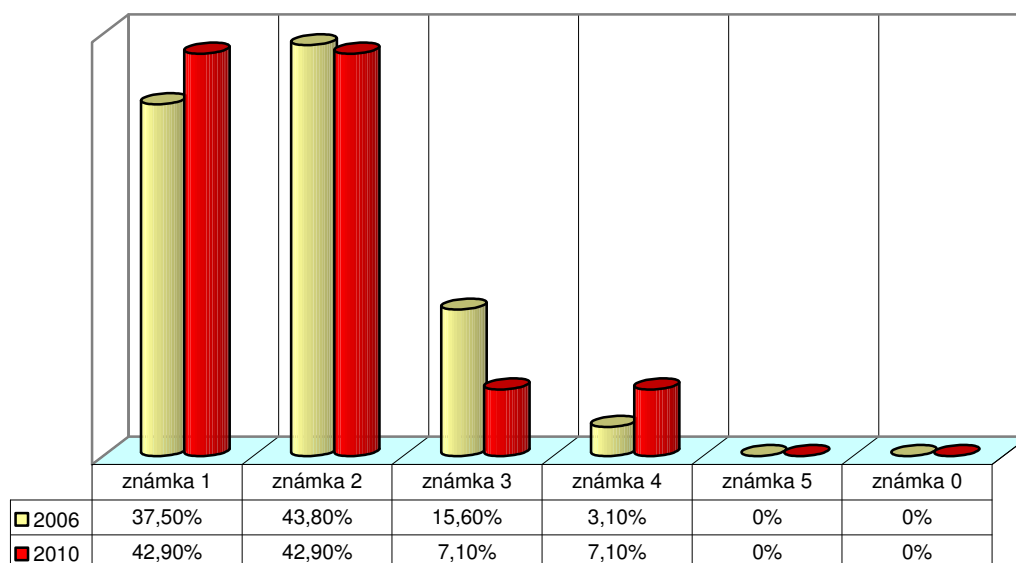
Graf 40 - odpovědi rodičů na uzavřenou porovnávací otázku č. 9e

Odpověď'	2006	2010	Porovnání
Známka 1	21,80%	21,40%	-0,40%
Známka 2	37,50%	50,00%	+12,50%
Známka 3	28,10%	25,00%	-3,10%
Známka 4	6,30%	3,60%	-2,70%
Známka 5	0%	0%	0%
Známka 0	6,30%	0%	0%

Tabulka 29 - tabulka grafu č. 40

Z tabulky č. 29 vyplývá, že rodiče výrazněji ohodnotili školní pomůcky známkou „dva“ a kleslo hodnocení známkou „čtyři“. Celkově můžeme konstatovat, že rodiče hodnotili vybavenost učebními pomůckami lépe, než tomu bylo v roce 2006.

f) vzhled učeben

Graf 41 - odpovědi rodičů na uzavřenou porovnávací otázku č. 9f

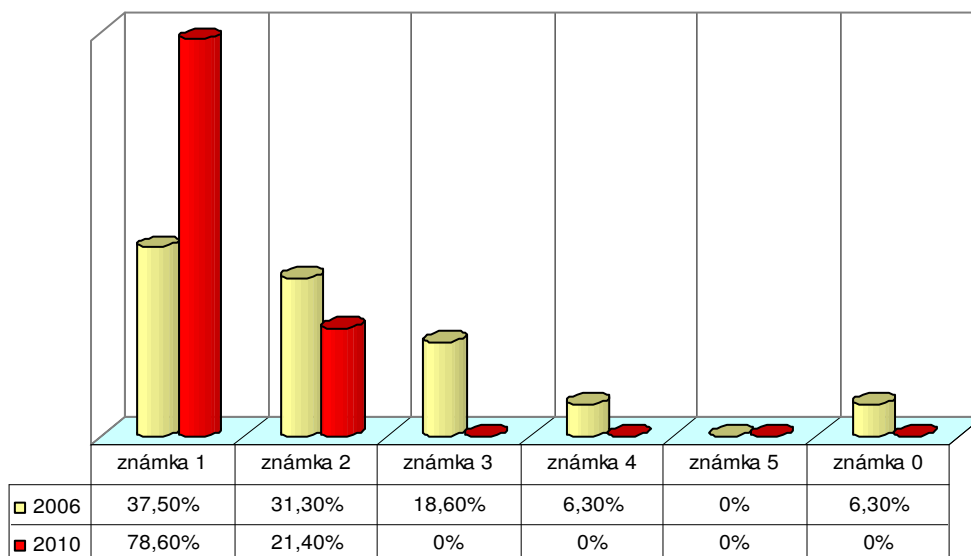
<i>Odpověď</i>	<i>2006</i>	<i>2010</i>	<i>Porovnání</i>
Známka 1	37,50%	42,90%	+5,40%
Známka 2	43,80%	42,90%	-0,90%
Známka 3	15,60%	7,10%	-8,50%
Známka 4	3,10%	7,10%	+4,00%
Známka 5	0%	0%	0%
Známka 0	0%	0%	0%

Tabulka 30 - tabulka grafu č. 41

Z tabulky č. 30 vyplývá, že rodiče v roce 2010 použili při hodnocení učeben více známku „jedna“. Výraznější pokles byl u hodnocení známkou „tři“, avšak známkou „čtyři“ hodnotilo více rodičů.

Celkově z grafu č. 41 vyplývá, že rodiče v roce 2010 posoudili vzhled učeben stejně jako v roce 2006.

g) kulturní program

Graf 42 - odpovědi rodičů na uzavřenou porovnávací otázku č. 9g

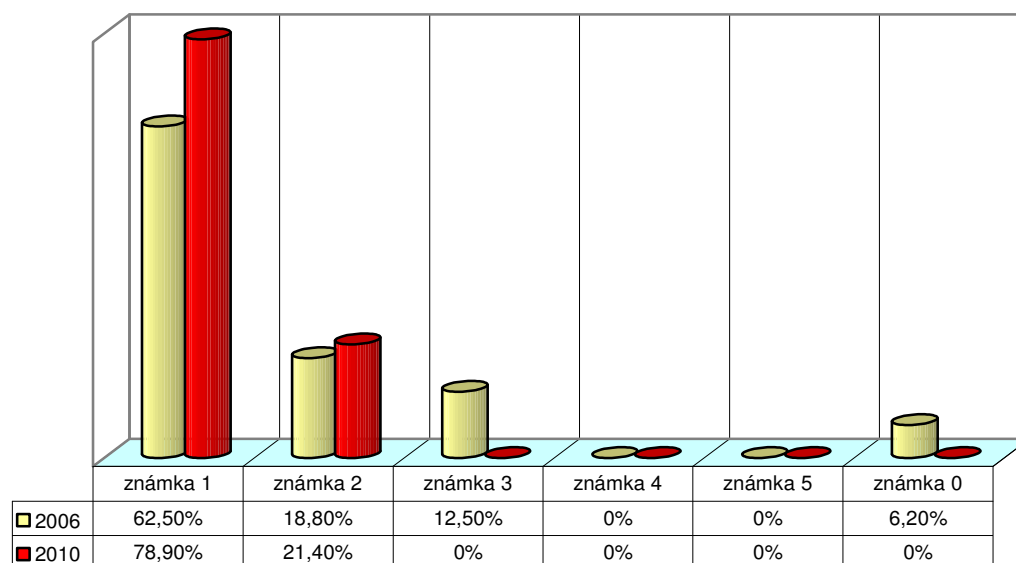
Odpověď'	2006	2010	Porovnání
Známka 1	37,50%	78,60%	+41,10%
Známka 2	31,30%	21,40%	-9,90%
Známka 3	18,60%	0%	0%
Známka 4	6,30%	0%	0%
Známka 5	0%	0%	0%
Známka 0	6,30%	0%	0%

Tabulka 31 - tabulka grafu č. 42

Z tabulky č. 31 je zřejmé, že u vyhodnocení kulturního programu školy rodiče mnohem více využili známku „jedna“. Znamku „dva“ při vyhodnocování použilo méně rodičů a známku „tři“, „čtyři“, „pět“ a „nula“ nepoužil nikdo z rodičů.

Lze tedy posoudit, že v roce 2010 rodiče byli o mnoho více spokojeni s kulturními programy školy.

h) aktivity mimo školu

Graf 43 - odpovědi rodičů na uzavřenou porovnávací otázku č. 9h

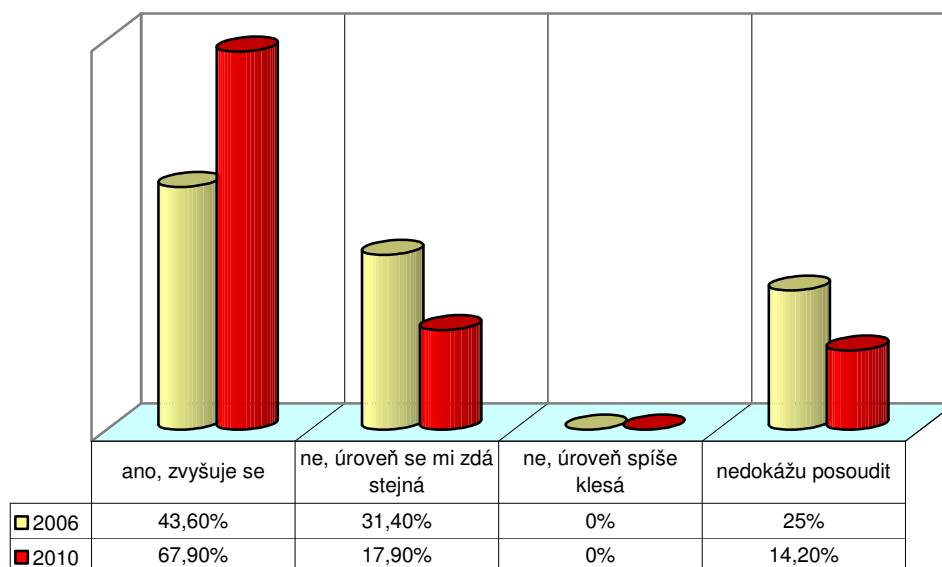
<i>Odpověď</i>	<i>2006</i>	<i>2010</i>	<i>Porovnání</i>
Známka 1	62,50%	78,90%	+16,40%
Známka 2	18,80%	21,40%	+2,60%
Známka 3	12,50%	0%	0%
Známka 4	0%	0%	0%
Známka 5	0%	0%	0%
Známka 0	6,20%	0%	0%

Tabulka 32 - tabulka grafu č. 43

Z tabulky č. 32 vyplývá, že při posuzování aktivit mimo školu v roce 2010 rodiče více využili hodnocení známkou „jedna“, méně výrazně známkou „dva“. Známkou „tři“, „čtyři“, „pět“ a „nula“ nepoužil nikdo z rodičů.

Můžeme konstatovat, že rodiče jsou s aktivitami mimo školu velmi spokojeni.

10. Zvyšuje se podle Vašeho pohledu celková úroveň této školy ?

Graf 44 - odpovědi rodičů na uzavřenou porovnávací otázku č. 10

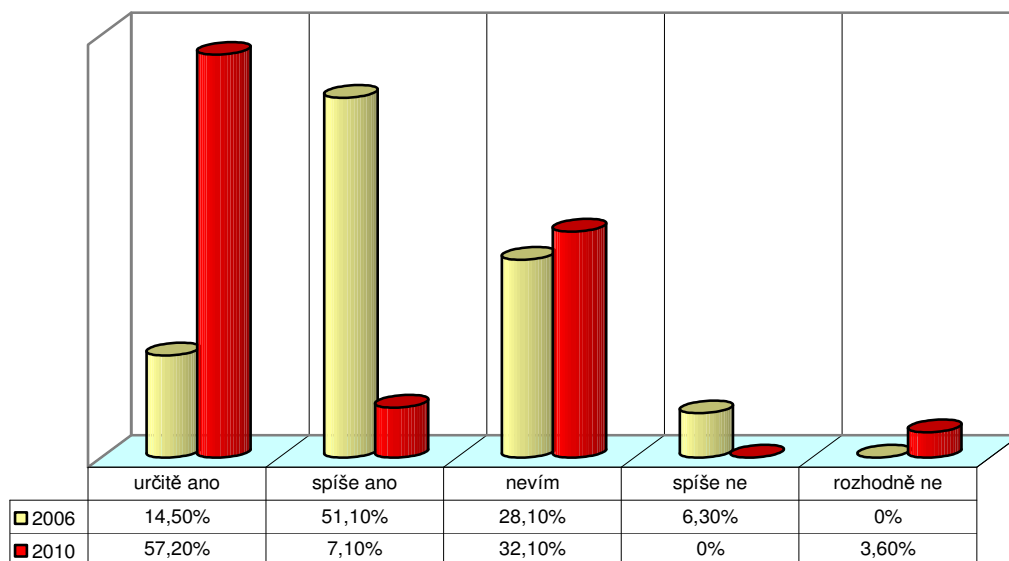
<i>Odpověď</i>	<i>2006</i>	<i>2010</i>	<i>Porovnání</i>
Ano, zvyšuje se	43,60%	67,90%	+24,30%
Ne, úroveň se mi zdá stejná	31,40%	17,90%	-13,50%
Ne, úroveň spíše klesá	0%	0%	0%
Nedokážu posoudit	25,00%	14,20%	-10,80%

Tabulka 33 - tabulka grafu č. 44

Z tabulky č. 33 je vidno, že v roce 2010 odpověď rodičů „ano, zvyšuje se“ se zvýšila o 24,30%, odpověď „ne, úroveň se mi zdá stejná“ klesla o 13,50%. Odpovědi „ne, úroveň spíše klesá“ nikdo z rodičů nevyužil a odpověď „nedokážu posoudit“ klesla o 10,80%.

Z grafu vidíme, že v roce 2010 rodiče udávají celkové zvyšování úrovně školy.

11. Myslíte si, že přilehlé okolí školy je dostatečně využito pro potřeby školy ?

Graf 45 – odpovědi rodičů na uzavřenou porovnávací otázku č. 11

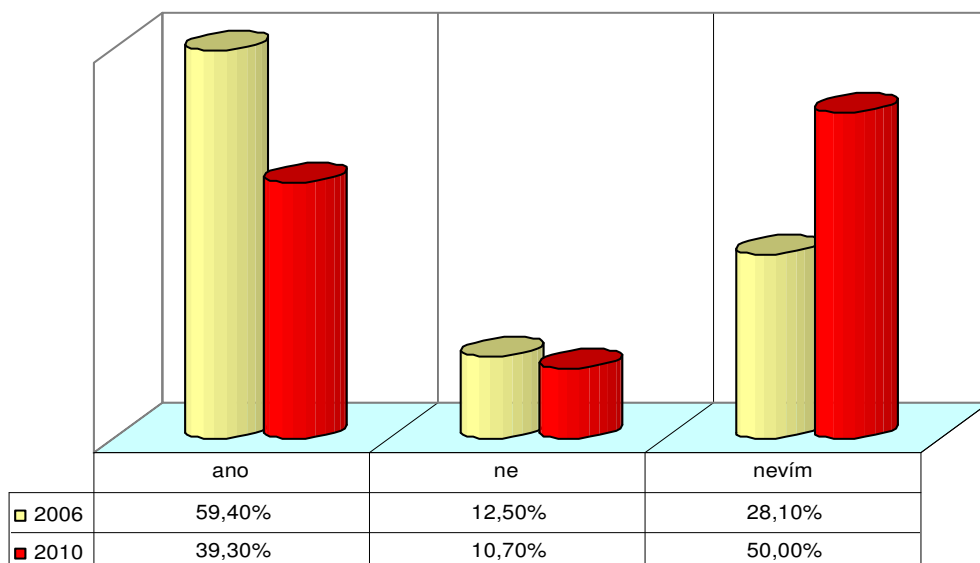
<i>Odpověď</i>	<i>2006</i>	<i>2010</i>	<i>Porovnání</i>
Určitě ano	14,50%	57,20%	+42,70%
Spíše ano	51,10%	7,10%	-44,00%
Nevím	28,10%	32,10%	+4,00%
Spíše ne	6,30%	0%	0%
Rozhodně ne	0%	3,60%	+3,60%

Tabulka 34 – tabulka grafu č. 45

Z porovnání tabulky č. 34 je zřejmé, že odpovědi „určitě ano“ využilo v roce 2010 o 42,70% více rodičů. Odpověď „spíše ano“ klesla o 44,00% a odpověď „nevím“ stoupla o 4,00%. Odpověď „spíše ne“ nikdo z rodičů nevyužil a odpověď „rozhodně ne“ se navýšila o 3,60%.

Můžeme konstatovat, že rodiče posuzují využití přilehlých prostor školy lépe, než tomu bylo v roce 2006. Důkazem můžeme uvést vybudování sportovního hřiště, na kterém se rodiče spolupodíleli jak finanční, tak pracovní.

12. Uvítal(a) byste " Dny otevřených dveří " na naší škole ?

Graf 46 - odpovědi rodičů na uzavřenou porovnávací otázku č. 12

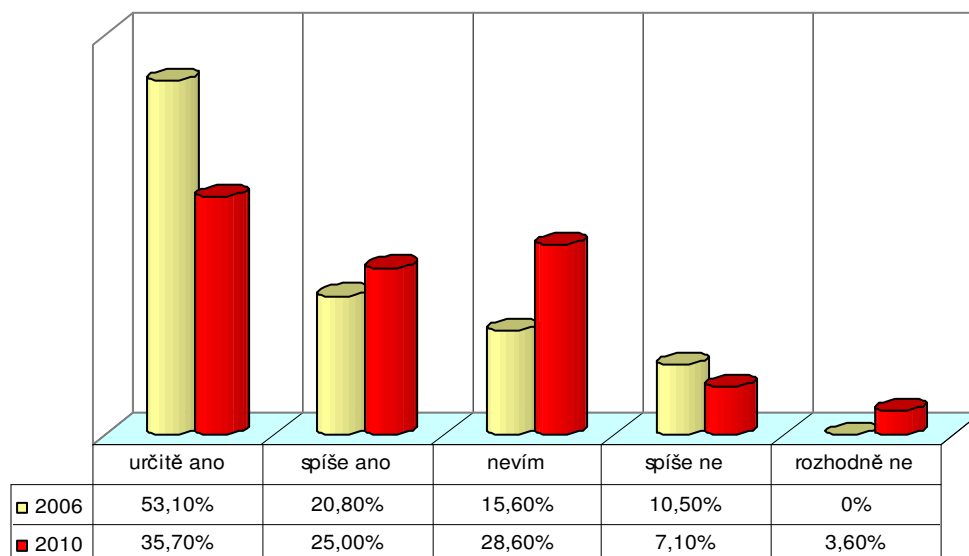
<i>Odpověď</i>	<i>2006</i>	<i>2010</i>	<i>Porovnání</i>
Ano	59,40%	39,30%	-20,10%
Ne	12,50%	10,70%	-1,80%
Nevím	28,10%	50,00%	+21,90%

Tabulka 35 - tabulka grafu č. 46

Z porovnání tabulky č. 35 je jasné, že odpověď „ano“ klesla oproti roku 2006 o 20,10%, odpověď „ne“ rovněž klesla, a to o 1,80% a odpověď „nevím“ stoupla o 21,90%.

Vyplývá z toho, že rodiče neprojeví v roce 2010 větší zájem o Dny otevřených dveří, jak tomu bylo v roce 2006. Fakt může vyplývat z častějších spontánních návštěv rodičů ve škole a daleko větší informovanosti, než tomu bylo v roce 2006.

13. Zúčastnil(a) byste se této akce ?

Graf 47 - odpovědi rodičů na uzavřenou porovnávací otázku č. 13

Odpověď	2006	2010	Porovnání
Určitě ano	53,10%	35,70%	-17,40%
Spíše ano	20,80%	25,00%	+4,20%
Spíše ne	10,50%	7,10%	-3,40%
Rozhodně ne	0%	3,60%	+3,60%

Tabulka 36 - tabulka grafu č. 47

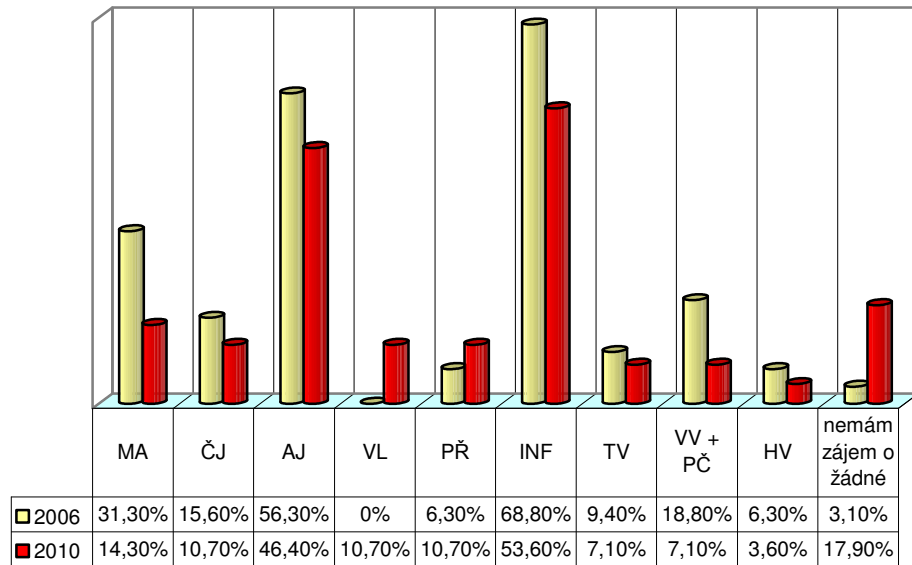
Z tabulky č. 36 jsme vyčetli, že v roce 2010 odpověď „určitě ano“ klesla o 17,40%, odpověď „spíše ano“ stoupla o 4,20%, odpověď „spíše ne“ klesla o 3,40% a odpověď „rozhodně ne“ stoupla o 3,60%.

Z výše uvedených údajů konstatujeme, že Dnů otevřených dveří by se zúčastnilo v roce 2010 méně rodičů.

Tento fakt můžeme komentovat tím, že rodiče více navštěvují školu, více jsou o dění na škole informováni, než tomu bylo dříve. Například rodiče se zúčastnili oficiálního otevření školního sportovního hřiště spojeného s oslavou Dne dětí, byli pozváni na slavnostní zavedení interaktivních tabulí do výuky, kde měli možnost si sami vyzkoušet práci na dětské oblíbené pomůcce atd. Jakákoliv prosba o výpomoc ze strany rodičů nikdy není odmítnuta, např. montování nábytku do školní družiny, sborovny a počítačové učebny, úklidové práce po rekonstrukci WC... (viz příloha č. 6)

14. Uvítal(a) byste, kdyby naše škola byla zaměřena na :

Graf 48 - odpovědi rodičů na uzavřenou porovnávací otázku č. 14

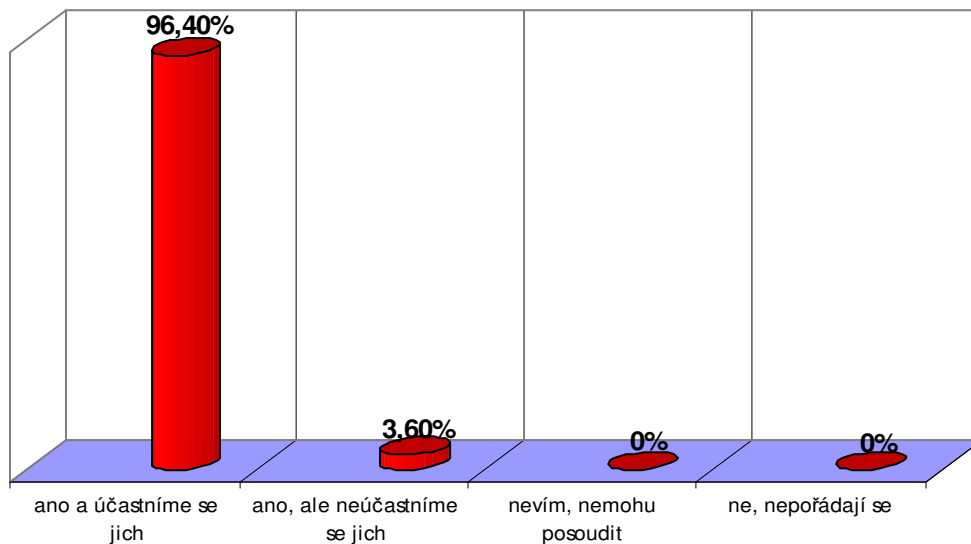
<i>Odpověď</i>	<i>2006</i>	<i>2010</i>	<i>Porovnání</i>
Matematika	31,30%	14,30%	-17,00%
Český jazyk	15,60%	10,70%	-4,90%
Anglický jazyk	56,30%	46,40%	-9,90%
Vlastivěda	0%	10,70%	+10,70%
Přírodověda	6,30%	10,70%	+4,40%
Informatika	68,80%	53,60%	-15,20%
Tělesná výchova	9,40%	7,10%	-2,30%
VV, PČ	18,80%	7,10%	-11,70%
Hudební výchova	6,30%	3,60%	-2,70%
Nemám zájem	3,10%	17,90%	+14,80%

Tabulka 37 - tabulka grafu č. 48

Dle tabulky č. 37 poklesl v roce 2010 zájem o upřednostnění jednotlivých předmětů, mírný zájem byl zaznamenán u přírodovědy a vlastivědy.

7.4.2 Analýza uzavřených otázek dotazníku pro rodiče z roku 2010

15. Na naší škole se pořádají zajímavé akce pro děti i pro nás rodiče

Graf 49 - odpovědi rodičů na uzavřenou otázku č. 15

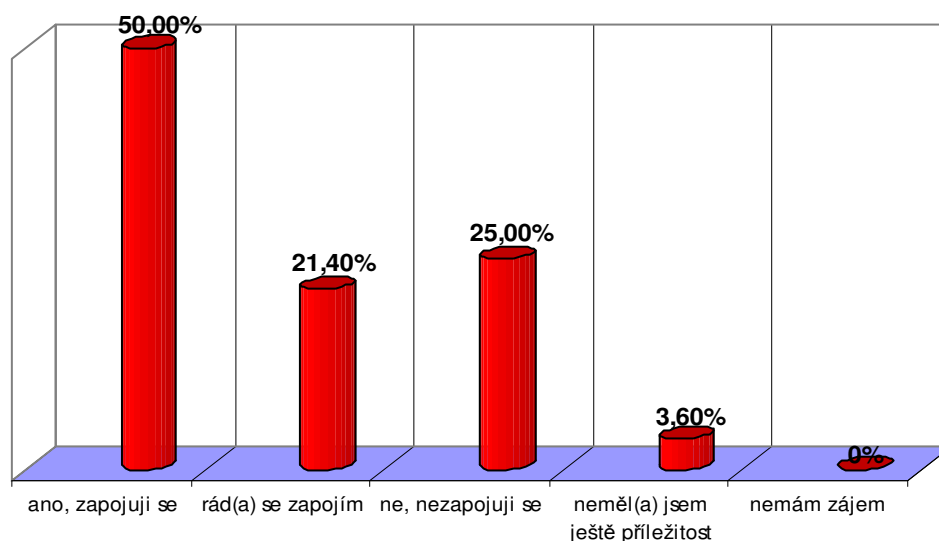
Z grafu č. 49 můžeme konstatovat, že v roce 2010 odpověď „ano a účastníme se jich“ využilo 96,40% rodičů a odpověď „ano, ale neúčastníme se jich“ zaznamenalo 3,60% rodičů.

Z výše uvedeného grafu je zřejmé, že rodiče v roce 2010 posuzují akce pro děti a rodiče velmi dobře a téměř všichni se jich spolu s dětmi účastní.

Při těchto akcích dochází ke sblížení rodičů, žáků a učitelů, poznávání se navzájem. Od učitelů tyto aktivity vyžadují hlavně elán, spoustu volného času a kreativitu při přípravě volnočasových aktivit pro žáky a rodiče. Odměnou pro učitele je právě velký zájem rodičů o aktivity školy a spokojenost žáků.

Tento fakt-odpovědi rodičů na otázku č. 15 -pokládám za velmi důležitý při tvorbě pozitivních vztahů nejen mezi rodiči a učiteli, žáky a učiteli, ale i samotnými dětmi.

16. Aktivně se zapojuji při přípravách školních akcí

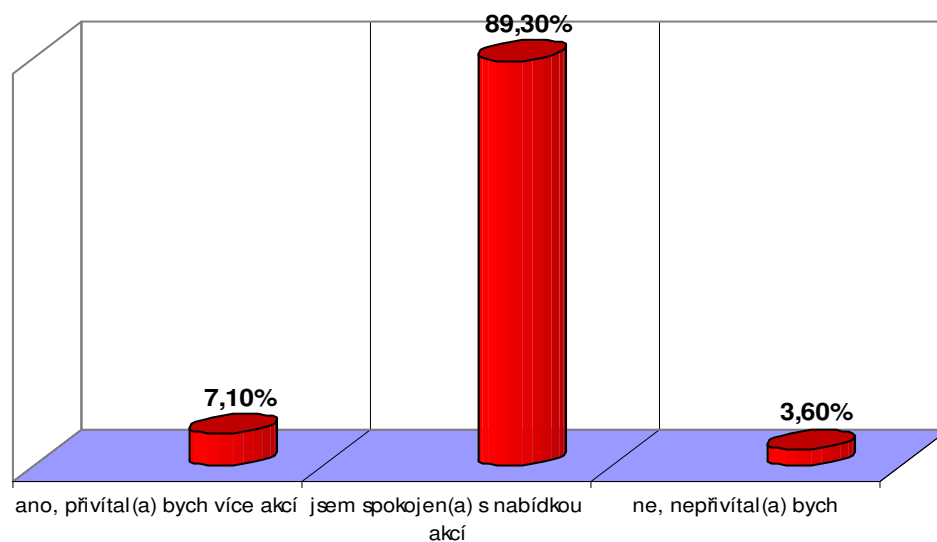

Graf 50 - odpovědi rodičů na uzavřenou otázku č. 16

V roce 2010 uvedlo 50,00% rodičů odpověď „ano, zapojuji se“, odpověď „rád (a) se zapojím“ uvedlo 21,40% rodičů. 25% odpovědí „ne, nezapojuji se“ a 3,60% rodičů uvedlo odpověď „neměl (a) jsem ještě příležitost“. Nikdo z rodičů neuvedl odpověď „nemám zájem“.

Lze říci, že polovina všech rodičů se aktivně podílí na přípravách školních akcí a necelá čtvrtina všech rodičů je rozhodnuta se zapojit do jejich příprav.

17. Na naší škole bych přivítal(a) více akcí pro rodiče a děti

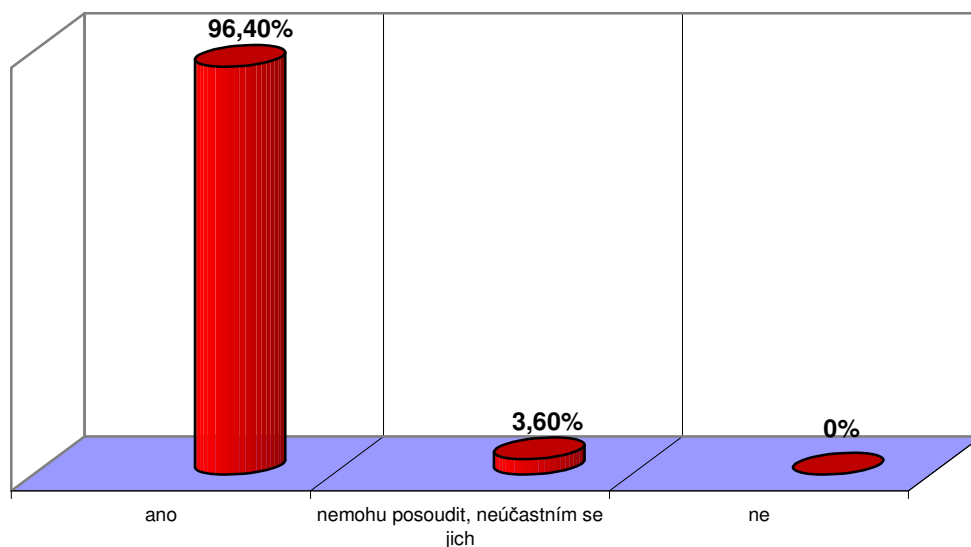

Graf 51 - odpovědi rodičů na uzavřenou otázku č. 17

V roce 2010 by přivítalo více akcí 7,10% rodičů a 89,30% rodičů je spokojeno s nabídkou akcí. 3,60% by více akcí nepřivítalo.

Z grafu č. 51 vyplývá, že většina rodičů je spokojena s nabídkou školních akcí, nepatrná část rodičů by přivítala akcí více.

18. Školní akce se mi líbí

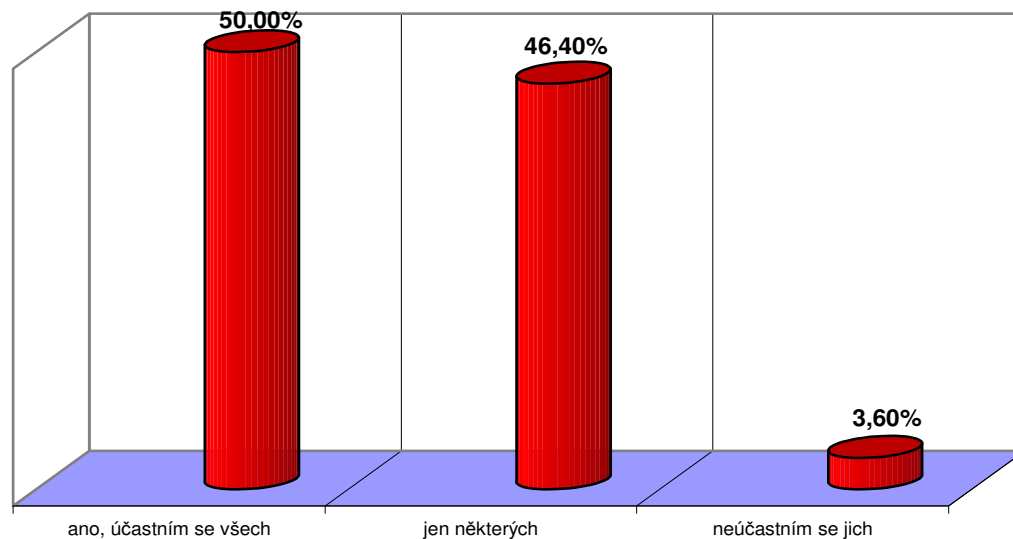

Graf 52 - odpovědi rodičů na uzavřenou otázku č. 18

V roce 2010 se školní akce líbily 96,40% rodičům, 3,60% rodičů nemůže posoudit, protože se akcí neúčastní. Nikdo z rodičů neuvedl, že se mu školní akce nelíbí.

Z grafu č. 52 plyne, že školní akce jsou rodiči velmi dobře hodnoceny a můžeme porovnat shodnost v odpovědích s otázkou č. 15, ze které vyplynulo, že 96,40% rodičů se školních akcí se svými dětmi účastní.

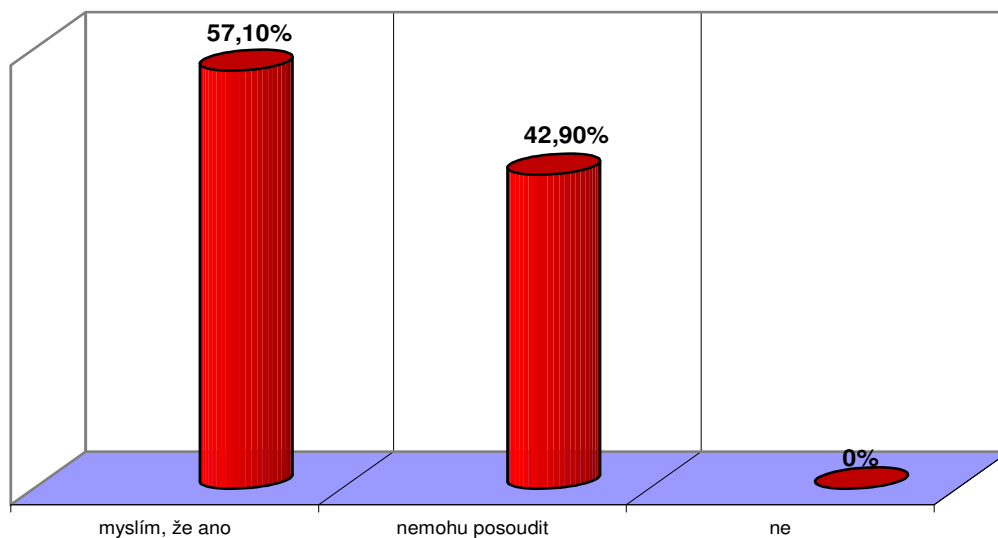
19. Školních akcí se se svým dítětem (dětmi) účastním

Graf 53 - odpovědi rodičů na uzavřenou otázku č. 19

V roce 2010 uvedlo 50,00% rodičů, že se účastní všech školních akcí a 46,40% rodičů se účastní jen některých. 3,60% rodičů se jich neúčastní. Z této otázky můžeme vyvodit, že rodiče naší školy jsou informováni o všech školních akcích a mají o nich přehled.

20. Díky školním akcím pro děti a rodiče se zkvalitnil vztah se mnou a učiteli

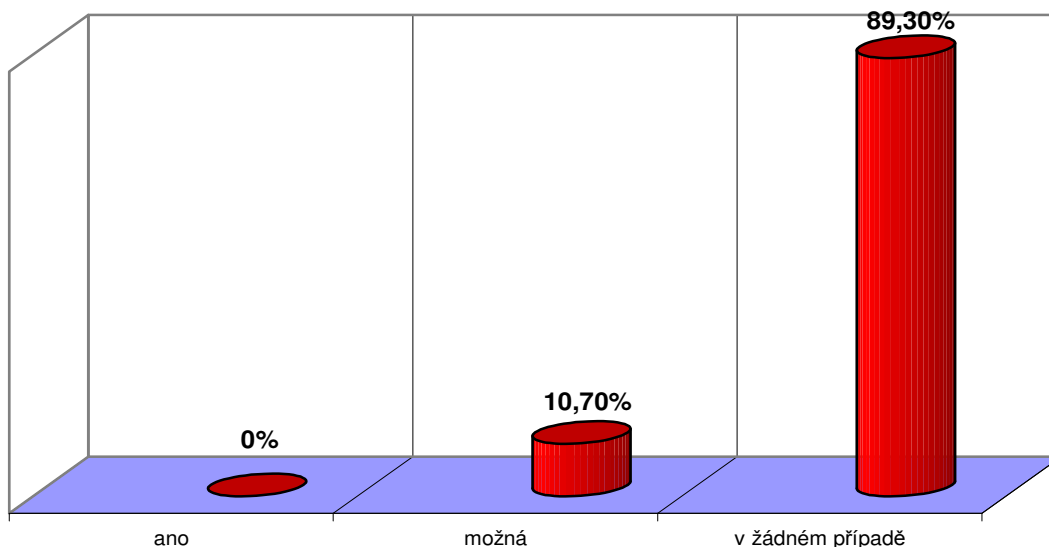

Graf 54 - odpovědi rodičů na uzavřenou otázku č. 20

Více než polovina všech rodičů našich žáků se domnívá, že díky školním akcím se zkvalitnil vztah s učiteli a necelá polovina nedokáže posoudit zlepšení vztahů.

Odpovědi na otázku č. 20 částečně potvrzují mé domněnky, které jsem vyjádřila u otázky č. 15, to je zkvalitňování vztahů mezi učiteli a rodiči při školou pořádaných akcích pro děti a rodiče.

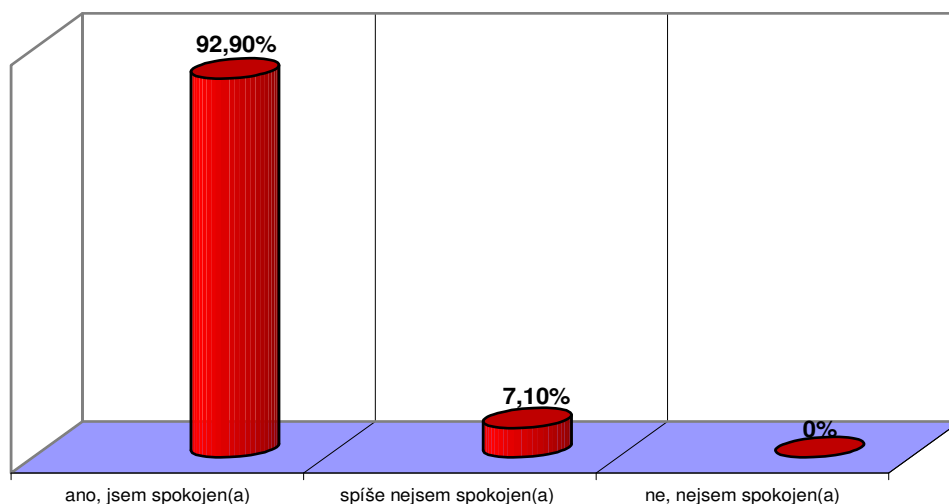
21. Jestliže bych byl(a) organizátorem některých školních akcí, očekával(a) bych upřednostnění mého dítěte

Graf 55 - odpovědi rodičů na uzavřenou otázku č. 21

Z grafu č. 55 vyplývá, že 89,30% rodičů, kdyby byli organizátory školních akcí, by v žádném případě neočekávali upřednostnění svého dítěte ve škole. 10,70% rodičů by možná očekávalo upřednostnění svého dítěte.

22. Jsem spokojen(a) s prací učitelů ve škole

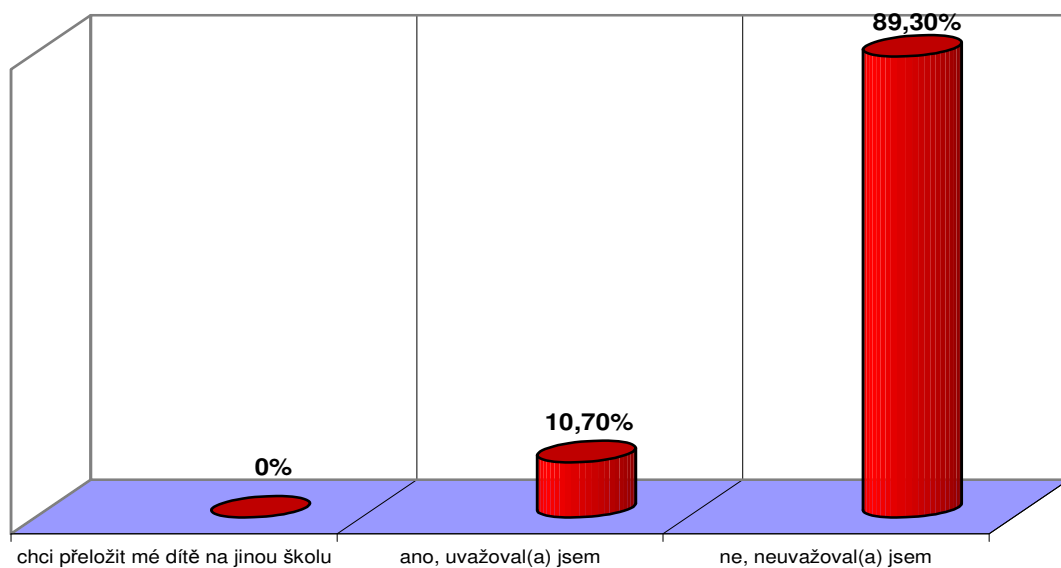
Graf 56 - odpovědi rodičů na uzavřenou otázku č. 22

Z grafu č. 56 konstatujeme, že 92,90% rodičů je spokojena s prací učitelů a 7,10% rodičů uvedlo, že spíše není spokojeno. Nikdo z rodičů není nespokojen.

Z odpovědí je zřejmé, že pozitivní vztahy mají vliv na spokojenost rodičů s prací učitelů.

23. Uvažoval(a) jsem o přeložení mého dítěte do jiné školy

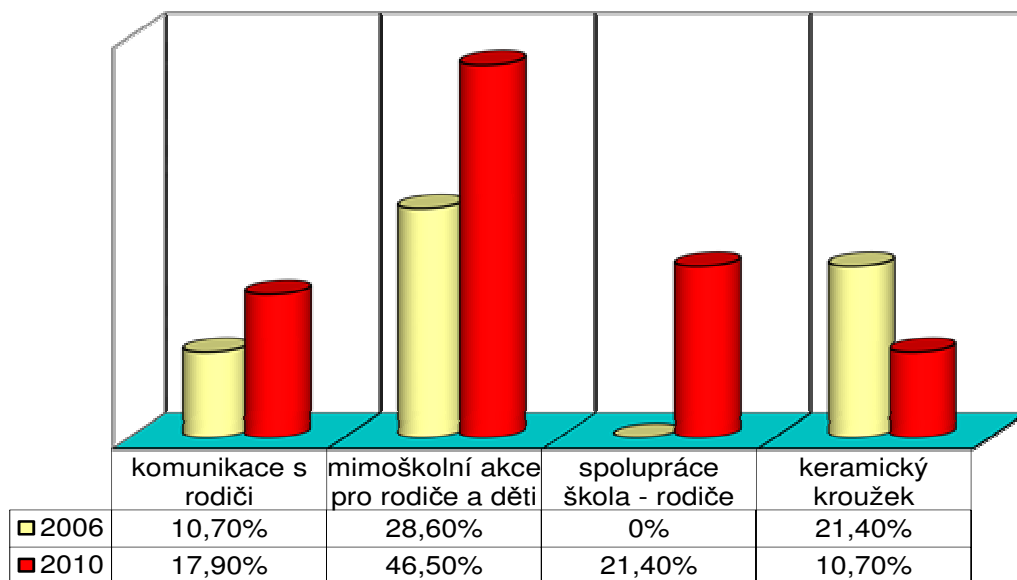

Graf 57 - odpovědi rodičů na uzavřenou otázku č. 23

Z grafu č. 57 je zřejmé, že 89,30% rodičů neuvažovalo o přeložení dítěte na jinou školu a 10,70% rodičů se myšlenkou přeložení dítěte na jinou školu zabývalo. Nikdo z rodičů nechce přeložit své dítě na jinou školu.

7.4.3 Analýza otevřených otázek dotazníku rodičů z roku 2006 a 2010

24. Silné stránky školy

Graf 58 - odpovědi rodičů na otevřenou porovnávací otázku č. 24

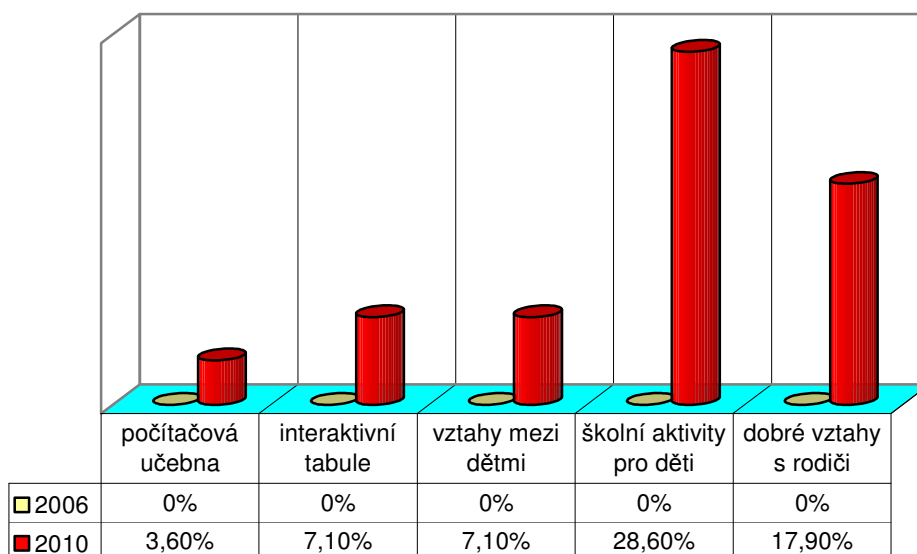
Odpověď	2006	2010	Porovnání
Komunikace s rodiči	10,70%	17,90%	+7,20%
Mimoškolní akce pro rodiče a děti	28,80%	46,50%	+17,70%
Spolupráce škola-rodina	0%	21,40%	+21,40%
Keramický kroužek	21,40%	10,70%	-10,70%

Tabulka 38 - tabulka grafu č. 58

Z porovnání tabulky č. 38 konstatujeme, že rodiče v roce 2010 při otevřené otázce jako silnou stránku školy posuzovali „komunikaci s rodiči“ lépe o 7,20%, odpověď „mimoškolní akce pro rodiče a děti“ stoupla o 17,70%, odpověď rodičů „spolupráce škola-rodina“ stoupla o 21,40% a odpověď „keramický kroužek“ jako silná stránka školy klesla o 10,70%.

Při těchto odpovědích rodičů můžeme pozorovat vliv mimoškolních akcí na spolupráci školy s rodiči a z ní vyplývající zlepšení komunikace.

24. Silné stránky školy (pokračování)

Graf 59 - odpovědi rodičů na otevřenou porovnávací otázku č. 24 (pokračování)

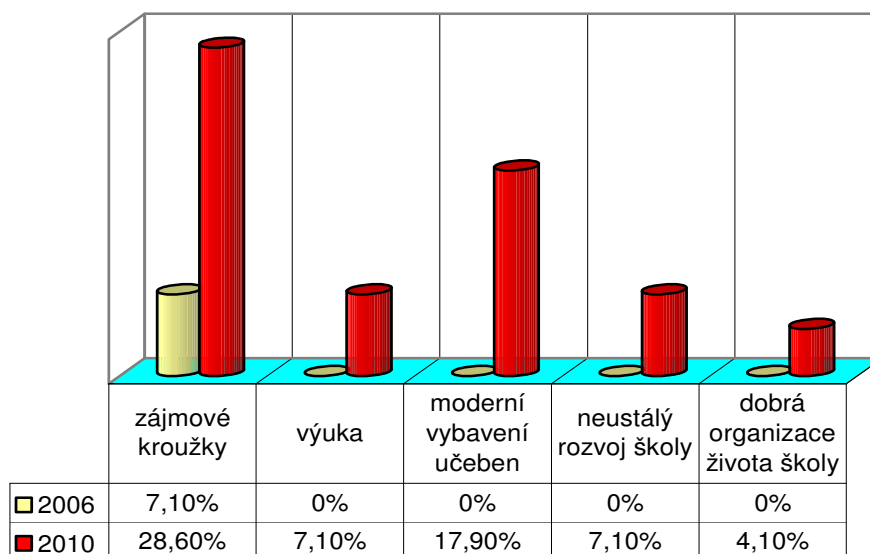
Odpověď	2006	2010	Porovnání
Počítačová učebna	0%	3,80%	+3,80%
Interaktivní tabule	0%	7,10%	+7,10%
Vztahy mezi dětmi	0%	7,10%	+7,10%
Školní aktivity pro děti	0%	28,80%	+28,80%
Dobré vztahy s rodiči	0%	28,60%	+28,60%

Tabulka 39 - tabulka grafu č. 59

Tabulka č. 39 je pokračováním odpovědí rodičů na otázku č. 24. Zde nejvíce rodiče ohodnotili jako silnou stránku školy „školní aktivity pro děti“. Tato odpověď v roce 2010 stoupla o 28,80%. Odpověď „dobré vztahy s rodiči“ se navýšila rovněž o 28,80%. Rodiče posuzovali i jako silnou stránku školy „vztahy mezi dětmi“. Tato odpověď byla navýšena o 7,10%. Nově pořízené „interaktivní tabule“ a „počítačovou učebnu“ považují rovněž za silnou stránku školy.

V roce 2010 všechny výše uvedené odpovědi byly využity rodiči nově. Z těchto odpovědí je vidět, že rodiče jsou více informováni o škole.

24. Silné stránky školy (pokračování)

Graf 60 - odpovědi rodičů na otevřenou porovnávací otázku č. 24 (pokračování)

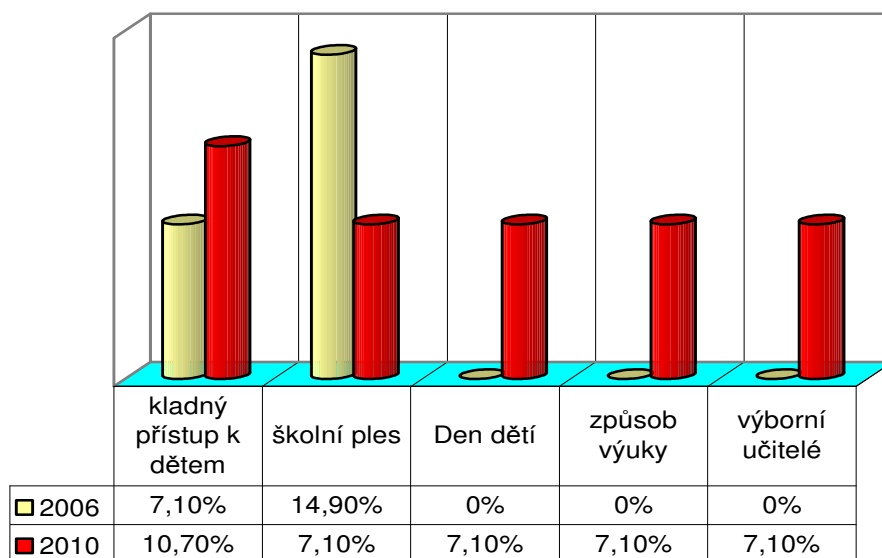
Odpověď	2006	2010	Porovnání
Zájmové kroužky	7,10%	28,60%	+21,50%
Výuka	0%	7,10%	+7,10%
Moderní vybavení učeben	0%	17,90%	+17,90%
Neustálý rozvoj školy	0%	7,10%	+7,10%
Dobrá organizace života školy	0%	4,10%	+4,10%

Tabulka 40 - tabulka grafu č. 60

Tabulka č. 40 je dalším pokračováním odpovědí rodičů na otevřenou otázku, ve které rodiče posuzovali různé aspekty jako silnou stránku školy. Odpověď „zájmové kroužky“ byla využita rodiči v roce 2010 o 21,50% více, než v roce 2006. Nově uvedenou odpověď „moderní vybavení učeben“ použilo 17,90% rodičů, „výuka“ byla zaznamenána u 7,10% rodičů, „neustálý rozvoj školy“ uvedlo jako silnou stránku školy 7,10% rodičů a odpověď „dobrou organizaci života školy“ použilo 4,10% rodičů.

Opět můžeme poznamenat, že rodiče se v roce 2010 více zajímali o školu než v roce 2006.

24. Silné stránky školy (pokračování)

Graf 61 - odpovědi rodičů na otevřenou porovnávací otázku č. 24 (pokračování)

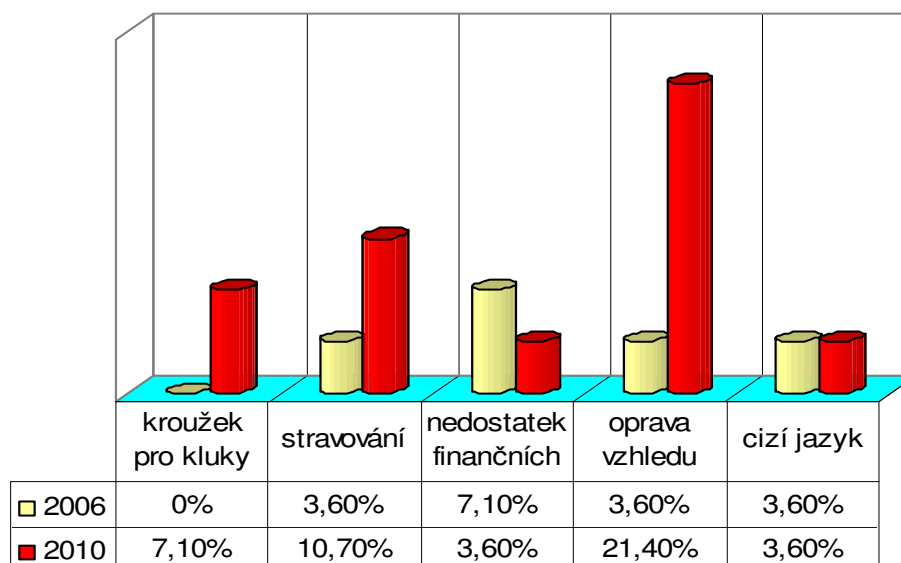
<i>Odpověď</i>	<i>2006</i>	<i>2010</i>	<i>Porovnání</i>
Kladný přístup k dětem	7,10%	10,70%	+3,60%
Školní ples	14,90%	7,10%	-7,80%
Den dětí	0%	7,10%	+7,10%
Způsoby výuky	0%	7,10%	+7,10%
Výborní učitelé	0%	7,10%	+7,10%

Tabulka 41 - tabulka grafu č. 61

Z tabulky č. 41, vyplývá, že odpověď rodičů v roce 2010 „kladný přístup k dětem“ byla navýšena o 3,60%. Odpověď „školní ples“ klesla o 7,80%. V roce 2010 rodiče uvedli nové odpovědi jako silnou stránku školy, a to „Den dětí“, „způsoby výuky“ a „výborní učitele“. Všechny tyto odpovědi byly zaznamenány u 7,10% rodičů.

Můžeme komentovat, že rodiče školní ples již tak neposuzovali jako silnou stránku školy, poněvadž se stal tradicí pořádanou pro veřejnost.

25. Slabé stránky školy

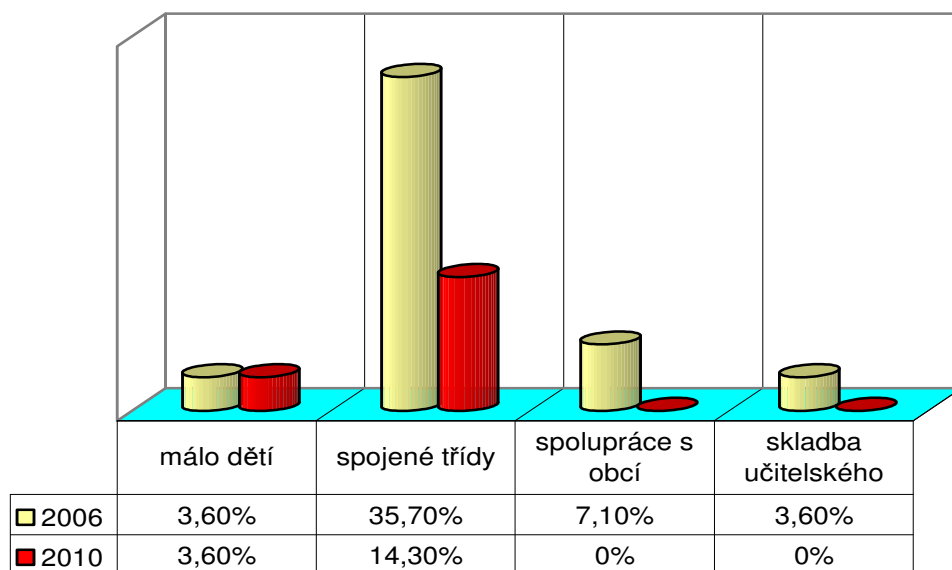
Graf 62 - odpovědi rodičů na otevřenou porovnávací otázku č. 25

Odpověď	2006	2010	Porovnání
Kroužek pro kluky	0%	7,10%	+7,10%
Stravování	3,60%	10,70%	+7,10%
Nedostatek finančních prostředků	7,10%	3,60%	-3,50%
Oprava vzhledu školy	3,60%	21,40%	+17,80%
Cizí jazyk	3,60%	3,60%	0%

Tabulka 42 - tabulka grafu č. 62

Z tabulky č. 42 můžeme konstatovat, že v roce 2010 rodiče vnímali jako slabou stránku školy nejvíce „opravu vzhledu školy“. Tato odpověď byla v roce 2010 navýšena o 17,80%. Odpověď rodičů „stravování“ a „kroužek pro kluky“ byla navýšena o 7,10%. Odpověď „nedostatek finančních prostředků“ klesla v roce 2010 o 3,50%. Odpověď „cizí jazyk“ jako slabá stránka školy je na stejné úrovni jako v roce 2006.

25. Slabé stránky školy (pokračování)

Graf 63 - odpovědi rodičů na otevřenou porovnávací otázku č. 25 (pokračování)

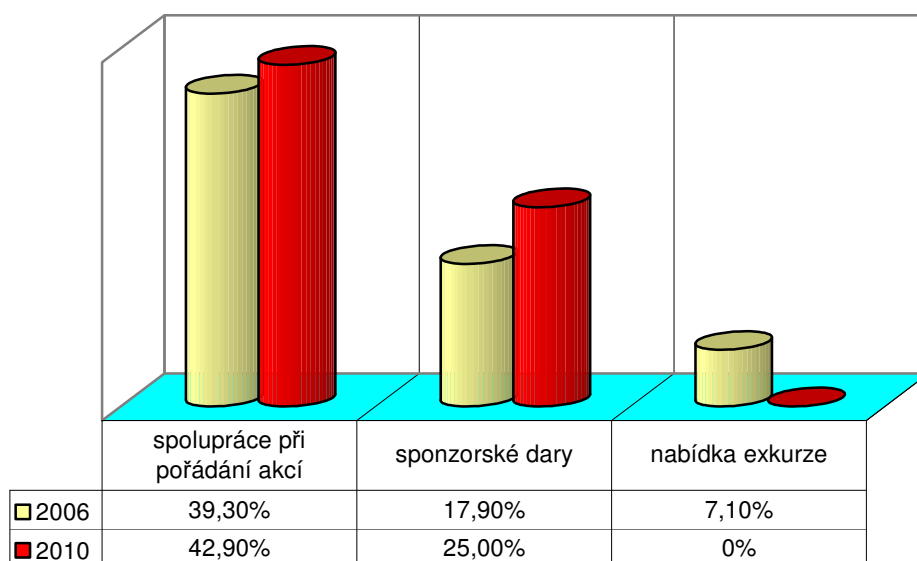
<i>Odpověď</i>	<i>2006</i>	<i>2010</i>	<i>Porovnání</i>
Málo dětí	3,60%	3,60%	0%
Spojené ročníky	35,70%	14,30%	-21,40%
Spolupráce s obcí	7,10%	0%	0%
Skladba učitelského sboru	3,60%	0%	-3,60%

Tabulka 43 - tabulka grafu č. 63

Z tabulky č. 43, která je pokračováním otázky č. 25, vyplývá, že rodiče spojené ročníky již moc nevnímají jako slabou stránku školy. Tato odpověď klesla o 21,40% a skladbu učitelského sboru v roce 2010 nepovažují za slabou stránku školy. Odpověď „spolupráce s obcí“ nebyla v roce 2010 použita žádným rodičem. Odpověď „málo dětí“ je na stejné úrovni jako v roce 2006.

Můžeme konstatovat, že rodiče v roce 2010 uvedli méně slabých stránek školy, než tomu bylo v roce 2006.

26. Nabídka rodičů ve smyslu spolupráce a podpory školy

Graf 64 - odpovědi rodičů na otevřenou porovnávací otázku č. 26

Odpověď	2006	2010	Porovnání
Spolupráce při pořádání akcí	39,30%	42,90%	+3,60%
Sponzorské dary	17,90%	25,00%	+7,10%
Nabídka exkurze	7,10%	0%	-7,10%

Tabulka 44 - tabulka grafu č. 64

Z porovnání tabulky č. 44 vyplývá, že rodiče v roce 2010 více nabízeli škole v rámci podpory „spolupráci při pořádání akcí“. Tato odpověď byla navýšena o 3,60% a odpověď „sponzorské dary“ se navýšila o 7,10%. Nikdo z rodičů nenabídl exkurzi.

Z těchto odpovědí vyplývá, že rodiče mají větší snahu se podílet na pořádání školních akcích.

7.4.4 Diskuze k výsledkům analýzy dotazníku rodičů

otázka č. 24	2006	2010	porovnání
Školní aktivity pro děti	0%	28,80%	+28,80%
Dobré vztahy s rodiči	0%	28,60%	+28,60%
Zájmové kroužky	7,10%	28,60%	+21,50%
Spolupráce škola-rodina	0%	21,40%	+21,40%
Moderní vybavení učeben	0%	17,90%	+17,90%
Mimoškolní akce pro rodiče a děti	28,80%	46,50%	+17,70%
Komunikace s rodiči	10,70%	17,90%	+7,20%
Způsoby výuky	0%	7,10%	+7,10%
Výborní učitelé	0%	7,10%	+7,10%
Den dětí	0%	7,10%	+7,10%
Neustálý rozvoj školy	0%	7,10%	+7,10%
Výuka	0%	7,10%	+7,10%
Interaktivní tabule	0%	7,10%	+7,10%
Vztahy mezi dětmi	0%	7,10%	+7,10%
Dobrá organizace života školy	0%	4,10%	+4,10%
Počítačová učebna	0%	3,80%	+3,80%
Kladný přístup k dětem	7,10%	10,70%	+3,60%
Keramický kroužek	21,40%	10,70%	-10,70%
Školní ples	14,90%	7,10%	-7,80%

Tabulka 45-Shrnutí odpovědí rodičů na otevřenou otázku „**Silné stránky školy**“

Devatenáct odpovědí na otázku č. 24 „Silné stránky školy“ je seřazeno podle nejsilnějších priorit z pohledu rodičů.

odpovědi rodičů na otázku č. 25	2006	2010	porovnání
Oprava vzhledu školy	3,60%	21,40%	+17,80%
Stravování	3,60%	10,70%	+7,10%
Kroužek pro kluky	0%	7,10%	+7,10%
Cizí jazyk	3,60%	3,60%	0%
Málo dětí	3,60%	3,60%	0%
Spolupráce s obcí	7,10%	0%	0%
Nedostatek finančních prostředků	7,10%	3,60%	-3,50%
Skladba učitelského sboru	3,60%	0%	-3,60%
Spojené ročníky	35,70%	14,30%	-21,40%

Tabulka 46-Shrnutí odpovědí rodičů na otevřenou otázku „**Slabé stránky školy**“

Devět odpovědí na otázku č. 25 „Slabé stránky školy“ je seřazeno podle největších nedostatků školy, které uvedli rodiče.

Z analýzy dotazníku pro rodiče můžeme vyvodit pro rok 2010, že polovina rodičů se zapojuje do organizování různých školních akcí, díky kterým se zkvalitnily vztahy mezi učiteli a rodiči.

Rodiče v roce 2010 pozitivně hodnotili nejen aktivity mimo školu, ale i zvyšování celkové úrovně školy. Za velmi pozitivní zaznamenali právě spolupráci mezi školou a rodiči, dobrou komunikaci, informovanost o dění ve škole, kladný přístup k dětem a vstřícné jednání učitelů. Téměř všichni rodiče jsou s prací učitelů spokojeni a uvádějí, že škola dává lepší základy pro další vzdělávání jejich dětí, což ovlivňuje kvalitu vzájemných vztahů. Více než polovina všech dotázaných rodičů vnímá lepší atmosféru při návštěvě školy.

V otevřených otázkách dotazníku rodiče lépe posuzovali školní aktivity pro děti, dobré vztahy s rodiči, spolupráci rodičů se školou, moderní vybavení učeben, mimoškolní akce pro rodiče a děti, komunikaci s rodiči, výuku, způsoby výuky, učitele, vztahy mezi dětmi a kladný přístup učitelů k dětem.

Potěšující je fakt, který vyplynul z otázky č. 25, a to, že na málotřídní škole rodiče již nevnímají spojené ročníky jako negativum školy. Z odpovědí výše uvedené otázky můžeme konstatovat, že nejenom rodiče nejsou příliš spokojeni se vzhledem školy (viz příloha č. 7), stravováním ve školní jídelně a jako nedostatek školy vnímají skutečnost, že na škole nefunguje ryze chlapecký kroužek.

7.5 Diskuze k výsledkům šetření

Z analýzy dotazníků posuďme vztahy mezi školou, rodiči a žáky. Ze zjištění ověříme domněnky, zda se v průběhu let 2006 až 2010 zkvalitnilo pozitivní školní klima na málotřídní škole v Louce.

Nejvíce nám může potvrdit vzrůstající tendence kladných vztahů mezi školou a rodiči otázka č. 1, ve které v roce 2010 hodnotilo o 57,70% více rodičů pozitivní atmosféru, kterou vnímají při návštěvě školy. Škola disponuje kvalitními vztahy s rodiči. Ke kladné atmosféře školy přispívá otevřená **vzájemná spolupráce**.

V roce 2010 rodiče posoudili aktivity školy o 16,40% více, než tomu bylo v roce 2006. Zvyšující se aktivity školy kladou i mnohem větší nároky na volný čas učitelů.

V roce 2010 uvedlo 57,10% rodičů zkvalitnění vztahů díky jejich účasti na školních akcích. Rodiče se podílejí při organizování různých mimoškolních aktivit nejen pro děti, ale i pro ně samotné. Příkladem můžeme uvést Den dětí, ples školy, víkendové ukončení školního roku, noc ve škole pro vítěze celoroční školní hry, turnaj v bowlingu pro rodiče, účast pedagogů a rodičů na majálesu. Dále můžeme uvést pasování „plesáků“=organizátorů plesu, různé exkurze, „vánoční dílničky“, „posezení u táboráku“...(viz příloha č. 8). Do příprav školních akcí se aktivně zapojuje 50,00% rodičů. Rodiče by neměli vnímat pedagoga jenom jako učitele, který vyučuje a vychovává jejich děti, ale jako člověka s celou jeho osobností.

O 7,20% více rodičů v roce 2010 uvedlo za silnou stránku školy **komunikaci**. Správná komunikace patří mezi nejdůležitější aspekty při formování vztahů. Důkazem „vážnoucí“ komunikace mezi školou a školní jídelnou je větší nespokojenost rodičů i žáků. Tento fakt lze posoudit z otevřené otázky č. 25, ve které měli rodiče možnost uvést slabé stránky školy.

V roce 2010 se navýšily odpovědi rodičů o velmi kladných pocitech při jednání s pracovníky školy, a to o 12,50%. Další výpověď rodičů o vzrůstajících pozitivních vztazích mezi nimi a školou.

Rodiče udávají ve svých odpovědích stoprocentní **informovanost** o dění ve škole, což rovněž nese velký podíl na tvorbě kladných vztahů mezi školou a rodiči. Informace jsou rodičům předávány formou třídních schůzek, konzultačních hodin, neformálních setkání a při osobním kontaktu ve škole. O 9,80% více rodičů uvedlo možnost kdykoliv konzultovat s učiteli otázky týkající se jejich dětí. **Vstřícnost učitelů** rovněž podporuje pozitivní vztahy.

V roce 2010 o 18,20% více rodičů udává spokojenost se vzděláváním svých dětí a 92,90% rodičů **kladně hodnotí práci učitelů**. Práce učitelů je rodiči pozitivně posuzována nejen ve vzdělávacím procesu, ale i v mimoškolních aktivitách. 96,40% rodičů uvádí účast na kvalitně pořádaných akcích (viz příloha č. 9). Při mimoškolních aktivitách dochází k bližšímu poznávání učitelů a rodičů a k utužování vzájemných vztahů.

V roce 2010 se navýšily o 24,30% odpovědi rodičů o zvyšující se celkové úrovni školy.

Rodiče jsou více spokojeni s naší málotřídní školou, což můžeme doložit faktem, že v otevřené otázce č. 24 z roku 2010 daleko více uvedli silných stránek školy.

Ze silných stránek školy procentuálně nejvíce zaznamenali ve svých odpovědích pořádání školních aktivit pro děti, dobré vztahy s rodiči, zájmové kroužky, spolupráce škola-rodina, moderní vybavení učeben a mimoškolní akce pro rodiče a děti. Celková tabulka s odpověďmi rodičů je uvedena v podkapitole 11.3.1, ve které lze najít a porovnat silné stránky školy. Rodiče jsou aktivní i v nápomoci při modernizaci vzhledu učeben a přilehlých prostor školy jako sponzoři. Díky jejich aktivitám byla zmodernizována počítačová učebna, spolupodíleli se na koupi interaktivních tabulí do všech tříd v naší málotřídní škole a vybudování sportovního hřiště v areálu školy.

Ve výzkumu uvedli mnohem méně slabých stránek školy. Za velmi pozitivní lze doložit fakt, že za slabé stránky školy rodiče již méně posuzují spojené ročníky. Práce učitelů ve spojených ročnících je náročná a záleží na schopnostech a přístupu pedagoga.

Je vidno, že rodičům záleží i na vzhledu školy, což můžeme doložit jejich názory, které zaznamenali jako slabé stránky školy. V roce 2010 o 17,80% více rodičů uvedlo za slabou stránku odkládající rekonstrukci školy. Obec Louka, coby zřizovatel školy, vyvíjí aktivity s cílem získání financí pro opravu školní budovy, ale dnešní společnost si neuvědomuje význam málotřídních škol pro formování osobnosti dítěte. Ne nadarmo jsou školy málotřídní označovány za školy rodinného typu.

Nesmíme opomenout **vztahy a spokojenost žáků** v naší škole.

V roce 2010 vzrostla důvěra žáků vůči pedagogům o 19,60% a 91,00% žáků se učitelům svěřuje se svými zážitky. V otevřené otázce „Co se ti ve škole líbí?“ uvedli „hodné paní učitelky“ a všichni žáci uvádějí spravedlnost paní učitelek. Jejich odpovědi potvrzují **pozitivní vztahy mezi žáky a pedagogy**.

97,00% žáků udává kamarádství i v jiných třídách a 84,80% žáků vypovědělo, že v naší škole nejsou žáci, ze kterých by měli obavy. Tyto odpovědi potvrzují jeden z kladů spojených ročníků, ve kterých starší žáci pomáhají svým mladším spolužákům. Vyskytlo se ale 15,20% žáků, kteří zaznamenali obavy a strach z některých spolužáků. I když se nejedná o velké procento výpovědí, učitelé musí zvýšit pozornost patologickým jevům a pokusit se zjistit důvody výpovědí žáků. Přehlížení a neřešení by mohlo vyústit v pozdější době v šikanu. I přes tuto skutečnost můžeme z odpovědí vyvodit **hezké vztahy mezi žáky**.

Žáci jsou v roce 2010 více spokojeni se školním prostředím a všichni rádi navštěvují naši školu. O 4,20% více žáků se vždycky těší do školy a o 9,40% více se jich většinou do školy těší. 13,60% méně žáků se bojí, že nebude umět, což je velké pozitivum pro spokojenost žáků ve škole.

Žáci jsou vnímaví na celkové klima školy. V otevřené otázce „Co se ti ve škole líbí?“ se žáci soustředili na vybavení školy (interaktivní tabule, školní hřiště, školní družina, lavice, různé pomůcky, třídy, tělocvična, počítače), vztahy (hodné paní učitelky, kamarádi, křeček Hugo), školní akce (oslav Dne dětí, školní výlety, příprava školního plesu- (viz příloha č. 10), výuku (matematika, tělocvik, informatika, anglický jazyk, výtvarná

výchova, pracovní činnost), zájmové kroužky (viz příloha č. 11). 6,10% žáků uvedlo legraci, což je velmi důležité pro pohodové chvíle ve škole.

Žákům se v roce 2010 ve škole nelíbila okna (12,10%), zastaralé toalety (6,10%), nucení do jídla ve školní jídelně (3,00%), školní služba (3,00%), testy (3,00%) a spojené ročníky (3,00%).

V roce 2010 by žáci ve škole změnili okna (27,30%), nic by neměnili (21,20%), fasádu na škole (9,10%), toalety (9,10%), tělocvik na 4 hodiny v týdnu (6,10%), velikost tříd (3,00%), méně úkolů (3,00%) a jídla ve školní jídelně (3,00%). U otevřené otázky můžeme pozorovat, jak děti mohou přebírat názory svých rodičů.

Domnívám se, že kdyby vztahy mezi školou a rodiči byly negativní, názory rodičů na učitele by žáci lehce převzali a pozitivní klima školy z pozice vztahů by bylo ohrožováno.

Z odpovědí žáků i rodičů s radostí ale můžeme konstatovat, že na naší málotřídní škole panují kladné vztahy mezi školou, rodiči a žáky, které jsou jedním z faktorů pozitivního školního klimatu.

Výzkum na naší škole byl pro mne i mé kolegyně velkým přínosem a měl by být s odstupem několika let znovu proveden. Můžeme se vždy jen domnívat, jak se žáci ve škole cítí, jak rodiče vnímají klima školy, ale výsledky dotazníků jsou vždy směrodatné.

V závěru diskuze můžeme konstatovat, že úvodní **domněnka o zvyšujícím se pozitivním klimatu naší málotřídní školy se potvrdila** a zároveň z odpovědí žáků i rodičů jsme shledali **vliv kladných vztahů na spokojenost žáků se školním prostředím**.

Bylo by vhodné pro další šetření upravit otázku č. 1 a otázku č. 7, díky nevhodné formulaci pro žáky prvního stupně základní školy.

ZÁVĚR

V konečné fázi diplomové práce uvedme fakta, která vzešla z výpovědí rodičů a žáků.

Rodiče nejvíce vnímali a kladně hodnotili v průběhu let 2006 až 2010 vzestup oblíbených školních aktivit pro děti i mimoškolních akcí pro rodiče a děti, které pořádá naše škola. Dle rodičů se dobré vztahy se školou vyvíjely i díky účasti a spolupořádání školních akcí. Lépe hodnotili práci zájmových kroužků.

Při aktivitách se kolektiv dětí, učitelů i rodičů utužil a rodiče se více zapojili do dění školního života, o kterém byli dostatečně informováni. Měli přehled o škole, pozitivně hodnotili vybavení učeben, ale zároveň označili za negativum odkládající rekonstrukci školy. Téměř všichni zaznamenali spokojenost s prací pedagogů, kteří při výuce dávali dětem pevné základy pro další vzdělávání.

Menší nespokojenost ze strany rodičů byla zaznamenána se stravou ve školní jídelně a s výukou anglického jazyka.

I přes výše uvedené skutečnosti kladně hodnotili celkově zvyšující se úroveň školy i pozitivní atmosféru při osobním jednání ve škole.

Žáci taktéž lépe posuzovali školní akce a téměř všichni se jich účastnili. Nejen při akcích, ale i ve škole se blíže poznávali a uvedli kamarádství i v jiných ročnících. Lépe posuzovali výběr zájmových kroužků.

Podle všech žáků jsou pedagogové v hodnocení spravedliví a připravují zajímavou výuku. Vzrostla oblíbenost a důvěra pedagogů. Většina žáků uvedla, že paní učitelky je chválí za jejich výkony spíše někdy. Pochvala je důležitá pro rozvoj osobnosti, působí na žáka motivačně, ale musíme k ní přistupovat citlivě, aby neztratila svůj původní význam. Do školy žáci chodí rádi a za dobu čtyř let se zvýšila jejich sebedůvěra.

Žáci lépe posuzovali vybavení školy, naopak uvedli, že se jim nelíbí stará okna na školní budově.

Byli spokojeni s pobytem ve školní družině,

Atmosféru ve školní jídelně vnímali lépe, ale se stravou byli méně spokojeni.

V závěru diplomové práce mohu díky výzkumnému šetření potvrdit domněnky, které jsem uvedla v úvodu mé diplomové práce.

Na naší málotřídní škole se v průběhu let 2006 až 2010 zkvalitnily vztahy mezi žáky, školou a rodiči. Výzkum potvrdil pozitivní klima školy.

Diplomová práce byla pro mne přínosná, jelikož jsem si prohloubila teoretické poznatky, které se mnohdy ztotožňovaly s mou praxí ve školství.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- BARTONÍČEK, R. Když vejdete do školy v Louce. *Krajem svatého Antonínka: časopis Ostrožska a Horňácka*. Leden-únor 2011, č. 19, s. 23.
- BARTONÍČEK, R. Taková rodinná škola: Byli jsme se podívat v Základní škole v Louce. *Krajem svatého Antonínka: časopis Ostrožska a Horňácka*. Červenec-srpen 2010, č. 16, s. 25.
- BARTONÍČEK, R. Když škola nezačíná 1. září. *Krajem svatého Antonínka: časopis Ostrožska a Horňácka*. Září-říjen 2010, č. 17, s. 43.
- BĚLOHLÁVEK, F.: *Organizační chování*. Rubico, Olomouc 1996
- ČÁP, J. *Psychologie výchovy a vyučování*. Praha: Univerzita Karlova, vydavatelství Karolinum, 1997. Činnosti, psychické procesy a stavy, s. 23. ISBN 80-7066-534-3.
- ČÁP, J. *Psychologie výchovy a vyučování*. Praha: Univerzita Karlova, vydavatelství Karolinum, 1997. Činnosti, psychické procesy a stavy, s. 35. ISBN 80-7066-534-3.
- ČÁP, J; MAREŠ, J. *Psychologie pro učitele*. vyd.1. Praha: Portál, s.r.o., 2001. Klima školní třídy, s. 565-580. ISBN 80-7178-463-X.
- ČÁP, J; MAREŠ, J. *Psychologie pro učitele*. vyd.1. Praha: Portál, s.r.o., 2001. Klima školní třídy, s. 581-596. ISBN 80-7178-463-X.
- ČÍHALOVÁ, E; MAYER, I. *Jak rozvíjet komunikaci a spolupráci: zkušenosti z praxe na 1. stupni ZŠ*. vyd. první. Praha 5 : Agentura STROM, 1998. Komunikace učitel-žák a žák-učitel, s. 13-14. ISBN 80-86106-06-3.
- Česko. Zákon č. 561/2004 SB., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání: §168. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2. září 2008, částka 103, s. 4887.
- Česko. 83/1990 Sb. Zákon ze dne 27. března 1990 o sdružování občanů. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 27. březen 1990, 19, s. 369.
- FONTÁNA, D. *Psychologie ve školní praxi*. vyd. první. Praha 8: Portál, 1997. Sociální interakce, vztah učitel-dítě a osobnost učitele, s. 275-377. ISBN 80-7178-063-4.
- GRECMANOVÁ, H. *KLima školy*. Olomouc: Nakladatelství Hanex, 2008. Typy klimatu školy, s. 79-80. ISBN 978-80-7409-010-3.
- HAVLÍK, R; KOŤA, Jaroslav. *Sociologie výchovy a školy*. vyd.1. Praha: Portál, s. r. o., 2002. Profese učitele, s. 151-166. ISBN 80-7178-635-7.

- HAVLÍK, R; KOŤA, J. *Sociologie výchovy a školy*. vyd.1. Praha: Portál, 2002. Rodina, výchova a vzdělávání, s. 67-79. ISBN 80-7178-635-7.
- HELUS, Z. *Sociální psychologie pro pedagogy*. vyd. 1. Praha 7 : Grada Publishing, a.s., 2007. K vymezování pojmu socializace a jeho psychologickému významu, s. 71. ISBN 978-80-247-1168-3.
- HELUS, Z. *Sociální psychologie pro pedagogy*. vyd.1. Praha 7 : Grada Publishing,a.s., 2007. Ovlivňování klimatu školní třídy, s. 249-256. ISBN 978-80-247-1168-3.
- HELUS, Z. *Sociální psychologie pro pedagogy*. vyd.1. Praha 7 : Grada Publishing,a.s., 2007. odolnost učitele vůči zátěžím/stresu, s. 258-261. ISBN 978-80-247-1168-3.
- HOLT, J.: *Proč děti neprospívají?*. Agentura STROM, Praha 1994, s. 118
- HOLOUŠOVÁ, D.; KROBOTOVÁ, M. *Diplomové a závěrečné práce*. Olomouc: Univerzita Palackého, 2002. 1. vydání s. ISBN 80-244-0458-3.
- JEŽEK, S. Psychosociální klima školy. In MAREŠ, Jiří. *Diagnostika sociálního klimatu školy*. 2003. Brno: Grantová agentura ČR, 2003. s. 32-74. ISBN 80-86633-13-6.
- KYRIACOU, CH. *Klíčové dovednosti učitele: cesty k lepšímu vyučování*. vyd.2. Praha: Portál, s. r. o., 2004. Klima třídy, s. 79-94. ISBN 80-7178-965-8.
- LAŠEK, J. *Sociálně psychologické klima školních tříd a školy*. vyd. druhé. Hradec Králové: Gaudeamus, 2001. Sociálně psychologický pohled na učitele, s. 26-35. ISBN 978-80-7041-699-2.
- LAŠEK, J. *Sociálně psychologické klima školní třídy a školy*. vyd. druhé. Hradec Králové: Gaudeamus, 2001. Klima třídy, s. 36-37. ISBN 978-80-7041-699-2.
- LAŠEK, J. *Sociálně psychologické klima školní třídy a školy*. vyd. druhé. Hradec Králové: Gaudeamus, 2001. Sociálně psychologický pohled na školní třídu, s. 8-13. ISBN 978-80-7041-699-2.
- LAZAROVÁ, B. *První pomoc při řešení výchovných problémů: poradenské minimum pro učitele*. vyd. 1. Praha 5 : Agentura Strom, 1998. O rozmluvách s rodiči, s. 47-51. ISBN 80-86106-00-4.
- MAREŠ, J.: Morální, etické a sociální aspekty školního klimatu. In: Ježek, S. (Ed.) *Psychosociální klima školy II*. Brno, MSD, s. r. o. 2004:4-36. ISBN 80-866633-13-6
- MAREŠ, J; KŘIVOHLAVÝ, J. *Sociální a pedagogická komunikace ve škole*. vyd.1. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, n. p. 1990. Sociální interakce, s. 117-137. ISBN 80-04-21854-7.

- MAREŠ, J; KŘIVOHLAVÝ, J. *Sociální a pedagogická komunikace ve škole*. vyd.1. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, n. p., 1990. Pedagogická komunikace, s. 29-54. ISBN 80-04-21854-7.
- MAREŠ, J; KŘIVOHLAVÝ, J. *Sociální a pedagogická komunikace ve škole*. vyd.1. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, n. p., 1990. Pedagogická komunikace, s. 9. ISBN 80-04-21854-7.
- NELEŠOVSKÁ, A.: *Pedagogická komunikace v teorii a praxi: význam komunikace, vztah učitele k žákovi, komunikace ve škole, ukázky*. vyd.1. Praha 7 : Grada Publishing,a.s., 2005. 172 s. ISBN 80-247-0738-1.
- POL, M. LAZAROVÁ, B. *Spolupráce učitelů-podmínka rozvoje školy: řízení spolupráce, konkrétní formy a nástroje*. vyd.1. Praha 5 : Agentura Strom, 1999. K součastem spolupracující školy, s. 14-18. ISBN 80-86106-07-1.
- POL, M; LAZAROVÁ, B. *Spolupráce učitelů-podmínka rozvoje školy: řízení spolupráce, konkrétní formy a nástroje*. vyd.1. Praha 5 : Agentura Strom, 1999. Klima spolupráce, s. 16-18. ISBN 80-86106-07-1.
- PRŮCHA, J. *Učitel: současné poznatky o profesy*. 1.vyd. Praha: Portál, 2002. Charakteristika učitelské profese, s. 17-32. ISBN 80-7178-621-7.
- PRŮCHA, J. *Učitel: Současné poznatky o profesi*. vyd.1. Praha 8 : Portál, s.r.o., 2002. Předmluva, s. 7. ISBN 80-7178-621-7.
- PRŮCHA, J. *Učitel: současné poznatky o profesi*. vyd.1. Praha 8 : Portál, s.r.o., 2002. Pracovní pole učitelů: edukační a související činnosti, s. 33-43. ISBN 80-7178-621-7.
- PRŮCHA, J. *Učitel: současné poznatky o profesi*. 1. vyd. Praha: Portál, 2002. Myšlenky a postoje učitelů, s. 45-63. ISBN 80-7178-621-7.
- PRŮCHA, J. *Přehled pedagogiky: úvod do studia oboru*. vyd.1. Praha 8 : Portál, s. r. o., 2000. Rodiče a škola, s. 170. ISBN 80-7178-399-4.
- VÁGNEROVÁ, M. *Vývojová psychologie: dětství, dospělost, stáří*. vyd. 1. Praha 8 : Portál, s. r. o., 2000. Školní věk, s. 149-208. ISBN 80-7178-308-0.

SEZNAM INTERNETOVÝCH ODKAZŮ

KRČÁL, M. *Http://www.citace.com* [online]. 2004 [cit. 2010-17.11.]. Generátor. Dostupné z WWW: <<http://www.citace.com/generator.php?druh=8&ukol=1>>.

PRŮCHA, J. *Http://www.rodina.cz* [online]. 2000-11-1 [cit. 2011-01-11]. Co čeká škola od rodičů a naopak?. Dostupné z WWW: <<http://www.rodina.cz/clanek444.htm>>.

MAREŠ, J. *Sociální klima školní třídy* [online]. Hradec Králové: Lékařská fakulta UK v Hradci Králové, 1998 [cit. 2010-11-13]. Dosavadní domácí výzkumy, Dostupné z WWW: <<http://www.klima.pedagogika.cz>>.

JEŽEK, S; MAREŠ, J; MAREŠ, J. *http://www.klima.pedagogika.cz* [online]. 2003-2005 [cit. 2010-11-13]. Dostupné z WWW: <<http://www.pedagogika.klima.cz>>.

KOŤÁTKOVÁ, S. Učitelé vytvářejí školní klima. *Informatorium*. 2006, 3-8, č. 3, s. 1-2. Dostupný také z WWW: <<http://www.portal.cz>>.

GRECMANOVÁ, H. *Http://www.dum.rvp.cz/z/124/vliv-prostredi-skoly-na-jeji.klima.html* : *http://clanky.rvpclanek/o/z/124/vliv-prostredi-skoly-na-jeji.klima.html* [online]. 11. 11. 2004 [cit. 2010-11-13]. Dostupné z WWW: <<http://www.pedagogika.klima.cz>>.

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1- tabulka grafu č.1	- 45 -
Tabulka 2 – tabulka grafu č.2.....	- 46 -
Tabulka 3 – tabulka grafu č.3.....	- 47 -
Tabulka 4– tabulka grafu č.4.....	- 48 -
Tabulka 5 – tabulka grafu č.5.....	- 49 -
Tabulka 6 – tabulka grafu č.6.....	- 50 -
Tabulka 7 – tabulka grafu č.7.....	- 51 -
Tabulka 8 - tabulka grafu č.8.....	- 52 -
Tabulka 9 - tabulka grafu č.9.....	- 53 -
Tabulka 10 - tabulka grafu č.10	- 54 -
Tabulka 11 - tabulka grafu č.20	- 64 -
Tabulka 12 - tabulka grafu č.21	- 65 -
Tabulka 13 - tabulka grafu č.22	- 66 -
Tabulka 14 - tabulka grafu č.23	- 67 -
Tabulka 15 - tabulka grafu č.24	- 68 -
Tabulka 16 - tabulka grafu č.25	- 69 -
Tabulka 17 - tabulka grafu č. 28	- 77 -
Tabulka 18 - tabulka grafu č. 29	- 78 -
Tabulka 19 - tabulka grafu č. 30	- 79 -
Tabulka 20 - tabulka grafu č. 31	- 80 -
Tabulka 21 - tabulka grafu č. 32	- 81 -
Tabulka 22 - tabulka grafu č. 33	- 82 -
Tabulka 23 - tabulka grafu č. 34	- 83 -
Tabulka 24 - tabulka grafu č. 35	- 84 -
Tabulka 25 - tabulka grafu č. 36	- 85 -
Tabulka 26 - tabulka grafu č. 37	- 86 -
Tabulka 27 - tabulka grafu č. 38	- 87 -
Tabulka 28 - tabulka grafu č. 39	- 88 -
Tabulka 29 - tabulka grafu č. 40	- 89 -
Tabulka 30 - tabulka grafu č. 41	- 90 -
Tabulka 31 - tabulka grafu č. 42	- 91 -
Tabulka 32 - tabulka grafu č. 43	- 92 -
Tabulka 33 - tabulka grafu č. 44	- 93 -
Tabulka 34 – tabulka grafu č. 45	- 94 -
Tabulka 35 - tabulka grafu č. 46	- 95 -
Tabulka 36 - tabulka grafu č.47	- 96 -
Tabulka 37 - tabulka grafu č.48	- 97 -
Tabulka 38 - tabulka grafu č. 58	- 106 -
Tabulka 39 - tabulka grafu č. 59	- 107 -
Tabulka 40 - tabulka grafu č. 60	- 108 -
Tabulka 41 - tabulka grafu č.61	- 109 -
Tabulka 42 - tabulka grafu č. 62	- 110 -
Tabulka 43 - tabulka grafu č. 63	- 111 -
Tabulka 44 - tabulka grafu č.64	- 112 -
Tabulka 45-Shrnutí odpovědí rodičů na otevřenou otázku „Silné stránky školy“	- 113 -
Tabulka 46-Shrnutí odpovědí rodičů na otevřenou otázku „Slabé stránky školy“	- 114 -

SEZNAM GRAFŮ

Graf 1 – odpovědi žáků na otázku č.1	- 45 -
Graf 2 – odpovědi žáků na otázku č.2	- 46 -
Graf 3 - odpovědi žáků na otázku č.3	- 47 -
Graf 4 - odpovědi žáků na otázku č.4	- 48 -
Graf 5 - odpovědi žáků na otázku č.5	- 49 -
Graf 6 - odpovědi žáků na otázku č.6	- 50 -
Graf 7 - odpovědi žáků na otázku č.7	- 51 -
Graf 8 - odpovědi žáků na otázku č.8	- 52 -
Graf 9 - odpovědi žáků na otázku č.9	- 53 -
Graf 10 - odpovědi žáků na otázku č.10	- 54 -
Graf 11 - odpovědi žáků na otázku č.11	- 55 -
Graf 12 - odpovědi žáků na otázku č.12	- 56 -
Graf 13 - odpovědi žáků na otázku č.13	- 57 -
Graf 14 - odpovědi žáků na otázku č.14	- 58 -
Graf 15 - odpovědi žáků na otázku č.15	- 59 -
Graf 16 - odpovědi žáků na otázku č.16	- 60 -
Graf 17 - odpovědi žáků na otázku č.17	- 61 -
Graf 18 - odpovědi žáků na otázku č.18	- 62 -
Graf 19 – odpovědi žáků na otázku č.19	- 63 -
Graf 20 - odpovědi žáků na otázku č.20	- 64 -
Graf 21 - odpovědi žáků na otázku č.20 (pokračování)	- 65 -
Graf 22 - odpovědi žáků na otázku č.20 (pokračování)	- 66 -
Graf 23 - odpovědi žáků na otázku č.20 (pokračování)	- 67 -
Graf 24 - odpovědi žáků na otázku č.20 (pokračování)	- 68 -
Graf 25 - odpovědi žáků na otázku č.21	- 69 -
Graf 26 - odpovědi žáků na otázku č.22	- 71 -
Graf 27 - odpovědi žáků na otázku č.22 (pokračování)	- 72 -
Graf 28 – odpovědi rodičů na uzavřenou porovnávací otázku č. 1	- 77 -
Graf 29 - odpovědi rodičů na uzavřenou porovnávací otázku č. 2	- 78 -
Graf 30 - odpovědi rodičů na uzavřenou porovnávací otázku č. 3	- 79 -
Graf 31 - odpovědi rodičů na uzavřenou porovnávací otázku č. 4	- 80 -
Graf 32 - odpovědi rodičů na uzavřenou porovnávací otázku č. 5	- 81 -
Graf 33 - odpovědi rodičů na uzavřenou porovnávací otázku č. 6	- 82 -
Graf 34 - odpovědi rodičů na uzavřenou porovnávací otázku č. 7	- 83 -
Graf 35 - odpovědi rodičů na uzavřenou porovnávací otázku č. 8	- 84 -
Graf 36 - odpovědi rodičů na uzavřenou porovnávací otázku č. 9a	- 85 -
Graf 37 - odpovědi rodičů na uzavřenou porovnávací otázku č. 9b	- 86 -
Graf 38 - odpovědi rodičů na uzavřenou porovnávací otázku č. 9c	- 87 -
Graf 39 - odpovědi rodičů na uzavřenou porovnávací otázku č. 9d	- 88 -
Graf 40 - odpovědi rodičů na uzavřenou porovnávací otázku č. 9e	- 89 -
Graf 41 - odpovědi rodičů na uzavřenou porovnávací otázku č. 9f	- 90 -
Graf 42 - odpovědi rodičů na uzavřenou porovnávací otázku č. 9g	- 91 -
Graf 43 - odpovědi rodičů na uzavřenou porovnávací otázku č. 9h	- 92 -
Graf 44 - odpovědi rodičů na uzavřenou porovnávací otázku č. 10	- 93 -
Graf 45 – odpovědi rodičů na uzavřenou porovnávací otázku č. 11	- 94 -
Graf 46 - odpovědi rodičů na uzavřenou porovnávací otázku č. 12	- 95 -
Graf 47 - odpovědi rodičů na uzavřenou porovnávací otázku č. 13	- 96 -
Graf 48 - odpovědi rodičů na uzavřenou porovnávací otázku č. 14	- 97 -
Graf 49 - odpovědi rodičů na uzavřenou otázku č. 15	- 98 -

Graf 50 - odpovědi rodičů na uzavřenou otázku č. 16	- 99 -
Graf 51 - odpovědi rodičů na uzavřenou otázku č. 17	- 100 -
Graf 52 - odpovědi rodičů na uzavřenou otázku č. 18	- 101 -
Graf 53 - odpovědi rodičů na uzavřenou otázku č.19	- 102 -
Graf 54 - odpovědi rodičů na uzavřenou otázku č. 20	- 103 -
Graf 55 - odpovědi rodičů na uzavřenou otázku č. 21	- 104 -
Graf 56 - odpovědi rodičů na uzavřenou otázku č. 22	- 104 -
Graf 57 - odpovědi rodičů na uzavřenou otázku č. 23	- 105 -
Graf 58 - odpovědi rodičů na otevřenou porovnávací otázku č. 24	- 106 -
Graf 59 - odpovědi rodičů na otevřenou porovnávací otázku č. 24 (pokračování)....	- 107 -
Graf 60 - odpovědi rodičů na otevřenou porovnávací otázku č. 24 (pokračování)....	- 108 -
Graf 61 - odpovědi rodičů na otevřenou porovnávací otázku č. 24 (pokračování)....	- 109 -
Graf 62 - odpovědi rodičů na otevřenou porovnávací otázku č.25	- 110 -
Graf 63 - odpovědi rodičů na otevřenou porovnávací otázku č. 25 (pokračování)....	- 111 -
Graf 64 - odpovědi rodičů na otevřenou porovnávací otázku č. 26	- 112 -

ANOTACE

Jméno a příjmení:	Helena Handlová
Katedra nebo ústav:	Katedra psychologie a patopsychologie
Vedoucí práce:	doc. PhDr. Alena Petrová, Ph.D.
Rok obhajoby:	2011

Název práce:	Vztahy škola-rodina-žák v kontextu školního klimatu na málotřídní škole
Název v angličtině:	School-family-pupil relationships in the context of school climate in a small school
Anotace práce:	Diplomová práce je zaměřena na vztahy školy s rodiči, učitelů se žáky na málotřídní škole a jejich vliv na pozitivní školní klima. Součástí výzkumu bylo i porovnávání dotazníkového šetření z roku 2006 s dotazníkovým šetřením z roku 2010. Výzkum byl založen na metodě dotazníku a analýzou bylo zjištěno, že kladné vztahy mezi školou a rodiči pozitivně ovlivňují školní klima k prospěchu výchovy a vzdělání žáků. Výsledky byly často v souladu s poznatky odborné literatury.
Klíčová slova:	Sociální interakce, osobnost učitele, osobnost žáka, vedení školy, vztahy mezi žáky, vztahy mezi učitelem a žákem, školní klima, třídní klima
Anotace v angličtině:	The thesis deals with school-parent and teacher-pupil relationships in a small school and their positive impact on school climate. As part of the research, the thesis compares a questionnaire from 2006 with one from 2010. An analysis of the data shows that positive relationships between the school and the parents positively influence the school climate to the benefit of the pupils' education. The results were often consistent with the findings in professional literature.
Klíčová slova v angličtině:	Social interaction, teacher's personality, pupil's personality, school management, pupil-pupil relationships, teacher-pupil relationships, school climate, classroom environment
Přílohy vázané v práci:	27 stran příloh
Rozsah práce:	130 stran
Jazyk práce:	Čeština

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha č. 1 : Článek z časopisu Krajem svatého Antonínka č.16/2010
„Taková rodinná škola“

Příloha č. 2: Dotazník pro žáky a dotazník pro rodiče

Příloha č. 3: Článek z časopisu Krajem svatého Antonínka č.17/2010
„Když škola nezačíná 1. září“

Příloha č. 4: Fotodokumentace- školní fotbalový turnaj

Příloha č. 5: Fotodokumentace-Miss aerobic

Příloha č. 6: Výpomoc rodičů škole

Příloha č. 7: Článek z časopisu Krajem svatého Antonínka č.19/2010
„Když vejdete do školy v Louce“

Příloha č. 8: Fotodokumentace-společné aktivity žáků, učitelů a rodičů

Příloha č. 9: Fotodokumentace-společné akce učitelů a rodičů

Příloha č. 10: Fotodokumentace-Příprava výzdob na školní ples žáky ZŠ Louka

Příloha č. 11: Fotodokumentace-Zájmové kroužky při ZŠ Louka

Příloha č. 1

Článek z časopisu Krajem svatého Antonínka č.16/2010

Vzdělání a výchova

Taková rodinná škola

Byli jsme se podívat v Základní škole v Louce

Nejdříve bych měl napsat, že Základní škola v Louce je taková zvláštní škola. Zvláštní proto, že je ze všech škol, které znám, nejvíce domácká, rodinná a nevelká - 36 dětí od 1. do 5. třídy, větší děti na této škole už nenajdete. V čem je například taková „rodinná“? Dva příklady za všechny.

Takto jsem některé děti nafotil už po vyučování v jedné ze tříd. Zdá se mi, že děti na malých školách jsou přece jen tak nějak hodnější a vstřícnější.

První příklad: S ředitelem PhDr. Antonínem Mičkou se procházíme po škole a najednou potkáváme děti, které drží v ruce křečka, školního křečka, o kterého se pečlivě starají podle přesných pravidel. Druhý příklad: Jedu se podívat na setkání kantorů, děti a jejich rodičů, kteří se sešli na velké školní zahradě na

oslavě Dne dětí, kterou připravují pedagogové spolu s rodiči. Všude vládla příjemná atmosféra, děti se projížděly na koních, soutěžily, hrály hry, dospělí si povídali, opékali, hlídali své děti.

„Máme s rodiči perfektní spolupráci, několikrát do roku s nimi připravujeme společné akce, když

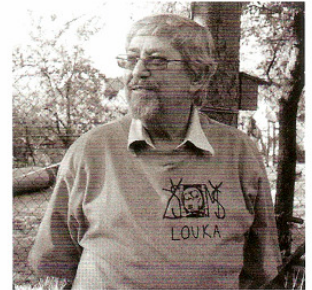
potřebujeme pomoc, vždy nám pomůžou, například při přípravě akce na zahradě přišli v týdnu se sekerkami a motorovou pilou, aby zahrada byla v pořádku,“ říká ředitel školy, který škole „šéfuje“ už 32 let.

„Myslím, že v současné době, kdy se říká, že nikdo nemá čas, je něco takového jako u nás spíš výjimečné,“ přidává se zástupkyně ředitele školy Helena Handlová a chválí celý učitelský sbor.

Zároveň s velkou radostí mluví o tom, že ke škole se hlásí nejen rodiče, kteří byli žáky školy, ale také některé děti z vyšších ročníků, které do školy chodily ještě nedávno.

„Kdyby tady zažily něco špatného, tak by se určitě ke škole tak nehlásily. Člověk se vrací tam, kde zažil něco pěkného a já jsem moc ráda, že na naši školu rádi vzpomínají a vrací se do ní,“ podotýká paní Handlová.

Zatím jsem psal spíše o oddechu, ale to proto, že rodinný „duch“ je

Ředitel školy v Louce PhDr. Antonín Mička v tričku školy při oslavě Dne dětí v zahradě školy.

tady opravdu silně cítit a možná by mohl sloužit i jako inspirace pro větší školy. A samotná výuka a výchova?

„Pracovní výkon dětí považuji za vynikající,“ tvrdí ředitel. *„Například z našich dětí, které se hlásí od páté třídy na gymnázium, se dostávají buď všichni zájemci, nebo většina.“*

A podobně příznivě hodnotí žáky také paní zástupkyně. *„Myslím, že máme hodně a slušně vychované dětičky, přece jen tady na vesnici a v malé škole jsou děti jiné.“*

Ve škole se také hodně věnují kroužkům, je jich tady hned několik – národopisný kroužek, taneční, keramika, hraní na flétnu, mažoretky...

Během návštěvy školy jsem prošel také všechny třídy. Nejsou zařízení nijak přepychově, prostory pro děti i učitele jsou spíše skromné, škola by určitě potřebovala rekonstrukci. Při této střídmosti mě ale velmi potěšila jedna věc – v každé třídě jsem viděl interaktivní tabuli, která umožňuje lepší výuku.

Škola v Louce je důkazem toho, že malé školy mají svůj velký smysl. A díky blízkým vztahům mezi učiteli, žáky a rodiči mají určitě dobrý vliv na to nejdůležitější – na výchovu dětí.

Na této fotografii můžete vidět, kolik rodičů, dětí a učitelů se zúčastnilo společného ukončení školního roku 2009-2010 v rekreačním středisku Dopravák na Smradávce. Na fotce přitom nejsou všichni, kteří takto pospolu víkend prožili, celkem jich bylo 72. Z toho 38 dospělých a 34 dětí! Na programu měli turistické výšlapy, projížd'ku na koních na ranči Nevada, sběr hřibků, turnaj tatínků v nohejbale, tenis, míčové hry, koupání, táboráky, opékání, zpívání při kytaře i noční stezku pro děti a maminky. „Ukončení školního roku se velmi zdařilo! Všem se, doufám, moc líbilo! Už se plánoval další, čtvrtý ročník!“ napsala mi nadšená zástupkyně ředitele školy, paní Helena Handlová.

Příloha č. 2

Dotazník pro žáky

Ahoj děti,

vytvořila jsme pro Vás tento dotazník, protože by nás zajímalo, co se Vám líbí a nelíbí na naší škole. Otázky si vždy velmi pozorně přečti. Zakroužkuj svou odpověď.

Neboj se odpovídat pravdivě, dotazník nebudeš podepisovat.

1. Líbí se ti prostředí školy?

ano, velmi   docela ano   nevím

2. Můžeš se zeptat učitelů, když něčemu nerozumíš?

ano, vždy   většinou ano   většinou ne   ne, nemůžu

3. Máš na výběr dostatek kroužků?

ano   ne

pokud NE, napiš, který kroužek ti chybí

4. Můžeš se svěřit učitelům, když máš nějaké problémy, trápení?

ano, můžu a využívám toho   ano, můžu, ale netroufám si

ne, nemůžu

5. Myslíš si, že dostáváš příliš domácích úkolů?

ano, moc   většinou ano   jenom občas

spíše, ne   ne, nikdy

6. Chutná ti jídlo v naší školní jídelně?

ano, vždycky   většinou ano   jenom občas
spíše ne   ne, nikdy

7. Cítíš se v naší školní jídelně dobře?

ano, vždycky   většinou ano   jenom občas
spíše ne   ne, nikdy

8. Chodíš rád (a) do školní družiny, baví tě, co tam děláte?

ano, baví   většinou ano   jenom někdy   většinou ne
ne, nechodím do školní družiny

9. Jsi ráda, že chodíš do této školy?

ano, jsem   ne, nejsem

Pokud ne, napiš proč? _____

10. S jakými pocity chodíš do školy?

vždycky se těším.....   většinou se těším   bojím se, že nebudu umět

11. Ve vyučování učitelé pro nás připravují i různé hry, křížovky, hádanky,
pracujeme na interaktivní tabuli...

ano, často   někdy   nikdy

12. Paní učitelky mě často chválí za můj výkon.

ano, často   někdy   nikdy

13. Učitelé jsou ke všem dětem spravedlivé.

ano, jsou spravedlivé .....spíše nejsou   nejsou

14. Ve škole mám spoustu kamarádů i z jiných tříd.

ano, mám   ano, ale jen ve třídě   kamarády nemám

15. Ve škole se řídíme pravidly, která jsme si sami určili.

ano, máme a řídíme se jimi   ano, máme, ale nedodržujeme je
pravidla jsme si sami neurčili

16. Paní učitelky pro nás připravují různé akce (např. Den dětí, vánoční besídka, Mikuláš, divadlo, ukončení školního roku...)

ano, připravují a účastním se jich   ano, ale na těchto akcích se neúčastním
ne, nepřipravují

17. Po prázdninách se těším do školy.

ano, těším se   moc se netěším   netěším se vůbec

18. Učitelům se může svěřit se svými zážitky.

ano a vyprávíme si o nich spolu   ano, ale stydím se
ne, nemají na mne čas

19. V naší škole jsou žáci, kterých se bojím.

ano, jsou   ne, nejsou

20. Napiš podle sebe, co se ti ve škole líbí.

21. Napiš podle sebe, co se ti ve škole nelíbí.

22. Kdybych mohl (a) v naší škole něco změnit, změnil (a) bych:

Dotazník pro rodiče

Vážení rodiče,

chtěla bych Vás požádat o vyplnění následujícího dotazníku, ze kterého budu posuzovat vývoj školního klimatu od roku 2006 do současnosti.

Všechny údaje, které v dotazníku poskytnete, budou zpracovány anonymně.

Vyplněný dotazník odevzdejte, prosím, do připravené uzavřené schránky v přízemí naší školy.

Mnohokrát děkuji za spolupráci.

Helena Handlová, ZŠ Louka

1. Je atmosféra školy, když ji navštívíte, podle Vás pozitivní?

- a) určitě ano
- b) spíše ano
- c) nevím, nedokážu posoudit
- d) spíše ne
- e) rozhodně ne

2. Máte dostatek informací o dění ve škole?

- a) ano mám
- b) ne, nemám
- c) nevím

3. Můžete jako rodič kdykoliv konzultovat s učiteli záležitosti týkající se Vašeho dítěte?

- a) určitě ano
- b) spíše ano
- c) ani ano, ani ne
- d) spíše ano
- e) rozhodně ne

4. Upřednostnil (a) byste slovní hodnocení před klasickým známkováním?
- a) ano – rozhodně upřednostni (a)
  - b) spíše ano
  - c) nevím, nejsem rozhodnut (a)
  - d) spíše ne
  - e) ne – jsem rozhodně proti slovnímu hodnocení
5. Jaký máte pocit z jednání s pracovníky školy?
- a) velmi kladný
  - b) spíše kladný
  - c) nevím
  - d) spíše záporný
  - e) velmi záporný
6. Mají učitelé důvěru Vašeho dítěte (Vašich dětí)?
- a) určitě ano
  - b) spíše ano
  - c) nevím
  - d) spíše ne
  - e) rozhodně ne
7. Dává, podle Vás, úroveň výuky na škole dětem pevné základy pro další vzdělávání?
- a) určitě dává
  - b) spíše dává
  - c) nevím, nedokážu posoudit
  - d) spíše nedává
  - e) rozhodně nedává

8. Jsou požadavky na znalosti úměrné schopnostem Vašeho dítěte?

- a) ano, jsou úměrné
- b) nevím
- c) ne, požadavky na mé dítě by měly být vyšší
- d) ne, požadavky na mé dítě by měly být nižší (je přetěžováno)

9. Zkuste, prosím, vyjádřit „ známku“ jako ve škole úroveň následujících položek.

(1- velmi spokojená, 2 – spíše spokojená, 3- průměr, 4 – spíše nespokojen (a), 5 – velmi nespokojen (a), 0 – nevím, nemohu posoudit)

- Nabídka zájmových kroužků 1 – 2 – 3 – 4 – 5 – 0
- Výuka angličtiny 1 – 2 – 3 – 4 – 5 – 0
- Školní družina 1 – 2 – 3 – 4 – 5 – 0
- Stravování 1 – 2 – 3 – 4 – 5 – 0
- Učební pomůcky 1 – 2 – 3 – 4 – 5 – 0
- Vzhled učeben (tříd) 1 – 2 – 3 – 4 – 5 – 0
- Kulturní program školy 1 – 2 – 3 – 4 – 5 – 0
- Aktivity mimo školu (výlety, exkurze, divadlo.) 1 – 2 – 3 – 4 – 5 – 0

10. Zvyšuje se podle Vašeho pohledu celková úroveň této školy?

- a) ano, zvyšuje se
- b) ne, úroveň se mi zdá stejná
- c) ne, úroveň spíše klesá
- d) nedokážu posoudit

11. Myslíte si, že přilehlé okolí školy je dostatečně využito pro potřeby školy?

- a) určitě ano
- b) spíše ne
- c) nevím
- d) spíše ano
- e) rozhodně ne

12. Uvítal (a) byste „Dny otevřených dveří“ na naší škole?

- a) ano
- b) ne
- c) nevím

13. Zúčastnil (a) byste se této akce?

- a) určitě ano
- b) spíše ano
- c) nevím
- d) spíše ne
- e) rozhodně ne

14. Uvítal (a) byste, kdyby naše škola byla zaměřena na:

(můžete zvolit více možností)

- a) matematiku
- b) český jazyk
- c) angličtinu
- d) vlastivědu
- e) přírodovědu
- f) počítače
- g) tělesnou výchovu
- h) výtvarnou a pracovní výchovu
- i) hudební výchovu
- j) nemám zájem o žádné zaměření

15. Na naší škole se pořádají zajímavé akce pro děti i pro nás rodiče.

- a) ano a účastníme se jich
- b) ano, ale neúčastníme se jich
- c) nevím, nemohu posoudit
- d) ne, nepořádají se

16. Aktivně se zapojuji při přípravách školních akcí:

- a) ano, zapojuji se
- b) rád (a) se zapojím
- c) ne, nezapojuji se
- d) neměl (a) jsem ještě příležitost
- e) nemám zájem

17. Na naší škole bych přivítal (a) více akcí pro rodiče a děti:

- a) ano, přivítal (a) bych více akcí
- b) jsem spokojen (a) s nabídkou akcí
- c) ne, nepřivítala bych

18. Školní akce se mně líbí:

- a) ano
- b) nemohu posoudit, neúčastním se jich
- c) ne

19. Školních akcí se svým dítětem (dětmi) účastním

- a) ano, účastním se všech
- b) jen některých
- c) neúčastním se jich

20. Díky školním akcím pro děti a rodiče se zkvalitnil vztah se mnou a učiteli:

- a) myslím, že ano
- b) nemohu posoudit
- c) ne

21. Jestliže bych byl (a) organizátorem některých školních akcí, očekával (a) bych upřednostnění mého dítěte:

- a) ano
- b) možná
- c) v žádném případě

22. Jsem spokojen (a) s prací učitelů ve škole:

- a) ano, jsem spokojen (a)
- b) spíše nejsem spokojen (a)
- c) ne, nejsem spokojen (a)

23. Uvažoval (a) jsem o přeložení mého dítěte do jiné školy:

- a) chci přeložit mé dítě na jinou školu
- b) ano, uvažoval (a) jsem
- c) ne, neuvažoval (a) jsem

V této části dotazníku se můžete rozepsat. (Pokud by Vám nestačily vymezené řádky, můžete využít prostor na zadní straně dotazníku. U dodatku, prosím, zapsat číslo dané otázky.)

24. Jaké jsou, podle Vás, silné stránky naší školy.

(co se nám daří, co děláme dobře, pro co máme dobré podmínky...)

---

25. Jaké jsou, podle Vás, slabé stránky naší školy.(co brzdí práci školy a její rozvoj, co nevytváří vhodné podmínky...)

---

26. Co můžete škole nabídnout ve smyslu spolupráce a podpory školy?
(např. zprostředkování exkurze, besedy, sponzorské dary, spolupráce při pořádání akcí školy atd.)

Ještě jednou mnohokrát děkuji za Váš čas strávený nad tímto dotazníkem.

Vaše názory náležitě zpracuji a porovnáám s názory rodičů z roku 2006.

Pokud máte jakékoliv připomínky, nápady, zde máte prostor.

Příloha č. 3

Článek z časopisu Krajem svatého Antonínka č.17/2010

„Když škola nezačíná 1. září“

Když škola nezačíná 1. září

Tady na fotografii si můžete prohlédnout děti z Louky, které měly oproti všem dětem jednu věééélikou výhodu - 1. září, v den zahájení školního roku, mohly s klidem ležet v posteli. A stejně tak mohly ležet i v dalších dnech.

Důvod? Havárie vodovodního potrubí. Sociální zařízení v malé škole nevydrželo, „zub času“ vykonal své dílo a ve škole vládla voda. Díky pomoci obce a řady ochotných lidí se ale podařilo vybudovat vše poničené nově a moderně, a tak děti mohly usednout do lavic v pondělí 6. září. Ještě předtím je čekalo milé přivítání a hezké setkání v jedné ze tříd - můžete se na něj podívat na www.slovackoDNES.cz.

Text a foto: RB

www.leader.ostrozsko.cz

43

SPOLUFINANCOVÁNO EVROPSKOU UNIÍ
EVROPSKÝM ZEMĚDĚLSKÝM FONDEM PRO ROZVOJ VENKOVA (EAFRD)

Příloha č. 4

Fotodokumentace-školní fotbalový turnaj

Fotbalové nasazení žáků při turnaji-červen 2009

Vítězné fotbalové družstvo „Krakeni“-červen 2010

Příloha č. 5

Fotodokumentace-tradiční sportovní akce Miss aerobic

Taneční kreace žákyň při sportovní soutěži Miss aerobic-květen 2010

Soutěž dvojic při Miss aerobic- květen 2009

Příloha č. 6

Fotodokumentace-výpomoc rodičů

Výpomoc tatínků při montáži nábytku do počítačové učebny- únor 2008

Brigáda tatínků- příprava budování sportovního hřiště na školní zahradě-březen 2007

Když vejдете do školy v Louce

Navenek nevypadá škola v Louce opravdu nijak vábně, zcela obyčejná budova, nahozená brizolitem, kterému určitě nepomáhají ani auta, která hází všichni špinu z cesty na blízkou omítku. Jenže, otevřete dveře – jak jinak, prachobyčejné a staré – a od prvního pohledu začnete mít pocit, že jste doma, v prostředí, které je vám velmi blízké.

Úzká chodbička, na ní nástěnky. Děti se z nich dozví třeba to, jaká jsou kouzelná slova. Znáte je? Tak čtème z nástěnky: „Děkuji. Nashledanou. S dovolením. Dobrou noc. Promiň. Dobré ráno. Dobrý večer. Prosím.“ Hned vedle jsou jména dětí, která mají svátek i narozeniny. V době mé návštěvy, těsně před Vánoce, slavily narozeniny například Kačenka Hýžová, Michalka Hudečková a Vlastik Moravec. „My máme přání jediný, štěstí, zdraví, štěstí, zdraví, hlavně to zdraví...“ stojí napsáno u oslavenců, kteří nemůžou zatím vědět, jakou cenu to zdraví má.

Na konci chodbičky svítí stromček s betlémem, má papírové ozdoby, pod ním je pokladnička pro dobrovolné vstupné – je v ní už několik papírových bankovek. Do školy jsme totiž přišli právě na předvánoční dílničky, kdo chce přispět na zakoupení věcí, přihodí do pokladničky. Třída je plná, nebudeme rušit, děti i se svými příbuznými zdobí perníček nebo dělají anděly. Co kdybychom ale na chvíli přisedli?

Sedáme si k paní Janě Nožičkové, kantorce, která v této škole

mnoho let učila, od roku 1970. Narodila se v Tišnově, na Vysočině, ale manžel pocházel právě z Louky. Budeme ji chvíli poslouchat a uslyšíme, jak moc měla svou práci ráda. Na co nejvíce v životě vzpomíná? „Na děti. Když jsem ze školy odešla, strašně a strašně moc mi chyběly, tak jsem některé alespoň doučovala, cítila jsem za ně velkou odpovědnost,“ říká. Mohla učít i na druhém stupni, ale vždy zůstala věrná menším dětem v Louce. Jestli toho lituje? Ale kdeže, nelituje, je šťastná, že tady prožila kus života. „Byla to krásná práce. I když těžká,“ odpoví. Těžká? „Přijde vám dítě, a vy z něj vychováte člověka. Mnohé tyto děti dnes potkávám jako dospělé lidi a mám z nich radost. Z těch, z nichž radost nemám, je velmi málo, téměř žádná.“

Loučím se, děkuji za milé setkání, jdu se podívat do místnosti, kde má místo družina. Když chytanu za kliku, všimnu si dalšího nápisu. Tentokrát na dveřích: „Úsměv je zrcadlem duše. Úsměv je projevem přátelství a dobré vůle. Nikdo není tak chudý, aby ho nemohl dát.“

V družině není k hnutí, děti sedí za stolem, na novinách mají hlínu, kterou modelují. Poslouchají koledy, ale víc než poslouchají, tak se soustředí na svou práci, kolem jsou také dospělí. „Máme tady 36 žáků, když tady chybí pět rodičů, tak je to moc. A když nemůžou rodiče, tak přijdou babičky,“ říká jedna z učitelek.

Jdeme se podívat po třídách.

Vše je těsně na sobě, malá třída, malá šatna a hned vedle malá jídelna. Je to tak, všechno přejdete několika kroky. Pak po schodech nahoru. Vedle třídy tělocvična. Malá, útulná, ale tak po ruce, jako snad žádná tělocvična nikde jinde. Na stěnách obrazy, příroda, krajina. A výšivky, staré vzory výšivek ze třicátých let minulého století. Všechno vzácné hornácké výšivky. Poklad.

Ředitel? To musíme dole. Antoš Mička – na Hornácku ho zná každý. Začal učit v Nové Lhotě, po osmi letech šel na dva roky do školy v Hroznové Lhotě a potom už sem do Louky. Ředitelem je třicet tři let. Na stole má pouzdro a v něm housle – hrává s nimi dětem. A hrával s nimi také dvěma svým synům, dnes výborným muzikantům, Petrovi a Alešovi. Tady vyrůstali. Tady, přímo ve škole, tady v ředitelně. „Tady, kde sedím, jsme měli jídelnu, vedle byla kuchyň a za ní pokoj,“ vzpomíná Antoš Mička.

Jednou se tato škola určitě změní. Dělníci ji celou opraví, nebo třeba zboří. Vznikne nová, nebo, nedej Bože, děti bude tak málo, že i děti z prvního stupně budou muset do sousedního Lipova. Louka bude bez školy. Všechno se změní – jen moje láska a láska lidí z Louky k jejich škole zůstane do smrti v našich srdcích.

Radek Bartoníček

Ps. Po této návštěvě se přichází o několik dnů později podívat na školní akademii, která je právě v tělocvičně. Jednotlivé třídy i družina vystupují před spolužáky, většinou děti zpívají, pan ředitel hraje na housle. Nakonec si všichni navzájem nadělují dárky. To vše se odehrává na několika málo metrech čtverečních. K čemu velké prostory? Hlavní je, aby učitelé a žáci měli k sobě blízko. A tady mají. Věřím, že děti to moc dobře cítí.

Příloha č. 8

Fotodokumentace-společné aktivity žáků, učitelů a rodičů

Oslava Dne dětí na školní zahradě-červen 2009

Dárek ke Dnu dětí od rodičů- triko s logem školy-červen 2010

Víkendové ukončení školního na Smrďavce-červen 2010

Noc ve škole- odměna pro vítěze celoroční školní hry-červen 2010

Exkurze- „Poznáváme krajinu-revitalizace naší říčky Veličky“-květen 2008

Vánoční dílničky s rodiči a prarodiči-výroba vánočního aranžmá-prosinec 2009

Slet čarodějnic- Kanimůry ze školní hůry-duben 2008

Výšlap do Buchlovských hor-společný víkend na Smrd'avce-červen 2010

Příloha č. 9

Fotodokumentace-společné akce učitelů a rodičů

Pasování rodičů do řad „školních plesáků“= pořadatelů školního plesu-únor 2007

Bowlingový turnaj rodičů a pedagogů ZŠ Louka-březen 2007

Účast rodičů a učitelů na školním majálesu družební školy Myjava-květen 2009

Taneční kreace rodičů na plese školy v Louce-únor 2008

Příloha č. 10

Fotodokumentace-Příprava výzdob na školní ples

Výzdoba vyrobená žáky na školní ples 2009- sněhuláci-leden 2009

Tvorba výzdoby na školní ples 2010- podkovičky z keramiky-únor 2010

Příloha č. 11

Fotodokumentace-Zájmové kroužky při ZŠ Louka

Keramický kroužek-výroba vánočního betlému-prosinec 2008

Národopisný kroužek Lúčánek-účasť na dětském folklorním festivale
Mladé Horňácko-duben 2010

Taneční kroužek „Pampelišky“-vystoupení ke Dnu matek-květen 2010

Mažoretky-veřejné vystoupení pro prarodiče-duben 2010

Kroužek fléten-vystoupení ke Dnu matek-květen 2010

Kroužek fléten-vystoupení ke Dnu matek-květen 2010